

MECLİS -i MEŞÂYİH DEFTERLERİ

8

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ

HASAN KAMİL YILMAZ

EDİTÖRLER

HASAN KAMİL YILMAZ

AYHAN IŞIK

MELİHA AYDINLI

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları Yayın No. 1569
İSAM Yayınları 277
Başvuru Eserleri Dizisi 55
© Her hakkı mahfuzdur.

MECLİS-i MEŞÂYİH DEFTERLERİ

8. Cilt

Proje yürütücüsü Hasan Kamil Yılmaz
Editör Hasan Kamil Yılmaz, Ayhan Işık, Meliha Aydın
Yayın danışmanı İsmail Kara, Bilgin Aydın

TDV İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM)
tarafından yayına hazırlanmıştır.
İcadiye-Bağlarbaşı Cad. 38 Üsküdar / İstanbul
Tel. 0216. 474 08 50
www.isam.org.tr yayin@isam.org.tr

Yayın yöneticisi Yaşar Çolak
Yayın editörü Mustafa Demiray
Proje koordinasyon Arzu Güldöşüren
Çeviri yazı ve özet Esra Yıldız, Nedim Pakırdağ, Meliha Aydın
Mukabele Ayhan Işık, Nedim Pakırdağ, Esra Yıldız, Beşir Şen, Numan Yekeler,
Ayhan Özyurt, Kasım Hızlı, Zafer Orha, Meliha Aydın
Özetlerin redaksiyonu M. Murtaza Özeren
İmla İnayet Bebek
Grafik uygulama Ender Boztürk
Kapak tasarım Hasan Hüseyin Can

Bu eser
TDV İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM)
Meclis-i Meşâyih Defterleri Projesi
kapsamında yayımlanmıştır.

Bu kitap
İSAM Yönetim Kurulu'nun
29.08.2025 tarihli ve 2025/07 sayılı kararıyla basılmıştır.
Birinci Basım: İstanbul, Eylül 2025
ISBN 978-625-428-799-2 (Tk.)
978-625-428-807-4 (8. Cilt)

Basım, Yayın ve Dağıtım
TDV Yayın Matbaacılık ve Tic. İşl.
Ostim OSB Mahallesi, 1256 Cadde, No. 11
Yenimahalle / Ankara
Tel. 0312. 354 91 31 Faks. 0312. 354 91 32
bilgi@tdv.com.tr
Sertifika No. 48058

Meclis-i Meşâyih defterleri / ed. Hasan Kamil Yılmaz, Ayhan Işık, Meliha Aydın. -
İstanbul ; Ankara : İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) ; Türkiye Diyanet Vakfı, 2025.
8. c. (625 s.) ; 28 cm. - (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları ; 277. İSAM Yayınları ; 1569.
Başvuru Eserleri Dizisi ; 55)
ISBN 978-625-428-799-2 (Tk.) 978-625-428-807-4 (8. Cilt)

MECLİS-i MEŞÂYİH
DEFTERLERİ

1780
Numaralı
Vakfiye Defteri

1780 NUMARALI VAKFIYE DEFTERİ

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_002

Meclis-i Meşâyahin Vakfiye Sicilidir

Sahife	
3	Cennet-mekân Sultan Mahmud Hân-ı sâni hazretlerinin Bin İki Yüz Otuz Yedi Târihiyle Mukayyed vakfiyesinden Ahmed el-Buhârî hazretlerinin Hânkâhı'na Dâir Fıkradır
5	Sultanahmed'de Arabacıbaşı Dergâhı denmekle Ma'rûf Vecîhî Paşazâde Kemal Paşa Dergâhı'nın vakfiyesi
11	Topkapı caddesinde Molla Gürânî kurbünde Fındıkzâde Ahmed İshak Efendi'nin Bin İki Yüz On Yedi Târihiyle Müverrah ve Mukayyed Olan vakfiyesinden Müstahrec Meşîhate Âid Suret
13	Tarîkat-i aliyeye-i Nakşibendiyye'den Saraçhânebaşı'nda Dülgeroğlu Câmi'i kurbünde Esmâ Sultan Kapıçukadârı Mehmed Said Efendi Dergâh-ı şerîfinin vakfiyesi
15	Bâbîâlî kurbünde Fatma Sultan Dergâh-ı şerîfine Meşîhat Vaz' eden Abdî Çelebi Mahallesi imâmı es-Seyyid Mustafa Efendi'nin Üç Bin Kuruş Nukûdu Vakfı'nın Bin İki Yüz Seksen Târihli vakfiyesinden Müstahrec Fıkra Sûreti
16	Fâtih civârında Çarşamba'da Lokmacı nâm-ı diğer Re'fet Efendi Dergâhı'nın vakfiyesi
17	Ayasofya-i kebîrde Malatyalı İsmâil Ağa nâm-ı diğer Nazikî Dergâhı'nın vakfiyesi
18	Molla Gürânî Civârında Şerbetdâr Dergâhı'nın vakfiyesi
20	Eyübsultan Civârında Tarîkat-i aliyeye-i Nakşibendiyye'den Kaşgârî Abdullah Efendi Dergâh-ı şerîfinin Vakfiye Sûreti
22	Mihrişâh Sultan'ın Bin İki Yüz Dokuz Târihli vakfiyesinden Müstahrec Fıkra Sureti
24	La'îfzâde Abdülbâkî Efendi'nin Bin Yüz Elli Yedi Târihiyle Mukayyed Vakfiye Sûreti
29	Eyüb'de Babahaydar mahallesinde Kâin Selâmî Efendi Dergâhı Vakfiyesi
30	Koska'da kâin Abdüsselâm Dergâhı'nın vakfiyesi
31	Yedikule'deki Uşşâkî Dergâhı'nın vakfiyesi
31	Eyüb'de Vezîr İzzet Mehmed Paşa Dergâhı'nın vakfiyesi
32	Balat'ta Kesmekaya Dergâhı Vakfiyesi
32	Mu'abbir Hasan Efendi Dergâhı'nın vakfiyesi
33	Gavsîzâde Dergâhı'nın vakfiyesi
33	Aksaray civârında Langa'da Sinan Çavuş nâm-ı diğer Mercimek Dergâhı'nın vakfiyesi
33	İstanbul'da Yenibahçe kurbündeki Himmetzâde Tekkesi'nin vakfiyesi
34	Kocamustafapaşa civârında Merhûme Hâce Mihrişâh Hatun'un Zâviyesi Vakfiyesidir
35	Ayasofya Kurbünde Abdurrahman-ı Şâmî Tekkesi'nin vakfiyesi

36	Sultanahmed Civârında Firuzağa'da Kaygusuz İbrâhim Baba Dergâhı Vakfiyesi
36	Sultanahmed Civârında Mehmed Paşa Yokuşu'nda Özbekler Dergâhı'nın vakfiyesi
38	Mevlevîhânekapısı Hâricinde Hacı Mahmud Mescidi meşîhatine Dâir Kayıd Sureti
38	Halicılar Köşkü'nde Kâin Hacı Feyzullah Efendi Dergâh-ı şerîfinin vakfiyesi
41	Şehremîni'nde Kâin Seyyid Mehmed Sukûtî Efendi Dergâh-ı şerîfinin vakfiyesi
42	Davudpaşa Mahkemesi Civârında Beşikçizâde Dergâh-ı şerîfinin vakfiyesi
46	Ağaçkakan'da İskender Çelebi Dergâh-ı şerîfinde Kâin Bedevî Dergâh-ı şerîfi Vakfiyesi
47	Eyübsultan Civârında Oluklubayır Dergâh-ı şerîfi Vakfiyesi sûreti
49	Emir Buhârî hazretlerinin vakfiyesi sûretidir

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_003-20

Varaklar boştur.

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0021

Sultan II. Mahmud Han Vakfı vakfiyesinin Ahmed Buhârî Hankahı'na ait bölümü.

[s. 3]

Cennet-mekân Sultan Mahmud Hân-ı Sâni hazretlerinin bin iki yüz otuz yedi târihiyle mukayyed vakfiyesinden Ahmed el-Buhârî hazretlerinin hânkâhına dâir fıkradır.

Mahmiye-i İstanbul'da Kapan-ı dakik dâhilinde Haraççı Kara Muhyiddin Çelebi mahallesinde kâin etrâf-ı erba'adan merhûm kutbü'l-ârifin Na'ınlı Dede Türbe-i şerîfesi ve Sabuncu menzili ve bahçesi ve tarîk-i âmm ile mahdûd merhûm Na'ınlı Dede Türbesi ittisâlinde kâin büyü-t-ı adîde ve müstemilât-ı sâireyi havî Ayasofya-i kebîr vakfından istibdâl buyurdıkları bir bâb menzil ile ittisâlinde kâin mülk bahçe ve ittisâlinde ba'de'l-istibdâl hedm olunan diğer bir bâb menzil arsasında defn ve mürûr-ı ezmine ile zîr-i hâk-ı hafâda temkîn iken bâ-delâlet-i ilhâm-ı ilâhî izhâr ve îzâhına der-behre-i tevfi-k-i ni'âmü'r-refîk-i Sübhânî ile merkad-i mersadlarının ihyâsına emr ü irâde-i hazret-i cihân-kîtî ta'alluk eden meşâyih-i eslâfî ve mazanne-i mehâsin-i ittisâfdan eş-Şeyh Ahmed el-Buhârî –aleyhi'r-rahmetü'l-Bârî–hazretlerinin merkad-i rahmet-mersadları üzerine li-vechî'llâhî te'âlâ bir kârgîr felek-nazîr türbe-i âsâr-ı hayriyyeden Nakşibendî Hânkâhı olmak üzere mebt-i fukarâ olarak hucûrât ve hatimhâne ve bir kasır ve bir menzil-i nisâ ve binâsına muvaffak oldukları türbe-i şerîfe ve iki aded hücre ve hatimhâne ve kasır ve fevkânî ve tahtânî büyü-t-ı adîde ve müstemilât-ı sâireyi havî bir bâb menzil ve hudûd-ı mezkûre derûnunda binâ buyurdıkları mâ-i lezîz çeşmesi ve binâsına muvaffak oldukları Bend-i Hümayûn-ı Cedîd'den icrâ buyurulan mâ-i lezîzden mahalle-i mezkûrede vâki' Üskübî Câmî'i ittisâlinde kâin terâziden nisf masura mâ-i lezîz ifrâz ve mukâbelesinde vâki' yaya kaldırımı tahtına müceddeden ferş olunan kanavât-ı müsenneyâtına tebe'iyetle emlâk-ı hümayûnlarından çeşme-i merkûmeye icrâ buyurulan nisf masura mâ-i lezîzi ile sâlifü'l-beyân Na'ınlı Dede Türbe-i şerîfesine muttasıl menzil-i mezkûru emlâk-ı hümayûnlarından ifrâz ve mümtâz buyurup hasbeten lillâhî te'âlâ ve taleben li-merzâti Rabbihi'l-a'lâ vakf-ı sahîh-i şer'î müebbed ve habs-i sarîh-i mer'î muhalled ile vakf ve habs buyurup şol vechile emr ü irâde ta'yîn-i şürût ve tebyîn-i kuyûd buyururlar ki hânkâh-ı merkûmda evvelâ kıdvatü's-sulehâ eş-Şeyh Mısırlı el-Hâc Mustafa Efendi şeyh olup hânkâh-ı merkûm hucûrâtında tarîkat-i Nakşibendiyye fukarâsından salâh-ı hâl ve sülûk-ı Nakşibendiyye ile meşgûl kimesneler

hânkâh-ı merkûmda şeyh olan efendiler ma'rifetiyle iskân olunup mevcûd olan fukarâ-i tarikat-i aliyye-i mezkûreye muhib olup meclis-i hatme hâzırûn olan âşıkân ile yevm-i hamîsde ba'de edâ-i salâti'z-zuhr hatm-i hâcegân tilâvet edip hânkâh-ı şerîf-i merkûmda tedrîs-i ulûm-ı nâfi'a ve imâmet etmek şartıyla evkâf-ı hümayûnum fazlasından şeyh-i merkûma ma'âş olmak üzere beher şehir altmış gurusu i'tâ oluna ve fazla-i merkûmeden beher şehir üç vakiyye şeker iştirâ olunup hatm-i hâcegânda halâvet-i dehhân-ı âşıkân için mevcûd olan dervîşâna ve huzzâr-ı Meclis'e şeyh efendiler ma'rifetiyle tevzî' ve taksîm oluna ve yevmî otuz akçe müstahfız-ı türbe ve yevmî on akçe ferrâş-ı türbe ve yevmî on akçe bevvâb-ı türbe ve yevmî on akçe [s. 4] sirâcî-i kandîl cihâtları hidemât-ı merkûmede ehlini istihdâm eylemek şartıyla şeyh olan efendilere meşrûta olup fazla-i merkûmeden şehriye on beş gurusu verile ve yevmî yirmi akçe müstahfız-ı kasr-ı hümayûn ve yevmî on akçe ferrâş-ı kasr-ı hümayûn ve yevmî on akçe bevvâb-ı kasr-ı hümayûn ve yevmî on akçe sirâcî-i kanâdîl cihetleri ve hidemâtı kezâlik ehlini istihdâm eylemek şartıyla şeyh olan efendilere meşrûta olup fazla-i merkûmeden şehri on iki buçuk gurusu verile ve hatm-i şerîfe müdâvim olan fukarâ-yı dervîşân-ı Nakşibendiyye'den kimesnelere şeyh efendi ma'rifetiyle tevzî' ve taksîm olunmak şartıyla fazla-i merkûmeden beher şehir otuz gurusu verile ve hânkâh-ı merkûmda sebze ve levâzımât-ı sâireye sarf olunmak şartıyla vakf-ı hümayûnum fazlasından şeyh-i merkûma beher şehir altmış yedi buçuk gurusu verile ve evkâf-ı hümayûn-ı feyz-nümûn-ı mülûkânelerinden vâlid-i mâcid-i kesîrî'l-mehâmid cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfîret-nişân Gâzî Sultan Abülhamid Hân –aleyhi sicâlür-rahmeti ve'l-gufrân– hazretlerinin imârât-ı âmirelerine beher şehir sekiz keyl hinta tertîb ve i'tâ birle hinta-i mezkûreden tabh olunan foduladan hânkâh-ı merkûmda dâhil-i halka-i ayn-ı cism olan fukarâ-yı dervîşâna it'âm olunmak üzere beher yevm on çift fodula verile ve hânkâh-ı merkûmede tabh ve it'âm-ı fukara için Yedikule'de Kurna tabir olunur ser-kassâbân-ı hassâdan beher yevm ihsân ve ta'yîn buyurulan üç vakiyye lahm-ı ganem ve Matbah-ı Âmire'den dahi ihsân ve ta'yîn buyurulan on keyl ve Ramazân-ı Şerîf için altmış keyl erzîn tabhı için hânkâh-ı merkûmda hizmet eylemek şartıyla tabbâh-ı hânkâh olan kimesneye fazla-i merkûmeden beher şehir on beş kuruş ma'âş verile ve san'atında mâhir bir kimesne çeşme-i mezkûreye râh-ı âbî olup dâimâ mecrâ-yı âbî rü'yet edip mukâbelesinde yevmî on altı akçe verile ve türbe-i şerîfede müzevvezân için beş vakiyye ve hânkâh-ı şerîfde iş'âl için on vakiyye fazla-i merkûmeden beher sene şem'-i asel ve beher şehir iki vakiyye şem'-i revgan iştirâ olunup şeyh-i merkûma verilen ve hânkâh-ı şerîf-i merkûmda her gece ikâd-ı kanâdîl için beher şehir sekiz vakiyye ve leyâlî-i Ramazân-ı Şerîf için on iki vakiyye ve leyâlî-i erba'a-i mübâreke ve leyle-i îdeyn için on iki vakiyye revgan-ı zeyt iştirâ olunup şeyh-i merkûma verile ve kandîl ve şamandıra ve çârûb bahâsı için şeyh-i merkûma beher sene fazla-i merkûmeden on beş gurusu i'tâ oluna ve hânkâh-ı şerîfte şeyh olan efendiye ve hânkâhta sakin fukaraya fazla-i merkûmeden senede üç yüz gurusu kisve bahâ i'tâ oluna ve Na'ınlı Dede Türbesi ittisâlinde kâin menzilde hayatta oldukça derûnunda mukîme olan Hoca Kadın sâkin olup ba'de vefâtihâ menzil-i mezkûr hânkâh-ı şerîfe zam ve ilhâk oluna ve hânkâh-ı şerîfde her kim şeyh olur ise hânkâh-ı şerîfe muttasıl müceddeden binâ olunan menzil-i mezkûrda meşrûtiyet üzere sâkin olalar ve vakf-ı şerîf-i meymenet-redifler evkâf-ı hümayûnları kâimmakâmları mütevellî olup dikkat ve taharrî üzere umûr-ı vakfı rü'yet edip ve meşîhat-i mezkûre münhale olur ise ilm-i tefsîr-i şerîf ve fenn-i ehâdis-i münîf ile me'lûf ve teslik-i mürîdân ve türbe-i dervîşân ve irşâd-ı sâlikâneye kâdir hânkâh-ı şerîfde tedrîs-i ulûm-ı nâfi'a ve imâmet etmek şartıyla mütevellî ma'rifetiyle meşîhat tevcih olunup zikirleri mesbûk olan cihât şeyh efendilere meşrûta olup şeyh olan efendiler cihât-ı mezkûrede erbâbını istihdâm

etmeyip vazîfelerine tama‘ edip terk-i hizmet olur ise metrûk olan hizmetli cihât şeyh efendilerin şartından ihrâc olunup mütevellî ma‘rifetiyle hizmetinde mukîm müstahikînden bir kimesneye tevcih olunup istihdâm oluna.

Fî 20 Kânûn-ı sâni sene [1]317 [2 Şubat 1902]

Evkâf-ı Hümâyûn Cihât İdâresi

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0022-0025

Sultanahmet'te Arabacıbaşı Dergâhı diğer adıyla Vecihî Paşazâde Kemal Paşa Dergâhı vakfiyesi.

[S. 5]

Sultanahmed'de Arabacıbaşı Dergâhı denmekle ma‘rûf Vecihî Paşazâde Kemal Paşa Dergâhı'nın vakfiyesi

Hamd-i nâ-ma‘dûd ve şükr-i bî-misâha ve gayr-i mahdûd cenâb-ı mâlikü'l-mülk ve hallâk u feyyâz u ma‘bûd celle şânühû ve amme nevâlühûnun dergâh-ı ulûhiyyetine bâ-kemâl-i tazarru‘ ve tezellül ve ibtihâl ifâ olunur ki; kâinâtı arsa-i ademden binâ-yı vücûda isâl ve sakf-ı semâvât bî-imâd ile arâzi ve dünyâyı musakkafât ederek câmi‘-i nev‘-i beşer ve mesâbih-i nücum ile müzeyyen ve enver buyurmuş ve mu‘accelât-ı a‘mâl-i haseneye müccelât-ı mükâfât-ı dünyeviyye ve uhreviyye icrâsıyla cemâ‘at-i muvahhidîne imâret-i eltâf ve a‘tâf-ı bî-pâyânından ni‘am-i gûnâ gûn tahsis eylemiştir. Ve salâvât ü selâm ve tahiyyât-ı bî-gâyât hazret-i imâm-ı enbiyâ ve hoca ve mürşid ve herd-serâ ve nâşir-i menâfi‘-i kütübhâne-i () ¹“عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى” ve tevliyet-ârâ ²“ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى” ve vâkıf-ı serâperde-i () ³“يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى” Seyyid-i kâinât ve melce-i münca mevcûdât Efendimize yine kemâl-i âdâb ve huşû‘ ile ibdâ olunur ki mûcib-i harâb ve helâk-ı ahvâl-i dâreyn olan ahvâl-i küfr ve dalâletden tahlîs buyurup mahkeme-i haşr ve arasâtta huzûr-ı ahkem ilâ hükmünde dahi ahkâm-ı celîlesi icrâ buyurulacak olan şer‘-i şerîfi i‘lâm ve tebliğ ile temessük edenleri beyt-i kaviyyü'l-esâs hidâyete tavsîl ve hüccet ve berâhîn-i mu‘cizâtı ile cehl ve inâdî şeref-i îmân ve ilim ve fazâile izâm-ı istibdâl ve tahvîl etmiştir ve âl ve ashâb-ı kirâm ve müctehidîn ve evliyâ-i izâm hazerâtına dahi bâ-kemâl-i ta‘zîm ihdâ ve takdîm olunur ki her biri şeref-bahş-ı medâris-i hidâyet ve pîrâye-i tekâyâ-yı reşâdet olup sebeb-i cibâyet-i mesûbât ve hayrât olmuşlardır ve cemî‘-i mü‘minîn ve mü‘minâta dahi ta‘mîm olunur ki uhuvvet-i dîniyyede bulunmuşlardır.

Bu vechile vazîfe-i nazîfe-i hamd ü salâvât edâ olundukdan sonra işbu vakıfnâme-i hayr-allâme tahrîrine sarf ve ihtimâm olunur ki: Este‘îzü billâh “مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ”⁴ âyet-i kerîmesinin mazmûn-ı şeref-şumûnu “وَهَلْ لَّكَ، يَا ابْنَ آدَمَ مِنْ مَالِكَ إِلَّا مَا أَكَلْتَ فَأَفْتَيْتَ، أَوْ لَبِستَ فَأَبْلَيْتَ، أَوْ تَصَدَّقْتَ فَأَمْضَيْتَ؟”⁵ hadîs-i şerîfinin mehfûm-ı

1 en-Necm, 53/5: Onu, çok güçlü, üstün niteliklerle donatılmış biri (Cebrâil) öğretti.

2 en-Necm, 53/3-4: Kişisel arzularına göre de konuşmamaktadır. O (size okuduğu), kendisine indirilmiş vahiyden başka bir şey değildir.

3 en-Necm, 53/8-9: Sonra yaklaştıkça yaklaştı. Öyle ki, iki yay kadar hatta daha yakın oldu.

4 el-Bakara, 2/261: Mallarını Allah yolunda harcayanların örneği, her başağında yüz tanenin bulunduğu yedi adet başak çıkaran bir tohum tanesi gibidir.

5 Müslim, Zühd, 53: Âdemoğlu'nun yediği yemek giydiği elbise ve verdiği sadakadan başka ne malı var ki?

ma'âlî-mevsûmu ma'lûm ve envâ'-i sadakâtın efdali ve esnâf-ı hasenâtın ekmeli vakfolduğu meczûmdur ki fevâidi bî-gâyet ve avâidi bî-nihâyet ve müddeti pür-devâm adedi bî-hitâmdır. Kâle'n-nebiyyü aleyhi's-salâtü ve's-selâm "إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةٍ: إِلَّا مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ" ⁶ fehvâ-yı şeref-ihtivâsını şeyhü'l-haremeyni'l-muhteremeyn ve Hittâ-i Hicâz vâlîsi iken irtihâl-ı dâr-ı bekâ etmiş olan el-Hâc Mehmed Sâlih Vecîhî Paşa merhûmun mahdûmu es-Seyyid İsmâil Sâdık Kemal Paşa tefekkür ve tezekkür edip vâsıl-ı sinn-i temyîz olduğundan berü mazhar olduğu ni'am-ı celîle-i Rabbâniyye ve füyûzât-ı cezîle-i Sübhâniyye'nin âcizâne şükürü zımnında isticlâb-ı rıdvân-ı Hudâ ve istikmâl-i umrân-ı bekâ için menâhic-i şer'iyye ve şerâyi'-i mer'iyye üzere bu meslek-i müstetâba azm-i niyyet-i iktisâb-ı savâb edip hasbeten lillâhi'l-cemîl ve taleben li-rızâ-i Rabbi'l-Celîl vakf ve tescîl kasdıyla savb-ı şer'-i mutahhardan me'zûnen ta'yîn ve irsâl olunan Mümeyyiz-i evvel Mevlânâ es-Seyyid Abdüssamed İsmet Efendi ibn-i es-Seyyid Selim Efendi'nin mahmiyye-i İstanbul'da cennet-mekân Sultan Ahmed Hân -aleyhi'r-rahmeti ve'l-gufrân- hazretlerinin Dergâh-ı şerîfleri civârında El-bise Anbarı tahtında kâin zikri âtî zâviyede zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd eylediği meclis-i şer'-i şerîf-i şâmih-i imâd ve mahfil-i dîn-i münîf-i râsihi'l-evtâdda ahkâm-ı vakfî ihkâm ve tescîl ve şerâit ve zavâbıtını itmâm ve tekmîl için mütevellî nasb u ta'yîn eylediği merhûm Mehmed Ârif Baba Efendi'nin mahdûmu ve zâviye-i mezkûre postnişini eş-Şeyh el-Hâc Mehmed Râgıb Efendi mahzarında bu sibâk üzere takrîr-i kelâm-ı hulûs-ittisâm eylediğine her biri silk-i mülkümde münsecim ve şîrânde-i tasarrufumda muntazam olan emlak-ı sahihimden bir kıt'a ve otuz cüz üzerine muharrer mücellled olarak diğer bir kıt'a ki cem'an iki kıt'a kelâm-ı kadîm-i vâcibü'l-kerîm ve her fennin hutût ve evrâk ve kıtââtı mazbûta ve mukayyede vakfiyyetini müş'ir vakıf mührüyle memhûr ve isimleri mu'ayyen ve mersûm ve müdevven ve mahtûm, defterde mestûr dört yüz otuz üç cild kitâb-ı sıhhat-nisâbımı ve hoca-i kâinât ve ârif-i hafâyâ-yı külliyyât [s. 6] ve cüz'ıyyât pîrâye-i bezmgâh mele-i a'lâ şefî'-i müşeffî'-i rûz-ı cezâ habîb-i hudâ aleyhi efdalü's-salâti ve ekmelü't-tahâyâ efendimiz hazretlerinin hatt-ı mushaf-ı cemâl-i şeref-iştimâlleri yani lihye-i celîle-i vâcibe-i ibticâllerinden şeref-ârâ-yı dest-i âcizânem olan gıbt-ı gâh-ı gevâhir ve dürdâne idiği bedîhî bulunan iki dâne ma'âlî-nişâna mevzû olan iki aded ve sadefkârî çekmeceyi ve âyât-ı celîle ve ehâdis-i nebeviyye ve ebyât-ı nesâyiğ-gâyât ve sâir kelimât-ı ibret-simât muharrer olan iki yüz on bir aded elvâhı ve zeyl-i kitâbda muharrerü'l-evsâf eşyâyı ve işbu yedimde olan iki kıt'a hüccet-i şer'iyyede muharrer olduğu üzere irsen ve şîrâen yedimde mülk ve hakkım olan medîne-i Antakya'ya muzâfe Ma'sûkiyye mezra'asında vâki' etrâf-ı selâsesi Nehr-i Asi ve taraf-ı râbi'i Çorluzâde Süleyman Ağa'nın dut bahçesiyle mahdûd iki göz menfez ve bir göz balık ocağını müştamil cem'an üç göz ebniye ve bir bâb mahzen ve Nehr-i Asi derûnunda mevzû ebniyye-i mezkûreye muttasıl ve eşcâr ve ahcâr ve ahşabla i'mâr olunmuş seker ta'bîr olunan bendi hâvî bir bâb dalyan ve dalyan-ı mezkûrun tevâbi'âtından yine mahall-i mezkûrda vâki' dalyan bahçesi denmekle ma'rûf bir taraftan Attârzâde İsmâil Efendi bahçesi ve bir taraftan Hattât Mustafa Efendi bahçesi ve bir taraftan Kadar Gölü mecrâsı ve taraf-ı râbi'i Nehr-i Asi ile mahdûd ve bir sütun üzere mebnî bir bâb çardak ve üçer sütun üzere mebnî iki bâb meskeni ve iki sütun üzere mebnî bir bâb ki cem'an dört bâb meskeni hâvî eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bir kıt'a bahçe ve

6 Müslim, Vasiyet, 14: İnsanoğlu öldüğü zaman şu üç şey hariç amellerinin sevabı da sona erer. Sadaka-i câriye, istifade edilen ilim ve kendisine dua eden hayırlı evlat.

yine mahall-i mezkûrda vâki‘ dalyan bahçesi denmekle ma‘rûf bir taraftan Attârzâde mûmâ-ileyh İsmâil Efendi bahçesi ve bir tarafından Nehr-i Asi ve tarafeyni Hattât Mustafa Efendi’nin tarlalarıyla mahdûd derûnunda üç sütun üzere mebnî bir bâb dam-ı harîr ve üçer sütunu hâvî öküz ahuru ve samanlık ve iki çift demiri ve dört re’s öküz ve iki saban ve bir dolab-ı harîr ve bahçe-i mezkûreye cârî su dolabının ve ocağının nısf hissesini müştemil bir kıt‘a dut bahçesinden her birini hasbeten lillâhi’l-ferdi’s-samed ve taleben li-merzâti’l-meliki’l-ahad vakf-ı sahîh-i şer‘î müebbed ve habs-i sarîh-i mer‘î-i muhalled ile vakf ve habs ve hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân Sultan Ahmed Hân –tâbe serâhu– hazretleri evkâf-ı şerîfeleri musakkafâtından işbu derûnunda akd-i meclis-i şer‘î olup taraf-ı vakf-ı âcizânemde hıfz olunan bir kıt‘a haritasında gösterildiği üzere üç yüz yirmi bir zirâ‘ on yedi parmak kârgîr ve doksan dokuz zirâ‘ on parmak ahşab ki cem‘an dört yüz yirmi bir zirâ‘ üç parmakdan ibâret olan mahal mine’l-kadîm senevî yüz gurus icâre-i vâhidelü müştemilât-ı ma‘lûmeli iki bâb arabacı ahuru olarak derûnunda senevî yirmi dört gurus icâre-i müeccelelü gedik âlâtı mevcûd ise de Arabacıbaşı denmekle ma‘rûf ashâb-ı kemâl ve erbâb-ı aşk ve hâlden mûmâ-ileyh Ârif Baba merhûmun hayatında taht-ı tasarrufunda olduğu hâlde iki yüz otuz yedi târihinden berü zâviye ittihâz ederek derûnunda zikr-i tevhîd olunagelen mahall-i mezkûr derûnunda ekâbir-i ricâl-i kerâmet-iştimâlden hâfızul-Kur‘ân şems-i tâbân-ı âsumân-ı füyûzât-efzân cezbeti min cezebâtı’r-rahmân sırrı nûmâyân olan es-Seyyid el-Hâc Mustafa Efendi el-müştehir Dügümlü Baba -kuddise sırruhu’l-a‘lâ- hazretleri bundan akdem bâ-irâde-i aliyye defnolunmakla sâlifü’l-beyân gediğin senevî yüz gurus icâre-i vâhide ve senevî yirmi dört gurus gedik icâresine mukâbil senevî üç yüz gurus mukâta‘a ta‘yîniyle kemâ-kân zâviye olmak üzere malımdan harc u sarfla ta‘mîr ve derûnunda müşârun-ileyh el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi -kuddise sırruhu’l-celî- hazretlerinin medfûn olduğu mahalle türbe inşa edip işbu vechile tertîb-i şürût ve tebyîn-i kuyûd eyledim ki bi’l-cümle mushaf-ı şerîf ve kütüb-i mezkûre zikrolunan zâviyenin semâ’hânesi derûnuna inşâ eylediğim üç aded kebîr kütübhânelere ve sâlifü’z-zikr duvarına kavukluk heyetiyle ta‘lîk olunan sadeşkârî rahlelere ve derûnlarına lihye-i sa‘âdet vaz‘ olunan çekmeceler ve mezkûr levhalar dahi zâviyye-i mezkûre derûnunda olan müşârun-ileyh es-Seyyid el-Hâc Mustafa Efendi -kuddise sırruhu’s-sâmî- hazretlerinin türbesine ve tekke-i mezbûrenin semâ’hânesine ve zâviyedârlara mahsûs odaya ve zikrolunan avizeler dahi kezâlik türbe ve semâ’hâne ve mezkûr sâ‘at türbe-i şerîfe-i mezkûrenin hâriciye ve şam‘dânlar ve kalîçe ve seccâdeler dahi [s. 7] derûn-ı semâ’hâne vaz‘ olup ferş kılına ve mefrûşât ve evânî-i nuhâsiyye ve kanâdîl ve eşyâ-i sâire dahi iktizâsına göre semâ’hâne ve zâviye-i mezkûre odaları derûnuna ferş ve vaz‘ıyla isti‘mâl oluna ve zikrolunan dalyan ve bahçelerden her biri dahi beher sene icâre-i sahîha-i şer‘iyye ile âhara icâr olunarak hâsıl olan icâresinin ve emâneten idâresinde hâsılât-ı sahîhasının masârif-ı vâkı‘ası bi’l-ihrac bâkîsinin dört hisse i‘tibâriyle üç hissesinden evlâd-ı müşârun-ileyh Sultan Ahmed Hân vakf-ı celîline tahsîs olunan üç yüz gurus mukâta‘a sâl be-sâl vakf-ı müşârun-ileyhe edâ ve teslim olunduktan sonra fazlası yed-i mütevellide hıfz olunarak ve mûmâ-ileyh Mehmed Ârif Baba merhûmun diğer mahdûmu es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Muhyiddin Efendi hayatta oldukça imâm ve hâfız-ı kütüb olup imâmet hizmetini beher gün evkât-ı hamsede edâ ve kütüb-i merkûmeyi gubâr, rutûbet ve müezziyaddan hıfz ve mütâlâ‘a ve istinsâh murâdıyla gelen zevâta i‘tâ ve ba‘dehû yine ahz ve mahalline vaz‘ edip mukâbelesinde galle-i merkûmeden şehriye yüz gurus vazîfe verile ve mushaf ve kütüb-i şerîfe-i mezkûrenin alâ-tarîki’l-istinsâh ve’l-isti‘âre ve’l-mütâlâ‘a hiçbir kıt‘ası zâviye-i mezkûreden hârice çıkarılmayıp zâviye-i mezkûre

derûnunda mütâla'a ile istifâde ve istiktâb ve mütâla'a murâd eden zevât her kim olur ise olsun bu vechile intifâ'dan men' ve sarf olunmayıp dilediği kitabı arz ve i'tâdan hâfız-ı kütüb olan zât izhâr-ı acz ve ibâ dahi etmeyip teşvîk ve tergîb ve i'zâz ve terhîb ile i'tâ eyleye ve mücevvid ve mürettıl sekiz nefer zât beher gün ba'de salâti'l-asr azîz-i müşârun-ileyh hazretlerinin türbe-i şerîflerinde ictimâ' ederek sâlifü'z-zikr eczâ-i şerîfe-i Kur'ân-ı azîm'den birer cüz-i şerîfden ziyâdece kırâet ve zevât-ı mûmâ-ileyhimden her biri bir gün mukaddem hangi âyet-i kerîmeye kadar okumuş ise ferdâsı gün yine oradan bed' ederek yani zevât-ı mûmâ-ileyhimden her biri başka başka re'sen ve müstakillen birer hatm-i şerîf kırâet etmek üzere her biri yirmi sekiz günde birer def'a Kur'ân-ı Kerîm'i hatm edip mukâbelesinde galle-i merkûmeden beherine şehriye otuzar guruşdan cem'an iki yüz kırk guruş verile ve işbu sezik nefer zevâtdan bazısı iki zâtın kırâet ettiği mikdâr kırâet eder ise ona iki zâtın vazîfesi i'tâ kılına ve zâviye-i mezkûrenin meşihat vekâletinde ve imâmet ve hâfız-ı kütüblük hizmetlerinde bulunanlar ve dâimî misâferet tarîkiyle beytûtet edenlerden lâıkiyla kırâet-i Kur'ân-ı azîmü's-şâna muktedir kimesneler var ise veya var iken hâricden gayrisine kırâet ettirilmeyip olmadığı hâlde hâricden tedârikle beher gün gelip türbe-i mezkûrede cem' olarak kırâet ettirile ve zevât-ı mûmâ-ileyhimden bazısı istifâde ettiği sûrette kiste'l-yevm hesabıyla müstahık olduğu vazîfesi ta'vîzan i'tâ kılına ve sâlifü'z-zikr sekiz aded hatemât-ı şerîfeden her birinin beher hafta pazartesi ve cuma geceleri ve leyâl-i mübârekeye karîb olanlarının leyâl-i mübâkerede ale'l-infirâd du'âları olunup ve zikrolunan lihye-i sa'âdetler bâ-kemâl-i tekrîm cemâ'at-i müslimîne bi't-tasliye ve't-teslîm ziyâret ettirilip bi't-tebcîl ve't-ta'zîm yine çekmecelerine vaz' ve tefhîm ve hitâmında bir aşr-ı şerîf tilâvet ve tesbîh ve tehlîl ve tahmîd ve temcîd ve zikir ve tevhîd birle cümlesinden hâsıl olan ecr ü mesûbatı evlen ve bizzât mefhar-i âlem-i seyyid-i nev'-i benî âdem –sallallâhu te'âlâ aleyhi ve sellem– efendimiz hazretlerinin ravza-i pâk-i tâb-nâklarına ve ba'dehû kâffe-i enbiyâ-i izâm salâvât ü selâma alâ-nebiyyinâ ve aleyhim efendilerimiz hazerâtının ervâh-ı celîlerine ve ba'dehû âl ve evlâd ve ezvâc-ı tâhîrât ve ashâb-ı güzîn –rıdvânullâhi te'âlâ aleyhim ecma'în– ve kâffe-i evliyâ-i kirâm ve husûsan müşârun-ileyh es-Seyyid el-Hâc Mustafa Dügümlü Baba -kaddesellâhu te'âlâ esrâruhumü'l-ulyâ- hazerâtının ervâh-ı mukaddeselerine ve ebeveynim merhûm el-Hâc Vecîhî Paşa ve Hâce Müslime Hanım'ın rûh-ı şerîflerine ihdâ ve hayât ve memât-ı âcizânemde bu abd-i âcizin ve bi'l-cümle ihvân ve evlâd ve ahfâd ve iyâl ve akraba ve müte'allikâtımdan ve kâffe-i ehl-i îmândan irtihâl-i dâr-ı bekâ edenlerimizin rûhlarına hediye ve isrâ ve hayatta bulunanlarımızın selâmet-i dâireynimiz için kezâlik bi'l-ihdâ du'â oluna ve münkün olamadığı sûrette kemâl-i âcizin kendisinin ve iyâl ve evlâd ve ahfâdının selâmet-i dâireynine ve rûhlarına ta'bîriyle iktifâ kılına ve yine galle-i vakfımdan şehriye kırk guruşluk a'lâ yani râyiha-i kerîhesi olmayan revgan-ı zeyt iştirâ olunup azîz-i müşârun-ileyh hazretlerinin türbe-i şerîflerinde beher gece [s. 8] vakt-i gurûbdan salât-ı subhun edâsıyla cemâ'atin avdetine değin iki kandîl ikâd ve iş'âl oluna ve tekke-i mezkûre ittisâlinde olan çeşmenin mâ-i cârisi olmadığı cihetle zâviyedâr vekîli bulunan zât dâimen ve müstakarran sakâlara galle-i vakfımdan şehriye yirmi beş guruşluk mâ-i lezîz götürüp mevcûd bulunan taşdan ma'mûl sagîr su hazînesini imla ettirerek şûrb ve vuzû' ve tathîrât-ı sâire için isti'mâl olunan ve zâviye-i mezkûrede leyl ü nehâr ikâmet eden âşıkân ve muhibbân ve fukarâ ve dervîşânın ta'âmiyelerine medâr-ı cüz'î olarak galle-i vakfımdan senevî bin beş yüz guruş tahsîs olunup meşihat vekâletinde ve imâmetde bulunan zâtların inzimâm-ı re'yleriyle ve onların huzûrunda mütevellî tarafından her birine yeden bi-yedin i'tâ oluna ve galle-i vakfımdan türbe-i şerîfe-i mezkûrenin lede'l-iktizâ ta'mirâtı

ve hasır ve seccâde ve süpürge ve kaliçe misillü levâzımâtı ve esnâ-yı hatemât-ı celîle ve leyâlî-i mübârekelerde huzzâr-ı meclisin ta'tîr ve dimâğları için şecer-i öd ve gülâb ve sâire tedârik olunması zımnında senevî bin beş yüz gurusu harc u sarf oluna ve beher sene seviyyen bu mikdâr masraf olmayacağı bedihî olduğundan fazlası olduğu sene diğer senenin ziyâde masrafına ilave kılınmak üzere mütevellî tarafından ve vaktinde harç ve sarf oluna ve yine galle-i vakfımdan senevî bin iki yüz gurusu vazife ile türbe-i şerife-i mezkûrenin türbedârlığı ve zâviye-i merkûmenin meşîhati ve vakf-ı mezkûrumun tevliyeti mütena'im-i ni'am-ı hayât oldukça nefis-i âcizâneme ve bi-emrillâhî'l-meliki'l-kadîm râhile-bend-i dâr-ı na'im olduğumda evlâd-ı zükûrumun ve evlâd-ı evlâd-ı zükûrumun ve evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûrumun ekber ve erşedine ve ba'dehû evlâd-ı inâsımın evlâd-ı zükûrunun ve evlâd-ı evlâd-ı zükûrunun ve evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûrunun ekber ve erşedine ve ne'üzü billâhî min kahhi'l-Feyyâz ba'de'l-inkırâz Meşîhat-i İslamiyye'de bulunan zevât-ı fezâil-simât hazerâtının re'yleriyle bâ-ma'rifet-i şer'-i şerîf emîn ve müstakîm bir zâta ihâle olunup ta'yîn ve beyân eylediğim şerâit-i muharrereye bi-temâmihâ ri'âyet oluna ve zikrolunan türbedârlık ve meşîhatin hayatta oldukça nefis-i âcizânemde ve ba'dehû evlâd ve evlâd-ı zükûr ve kezâlik evlâd-ı inâsımın evlâd-ı evlâd-ı zükûruna şart ve ta'yîn olunup hidemât-ı mezkûrenin uhdemizde bulunması teberrük ve teyemmün kasdıyla olmağla zikrolunan türbedârlık zükûru zamanlarında vekâletle idâre ettirile ve işbu türbedârlık ve meşîhat vekâleti galle-i vakfımdan senevî bin beş yüz gurusu vazife ile azîz-i müşârun-ileyh hazretlerinin hayatlarında müddet-i medîde hizmet-i mukaddeseleriyle şeref-yâb olarak irtihâl eden mûmâ-ileyh Ârif Baba Efendi'nin büyük mahdûmu mûmâ-ileyh es-Seyyid eş-Şeyh el-Hâc Mehmed Râgıb Efendi'ye ve ba'de'l-vefât mûmâ-ileyh Ârif Baba'nın evlâd-ı zükûrunun ve evlâd-ı evlâd-ı zükûrunun ve evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûrunun ekber ve erşedine ve mûmâ-ileyh Ârif Baba'nın diğer mahdûmu es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Muhyiddin Efendi'nin vefâtından sonra sâlifü'l-beyân imâmet ve hâfız-ı kütüblük cihetleri dahi mûmâ-ileyh Ârif Baba'nın evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûrundan ekberiyet ve erşediyetde ikinci derecede bulunanlara meşrûta ola ve evlâd-ı mûmâ-ileyhimden ehliyetli iki zât bulunmayıp bir zât bulunduğu hâlde zikrolunan meşîhat ve türbedârlık vekâleti ve imâmet ve hâfız-ı kütüblük cihetleri yalnız onda dahi cem' ola ve eğer ki ekber ve erşed bulunmaz ise evlâd-ı sığârın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin âhar ehl ü erbâbına vekâletle idâre ettirilmek üzere ma'âşlarının münâsib mikdârı vekilllerine i'tâ oluna ve eğer ki evlâd-ı mûmâ-ileyhimden sığâr bulunmaz ve kibârın da ehliyetlisi olmaz ise ol vakit meşîhat ve türbedârlık vekâleti ve imâmet ve hâfız-ı kütüblük bâ-ma'rifet-i şer'-i kavîm ve intihâb-ı meşâyih-i izâm ile emîn ve müstakîm yine iki veyahud bir zâta ihâle ve tevcîh olunarak vazife-i mezkûrelere mutasarrıf ola [s. 9] ve vakf-ı mezkûrma Evkâf-ı Hümayûn müfettişi bulunan zevât-ı kirâm kemâl-i keremlerinden ber-vech-i hasbî nâzır olup kâffe-i şürûtumun icrâsına dâimâ müstemirren nezâret-i aliyyelerin bî-dirîğ buyurular ve zikrolunan tekke-i şerîfe turuk-ı aliyyenin hiçbirisine hasır olunmayıp cümlesi tarîk-i hak olduğundan hangisinin âyîni behîni olur ise olsun bilâ-istisnâ icrâ oluna ve vakf-ı mezkûr mütevellîleri sabâvetde bulundukları hâlde vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin ehl ü erbâbına vekâletle idâre ettirilmek üzere ma'âşlarının münâsib mikdârı vekilllerine i'tâ oluna ve vakf-ı mezkûr mütevellîsi veyahud vekîli ashâb-ı vezâifin me'mûriyetlerini lâyıkiyla ifâ edip etmediklerine dikkat ve evveleminde icâbına göre nasîhat edip müsemmer olmadığı hâlde Evkâf-ı Hümayûn Müfettişliği taraf-ı âlîsine ifâde oluna ve ashâb-ı vezâifin vazîfelerini ve masârıfı meşîhat ve türbedârlık vekâletinde ve imâmet ve hâfız-ı kütüblükde bulunanların muvâcchesinde mahallerine yeden bi-yedin i'tâ eyleye ve

mümkün olduğu hâlde işbu vezâif şühûr-ı Arabiyye hesâbıyla mâh be-mâh i'tâ olunup mümkün olmadığı hâlde dahi hemen tahsîl olundukça bilâ-tevkîf ve bilâ-istisnâ herbirine ifâ oluna ve kütüb-i şerîfe-i mezkûre ve eşyâ-i mevkûfe-i sâire beher sene mütevellîsi ma'rifetiyle mu'âyene ve defterleriyle tatbîk oluna ve zikrolunan dalyan ve bahçelerin bâkî bir hissesi dahi mütevellî-i vakf tarafından beher sene Mekke-i Mükerrerme'nin emâret-i celîlesinde bulunan zevât-ı şeref-simât hazerâtına bi'l-irsâl müşârun-ileyhim hazerâtının ve Mekke-i Mükerrerme Kâdılığında bulunan zevât-ı ma'âlî-simâtın ma'rifet-i aliyyeleriyle Mekke-i Mükerrerme'de vâkî' mâder-i şeref âver-i cenâb-ı Risâlet-penâhî Hazret-i Amine –radiyallâhu te'âlâ anhâ– Efendimizin türbe-i seniyyeleri derûnunda beher mâh bir hatm-i şerîf tilâvet eylemek üzere mücevid ve müretteil dört zât beher gün ba'de salâtî'l-asr bi'l-ictimâ' Kur'ân-ı azîmü's-şân'dan her biri birer cüz-i şerîfden ziyâdece kırâet ve zevât-ı mûmâ-ileyhimden her biri bir gün akdem hangi âyet-i kerîmeye kadar tilâvet eylemiş ise yine oradan bed' ederek yani zevât-ı mûmâ-ileyhimden her biri başka başka re'sen ve müstakillen birer hatm-i şerîf kırâet etmek üzere yirmi sekiz günde birer defa hatm-i şerîfi ikmâl ve Taif'de kâin Hazret-i Abdullah ibn-i Abbas –radiye anhümâ rabbü'n-nâs– Efendimizin türbe-i aliyyelerinde kezâlik mücevid ve müretteil dört zât beher gün ba'de salâtî'l-asr bi'l-ictimâ' Kur'ân-ı azîmü's-şân'dan her biri birer cüz-i şerîfden ziyâdece kırâet eyleyeler ve hatm-i şerîfi ikmâl eyledikde her Cuma geceleri hatim du'âsını edâ ve hâsıl olan sevâbını bâlâda zikrolunduğu üzere ihdâ ve husûsan Hazret-i Âmine ve Hazret-i İbn-i Abbas –radiyellahu anhüm– efendilerimizin ve pederim el-Hâc Vecîhî Paşa merhûmun ve vâlidem Hâce Müslime Hanım ve merhûmenin isimlerini yâd ile ihdâ ve hayât ve memât-ı âcizânemizde lütfen ism-i âcizânem ve birâderlerim ve hemşîrelerim Sâlih Bey ve Ayşe Hanım ve Rızâ Bey ve Sâliha Hanım ve Aziz Bey'in isimleri tasrîh olunarak ve iyâl ve evlâd-ı âcizânemin esâmîsi birer birer tasrîh olunamaz ise de kemâl-i âcizin iyâl ve evlâd ve ahfâd-ı ta'bîriyle onlar dahi bi't-tahsîs cümlemizin ve kâffe-i ehl-i îmânın hayatta bulunanlarımızın selâmet-i dâreynimiz için du'â ve vefât edenlerimizin rûhuna ihdâ olunup mukâbelesinde zikrolunan beş zâtın otuzar guruşdan mâhiye yüz elli guruş i'tâ oluna ve Taif'de dört zâtdan bazısı yirmi sekiz günde iki hatim kırâet edecek mikdâr kırâet edecek olurlar ise ona iki zâtın vazîfesi verile ve şâyed ol beş zâtdan bazısı şehrin hitâmı olmaksızın isti'fâ edecek olur ise müstahik olduğu vazîfesinin kıste'l-yevm hesâbıyla hemen Mekke-i Mükerrerme Emâret-i celîlesi taraf-ı âlîsinden kendisine ta'vîzen edâsına himmet ve atf-ı mürüvvet ve âtîfet buyurula ve rub'-ı mezkûr hâsılâtından vazîfe-i mezkûrenin senevîsi olan bin sekiz yüz guruş ba'de'l-mahsûb her kaç guruş fazla kalır ise yine ol vechile emâret-i celîle-i müşârun-ileyhâ ve Mekke-i Mükerrerme Kâdılığında bulunan zevât-ı kirâm ma'rifet-i aliyyeleriyle zikrolunan iki türbe-i şerîfenin mum ve kandîl ve mefrûşât ve ta'mîrât misillü mühimmâtlarına sarf olunup mahall-i sarfının müfredâtını mübeyyin bir kıt'a i'lâm-ı şer'îsi mütevellîsi tarafına lütfen irsâle ihsân buyurula ve zikrolunan dalyan ve bahçeler âhara îcâr olunmayıp da [s. 10] emâneten idâresinde menfa'at olacağı anlaşılar ise emâneten idâre edecek olan ve îcâr olunduğu senelerde masârîf ve umûr-ı husûsiyyelerine bakacak olan zâta mâhiye yüz guruş senevî bin iki yüz guruş i'tâ olunup meblağ-ı mezbûr dalyan ve bahçe-i mezkûrelerin i'mâr ve ıslâh masârıfları misillü mecmû'-ı hâsılâtdan ihrâc kılına ve işbu müdürî bulunan zevât bunların îcârını ve mahallince olacak masârıfını Antakya'da ma'rifet-i şer'-i şerîf ile icrâ ve zeyli taraf-ı şer'-i kavîmden musaddak ve meşrû muhâsebe defterini beher sene mütevellî-i vakfa isrâ eyleye ve îcâr olunduğu sûretde icâresinin müddeti tekmîline iki üç mâh kaldıkda bi'l-müzâyede kimin uhdesinde takarrur eylediğini ve mikdârını

ve müste'cirden alınması lâzım gelen kefillerin isimlerini ve müste'cirin ve kefilinin derece-i iktidârını evvel be-evvel mütevellî-i vakfa iş'âr edip mütevellî dahi Dersââdet'te bi't-taharrî eğer ki ziyâdeye tâlib bulunmaz ise mahallince uhdesinde takarrur eden kimesneye icâr oluna ve Dersââdet'te ziyâdeye tâlibi bulunduğu sûrette Evkâf-ı Hümâyûn Müfettişliği taraf-ı âlîsine celb ile ve kavî kefil ve senede rabt ile bir ve iki ve nihâyet üç seneliği birden ona icâr oluna ve üç seneden ziyâde müddet ile kat'â kimesneye Dersââdet'te ve Antakya'da ve sair mahalde icâr olunmaya ve mezkûr dalyan ve bahçelerin nihâyet bin guruşa kadar masrafla vücûda gelecek ta'mîrâtını mahallinde müdürî bulunacak zât bâ-ma'rifet-i şer'-i şerîf icrâ edip bin guruşdan ziyâde masrafa mütevakkıf bulunan ta'mîrâtını mütevellîden istîzân edip eğer ki vakit geçmesinde mazarrat olacağı anlaşılır ise hemen inzimâm-ı ma'rifet-i şer'-i şerîf ile ta'mîrini bi'l-icrâ akabinde iş'âr ve inbâ ile ve işbu müdürin azil ve ta'yîni Evkâf-ı Hümâyûn Müfettişliğinin ve mütevellîlerin re'yleriyle icrâ oluna ve zikrolunan dalyan ve bahçelerin bi-mennihî te'âlâ îradı tezâyüd ettikçe gerek Hicaz'da ve gerek İstanbul'da işbu ma'âşların masrafa mahsûs akçenin mikdârına göre yani guruşda kaç akçe tesâdüf eder ise zam olunup hüdâ-negerde îrâdları noksan bulur ise kezâlik guruşda kaç akçe tesâdüf eder ise tenkîs oluna fakat Evkâf-ı Hümâyûn Hazînesi'ne verilecek mezkûr üç yüz guruşun tezyîd ve tenkîsi câiz olmayacağı misillü gerek Hicaz'da ve gerek İstanbul'da kırâet olunacak hatemât-ı şerîfe vezâifi ve revgan-ı zeyt ve su masârıfı tenkîsden müstesnâ ola ve vakf-ı mezkûrumun beher sene muhâsebesi ma'rifet-i şer'-i şerîf ile rü'yet olunup elli guruş harc-ı muhâsebe ve yirmi guruş harc-ı imzâ verile ve ne'üzü billâhi te'âlâ şürût-ı mezkûreye ri'âyet müte'azzir olur ise menâfi-i vakf mutlaka fukarâ-i müslimîne harc u sarf oluna ve vakf-ı mezkûrumun tebdîl ve tağyîr ve taklîl ve teksîri merreten ba'de uhrâ ve kerreten gıbbe ulâ yed-i meşîyyetimde ola deyü ta'yîn-i şürût ve tebyîn-i kuyûd edip yedimden ihrâc ve dâ'ire-i mülkümünden ib'âd eylediğim mevkûf-ı mezkûrları fâriğan ani'l-şevâglı'l-mânî'a tefvîz-i şer'î ve teslîm-i lâyıkı ile bundan akdem mütevellî-i mûmâ-ileyh eş-Şeyh el-Hâc Mehmed Râgıb Efendi'ye teslîm eylediğimde ol dahi kabz ve tesellüm ve evkâf-ı sâire mütevellîlerinin tasarrufları gibi tasarruf eyledi dedikde gıbbe't-tasdikî's-şer'î ve't-tahakkukî'l-mer'î emr-i vakf tamâm ve hâl teslîm-i encâm bulmuş iken vâkıf-ı müşârun-ileyh -esbağallâhu ni'emehû aleyh- vakf-ı mezkûrunu ahkâm ve şürût ve kuyûdunu istihkâm murâd-ı hayriyesiyle vakf-ı mezkûrdan rücû' ve mevkûf-ı mezkûrları ke'l-evvel mülküne istirdâd ve mütevellî-i mûmâ-ileyh dahi redd ü teslîmden ibâ ve imtinâ' ile kemâ hüve'l-mestûr fi'l-kütübî'l-fıkhiyye müterâfi'ân ve her biri mübtegâsınca fasl ü hasma tâlibân olduklarında mevlânâ-yı mûmâ-ileyh dahi cenâb-i vakfî evlâ ve teşyîd-i mebânî-i hayrî ahrâ görüp âlimen bi'l-hilâfi'l-mer'î beyne'l-eimmeti'l-eslâf ve mürâ'iyen bi-cemî' mâ lâbüdde minhu fi'l-hükm bi'l-evkâfi alâ-kavli men rââhü mine'l-müctehidîn -rıdvânüllâhi te'âlâ aleyhim ecma'în- vakf-ı mezkûrun evvelâ sıhhat ve sâniyen lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î eylediğini mahallinde ketb ü tahrîr [s. 11] ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'-i kavîme gelip alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîri gıbbe't-tasdik ve't-tenfizi'l-mu'teberi'l-mer'î vakf-ı merkûm sahîh ve lâzım ve habs-i sarîh ve mütehattim olup nakz ve tahvîli muhâl ve tebdîl ve tağyîri vâkıf-ı müşârun-ileyhden gayra adîmü'l-ihimâl oldu.

Cerâ zâlik ve hurrire fi'l-yevmî'l-hâmis min şehri Cemâziyelâhir li-seneti hams ve semânîn ve mieteyn ve elf min hicreti men lehû cemî'i'l-izz ve'l-fezâil ve's-şeref -sallallâhu te'âlâ aleyhi ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellem- kemâ yühibbû ve yerzâ ve'l-hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Hâtıme m.

Muhâsebe-i Evkâf-ı Hümâyûn sene 1286 [1869-1870]

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0025

Topkapı Caddesi'nde Molla Gürânî yakınında Fındıkzâde Ahmed İshak Efendi'nin vakfiyesinin meşihatine ait bölümü.

Topkapı caddesinde Molla Gürânî kurbünde Fındıkzâde Ahmed İshak Efendi'nin bin iki yüz on yedi târihiyle müverrah ve mukayyed olan vakfiyesinden müstahrec meşihate âid sûretidir.

Molla Gürânî kurbünde Nûri Dede mahallesinde mazbûtü'l-hudûd ve'l-müştemilât Nakşibendî Zâviyesi ta'bir olunur bir bâb mülk menzili ve zâviye-i mezkûre derûnunda mevcûd eşyâ-i ma'lûme ve etyab-i mâlından on bin beş yüz guruş nakdini vakf edip nakd-i mezkûr rehn-i kavî ve kefil-i melî veyahud ikisinden biri ile alâ vechi'l-helâl istiğlâl ve istirbâh oluna ve eğer istirbah olunmakda ta'assür vâki' olup ziyâ' ihtimâli olur ise nakd-i mezbûr ile vakf-ı mezkûruma nâfi' mu'teber mahallerde akâr iştirâ oluna ve hâsıl olan rub' ve gallâtından hayatta oldukça yirmi sekiz akçe vazîfe ile vakf-ı mezkûruma mütevellî ve yevmî on dört akçe ile zâviye-i mezkûrede şeyh olam, vefât ettikde meşihat-i mezkûre zâviye-i merkûmede sâkinler olan dervîşânın ser-tarîki olan zâta meşrûta ola ve ser-tarîk olan zât-ı şerîf ber-vech-i muharrer şeyh olup beher hafta leyâlî-i cuma ve leyâlî-i sâire-i mübârekede sâir dervîşân ile müctemi'in oldukları hâlde kırâet-i hatm-i hâcegân eyleyip dervîşânı terbiye ve irşâd eyleye ve üç aded hucûrâtın birinde ser-tarîk ve birinde aşçı ve birinde âb-keş ve türbe ittisâlinde kâin olan hücrede türbedâr sâkin olup ser-tarîk olan kimesne şeyh oldukda yerine türbedâr olan kimesne ser-tarîk olup külle yevm akîb-i ta'âmda üç İhlâs-ı şerîf ve bir Fâtîha-ı şerîf kırâet edip benim ve ebeveynim rûhlarına ihdâ eyleye. Mukâbilinde yevmî sekiz akçe verile.

Türbedâr-ı mezkûr yerine tabbâh olan kimesne türbedâr olup beher gece ikâd-ı kanâdîl eyleyip derûn-ı havluyu teknîs ve tathîr ve dergâh kapısını ve orta kapıyı akşam ve sabah best ve küşâd ve sâir kanâdîli dahi ikâd edip mukâbilinde yevmî sekiz akçe türbedârlık ve yevmî iki akçe bevvâblık [s. 12] ve türbede ikâd olunacak kanâdîl için revgan bahâ yevmî dört akçe ve ihrâc-ı mezbele ve şamandıra ve çârûb bahâsı için altı yüz akçe senede verile ve tabbâh-ı mezkûr yerine âb-keş olan kimesne tabbâh olup matbahda fukarâya tabh-ı ta'âm edip yevmî on dört akçe verile. Eğer şeyh olan kimesne müteehhil olup ta'âmı haremde tabh ettirir ise vazîfe-i mezkûrenin nısfı olan yedi akçe tabbâh odasında sâkin olana ve nısfı olan yedi akçe haremde ta'âm tabh eden kimesneye verile, matbahda mevcûd olan nühâs için senevî kalay bahâ altı yüz akçe verile ve âb-keş olan kimesne yerine erbâb-ı istihkâkdan bir kimesne şeyh ve mütevellî re'yiyle âb-keş ta'yîn olunup bi'r-i mâdan su çekip ve taşradan su getirip mukâbilinde yevmî altı akçe verile ve şeyhden mâ'adâ dervîşân mücerred olsa ve eğer teehhül eder ise bilâ-te'hîr ihrâc ve ber-vech-i âtî ta'yîn olunan ciheti âhara verilip yerlerine mücerred olan kimesne ta'yîn oluna ve bunlardan biri bilâ-özr-i şer'î zâviye-i merkûmede sâkin olmayıp terk-i hizmet ederler ise ihrâc olunup yerine edâ-yı hizmet eder kimesne ta'yîn oluna.

İşbu şürûta gâyetü'l-gâye ri'âyet olunup hilâfiyla amel olunmakdan hazer oluna ve külle yevm türbedâr odası ittisâlinde dehlîz içinde dervîşân-ı mezkûrîn ve şeyh olan kimesne cem' olup Furkân-ı azîm'den bir cüz-i şerîf tilâvet eyleyip ba'de edâi'l-hizme her biri yevmî ikişer akçeden cem'an on akçe cüzhân vazîfesine mutasarrıf olalar ve şeyh olan kimesne ba'de't-tilâve du'â edip tilâvet olunan Kur'ân-ı azîmü's-şân'ın sevâbını benim ve ebeveynimin ve evlâd ve ecdâdımın rûhlarına ihdâ edip mukâbilinde yevmî bir akçe verile ve yevmî bir akçe dahi hatm-i mezkûra

noktacılık ve müstahfız-ı cüzhân için verile ve türbe-i mezkûrede ve memşâ önünde ve havluda ikâd olunacak birer kandil ve revgan-ı zeyt ve şem‘ bahâ için yevmî on iki akçe verile ve zâviye-i merkûmede külle yevm tabh olunacak ta‘âm bahâ için yevmî yüz yirmi akçe verile ve vakf-ı mezkûruma yevmî dört akçe vazîfe ile hâlâ hizmetinde istihdâm eylediğim Hâfız Mehmed Hüdâverdi Efendi kâtib olup hayatta oldukça mutasarrıf ola ba‘de vefâtihî evlâd-ı evlâd-ı zükûruna meşrûta ola ve tescile ta‘yîn eylediğim es-Seyyid Necib Molla Efendi hayatta yevmî dört akçe vazîfe ile vakf-ı mezkûruma câbî ola ba‘dehû mezbûrun evlâd ve evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı mezkûruma câbî olalar ve evlâd-ı münkarız olur ise re‘y-i hâkimü’ş-şer‘ ile berâhîn ve müstakim kimesne câbî ola ve tevliyet-i vakf-ı mezkûruma benim zamanımdan sonra mezbûr es-Seyyid Mehmed Necib Efendi’ye meşrûta ola ve mezbûr es-Seyyid Mehmed Necib Efendi mütevellî oldukda cibâyet-i mezkûre akrabamdan eş-Şeyh Ahmed Efendi’ye meşrûta ola ve ba‘dehû tevliyet-i mezkûra mezbûr es-Seyyid Mehmed Necib Efendi’nin evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına batnen ba‘de batnin sinnen ekberine meşrûta ola ve evlâd-ı bulunmaz ise mezbûr Şeyh Ahmed Efendi’ye ve ba‘dehû evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdının sinnen ekberine meşrûta ola ve ba‘de’l-inkırâzi’l-kül akrabamın evlâdlarının ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdlarının sinnen ekberine meşrûta ola ve tevliyet ile meşihat şahs-ı vâhidde cem‘ olmaya.

Bin iki yüz yirmi iki târihiyle müverrah zeyl-i vakfiyesinden müstahrec fıkra

Ber-mûceb-i vakfiye-i mezbûre vakf-ı mezkûrlarının şürût ve kuyûdunun tebdil ve tağyiri yedlerinde olmağla vakfiye-i mezbûrede tasrîh olunduğu üzere bir kimesne yevmî bir akçe vazîfe ile türbedâr ola deyü şart ve ta‘yîn etmiş idi. El-hâletü hâzihî [s. 13] vâkıf-ı mûmâ-ileyh ancak bu şartından rücû‘ edip şöyle şart ve ta‘yîn eyledi ki türbedârlık ciheti ref‘ olunup ba‘de’l-yevm kimesneye tevcih olunmayıp irtihâl-i dâr-ı bekâ eylediklerinde galle-i vakfdan kadr-ı ma‘rûf revgan-ı zeyt iştirâ olunup merkadlerinin re’s ve kadem câniblerinde beher gece şeyh olan kimesne kandil ikâd eyleyip mukâbilinde yevmî bir akçeye mutasarrıf ola deyü şart ve ta‘yîn edip mâ‘adâ cemî‘-i şürût ve kuyûdu kemâ-kân ifâ oluna.

Hâtime m.

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0026

İstanbul’da Saraçhanebaşı’nda Dülgeroğlu Hoca Şemseddin Camii yakınında Esmâ Sultan çuhadarı Mehmed Said Efendi Dergâhı’nın vakfiyesi.

Tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye’den Saraçhânebaşı’nda Dülgeroğlu Câmî’i kurbünde Esmâ Sultan çuhadarı Mehmed Said Efendi dergâh-ı şerîfinin vakfiyesi.

Evkâf-ı mülhakadan Kapıçukadârı Mehmed Said Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed’in İstanbul’da Saraçhâne mukâbelesinde Dülgeroğlu Hoca Şemseddin Efendi dergâh-ı şerîfi nezdinde kâin Nakşibendî zâviyesiyle çeşmesi vakfından almak üzere vazîfe-i mu‘ayyene ile şeyh-i zâviye ve yevmî iki akçe vazîfe ile bevvâb ve yevmî altı akçe vazîfe ile cüzhân ve yevmî üçer akçe vazîfe ile hâfız-ı tas-ı çeşme ve muvakkid-i kanâdîl ve ferrâş-ı merkad ve tasliye ve Fâtihahân ve yevmî sekiz akçe vazîfe ile tevliyet ve yevmî dört akçe vazîfe ile kitâbet ve yevmî iki akçe vazîfe ile cibâyet cihetleri fi 16 Receb sene 1297 târihiyle tarikat-i aliyye-i Nakşibendî-i cehrî meşâyihinden Kös-tendilli el-Hâc Mehmed Ârif Efendi’ye müveccih bulunduğ.

Ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin bin yüz doksan altı târihiyle müverrah ve bin iki yüz yirmi beş târihiyle mukayyed vakfiyesinde “mütedeyyin bir kimesne dergâh-ı şerîf-i mezbûrda bevvâb olup iki akçe

ve eczâhânlık altı akçe ve merkad-i ferrâşlığı üç akçe ve muvakkid-i kandîl üç akçe ve beher cumada salavât-ı şerîfe ve Fâtiha nidâsı için kezâlik üç akçe ki bevvâb olan bir nefer kimesne ber-vech-i meşrûta cem'an yevmî on yedi akçeye mutasarrıf ola deyü mestûr" ve bin yüz doksan sekiz târihiyle müverrah vakfiyye-i mukayyedesinde "tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye'nin zikr-i cehrî meşâyihinden bir mürşid-i kâmil mârrü'z-zikr mesken-i fukarâ-i bâbullâh olmak üzere binâsına muvaffak olduğum tekkede vazîfe-i mu'ayyene ile postnişîn olup ve hademe ile beraber bir aded cüz-i şerîfi kırâet eyleye" diye muharrer ve bin yüz doksan altı târihiyle müverrah vakfiyye-i mukayyedesinde "ve dergâh-ı şerîf-i mezkûrun iki nefer imâmı ve bir müezzîn ve bir kayyım ve inâyet-i Rabbânî ile binâsı tasmm olunan zâviyede postnişîn olan şeyh efendi ve bu defa ta'yîn edip ber-vech-i âtî beyân eylediğim kurrâ efendi ile bevvâb cem'an yedi nefer hademe-i eczâ-i şerîfeyi tertîb-i âtî üzere beher yevm ba'de salâtı'l-fecr hademe-i câmi'den [s. 14] zikrolunan yedi nefer kimesne cem' olup rızâullâh kırâet eylediklerinden sonra her birine ber-vech-i meşrûta yevmî altışar akçe verile" diye musarrah ve bin yüz doksan sekiz târihiyle müverrah vakfiyye-i mukayyedesinde "ve fenn-i kitâbda mâhir olup sadâkat ile me'lûf ve ma'rûf olan bir kimesne vakf-ı mezbûruma kâtib olup kitâbeti hizmetini edâdan sonra yevmî dört akçeye mutasarrıf ola ve istikâmeti zahir bir kimesne vakfıma câbî olup hizmet-i cibâyeti ba'de'l-edâ yevmî iki akçeye mutasarrıf ola ve kitâbet ile cibâyet başka başka olmağla bir adama verilmeye ve mutasarrıfları âhâra ferâğ etmeye, eden olur ise kasr-ı yedine i'tibâr olunmaya" "ve vakf-ı mezkûruma mütevellî olanlar yevmî seksen akçeye mutasarrıf ola ve tevliyeti gerek müstakillen nezâreti vazîfe-i mersûmesiyle hayatta oldukça kendime ve ba'de vefâtı evlâd ve evlâd-ı evlâdımın zükûr gerek inâs ekberine verile" diye ve bin iki yüz yedi târihiyle müverrah vakfiyye-i mukayyedesinde de "ve işbu menzirim mukâbilinde mezkûr Dülgeroğlu Dergâh-ı şerîfinin tarîk-i caddeye nâzır duvarı ittisâlinde kâin çeşme-i mâ-latîfin üst tarafında merkad hal olan kebîr pencerenin hâricine mürûr-ı ubûr edenlere ve gerek çeşme-i mâ-i lezîzde ve hem makbereye ziyâ vermek için vaz' ve ta'lik eylediğim bir aded kandîl beher gece ikâd olunup bâlâ-yı vakfiyemde bevvâb ve eczâ ve salât-ı şerîfe ile merkad-i kandîl ve merkad-i ferrâşlığı ki on yedi akçeye mutasarrıf olan bir kimesne sâkin olduğum menzirim derûnunda kâin çeşme-i mâ-i lezîzin Kıztaşı cânibinde tarîk-i cadde üzerinde olan tası her akşam ahz ve ale's-sabâh vaz' eylemek üzere yevmî üç akçe ile muhâfız olup bevvâbı olan bir kimesneye cem'an yevmî yirmi akçe verile" ve işbu cihetler birbirinden ifrâz olunmayıp eslah ve erşed utekâma meşrûta ola eğer utekâ münkarız olur ise zâviyemde şeyh olan efendinin hizmetinde bulunan dervîşândan bir nefer kimesneye verile" "ve kitâbet evlâd-ı evlâdımın ekber ve erşedine meşrûta olup el-iyâzü billâh evlâd-ı zükûr münkarız olmak lâzım gelir ise zâviyemde şeyh olan efendiye meşrûta ola ve cibâyet utekâmın eslah ve erşedine meşrûta olup ba'de utekâ münkarız olur ise cibâyet dahi şeyh-i mûmâ-ileyhe meşrûta ola" diye mersûm bulunmuş olmasına ve dergâh-ı mezkûr dahi el-yevm muhterik olduğu tahkîkât-ı vâkı'adan müstebân olmasına binâen ol bâbdaki nizâm ve mukarrerât ile şerâit-i vakfiyyeye nazaran ta'yîn-i muktezâsı husûsunun Hukûk Müşâvirliği'ne emr ü havâlesi deyü vukû' bulan talebe mebnî.

Fî 17 Cumâdelülâ sene [1]330 ve fî 21 Nisan sene [1]338 [4. Mayıs 1912]

Târihli ve 35892/32 numaralı tezkiresiyle vârid olmuştur.

Hâtime.

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0027

Bâbîâlî yakınında Fatma Sultan Camii'ne meşihat koyan Abdi Çelebi Mahallesi imamı Seyyid Mustafa Efendi'nin nukud vakfının vakfiyesi.

[s. 15]

Bâbîâlî kurbünde Fatma Sultan Dergâh-ı şerîfine meşihat vaz' eden Abdi Çelebi mahallesi imâmı es-Seyyid Mustafa Efendi'nin üç bin guruş nukûdu vakfının bin iki yüz seksen târihli vakfiyesinden müstahrec fıkra sûretidir.

Şöyle şart ve ta'yîn eyledim ki meblağ-ı mezkûr bâ-yed-i mütevellî rehn-i kavî ve kefil-i melî veyahud ikisinden biri ile onu on bir buçuk hesabı üzere bâ-devr-i şer'î istirbâh ve istiğlâl olunup hâsıl olan nemâsından mahmiyye-i mezbûrede Bâbîâlî kurbünde Fatma Sultan Dergâh-ı şerîfinde beher hafta salı gecesi ve cuma günü beyne'z-zuhr ve'l-asr ve beher gün ba'de salâtî'l-fecr vakt-i işrâkda meşâyih-i Nakşibendiyye-i Hâlidîyye'den Mahmudpaşa Medresesi'nde Gümüşhâneli faziletlü zehâdetlü eş-Şeyh Hoca Ahmed Ziyaeddin Efendi b. el-Hâc Mustafa de'b-i ma'rûf üzere hasbeten lillâh hatm-i hâcegân-ı Nakşibendiyye ve hatim tertîbi vechile tilâvet-i Kur'ân-ı azîmü's-şân edip hâsıl olan ecr ü sevâbını ilh. ve ba'de vefâtihî mûmâ-ileyhin yerine muktedir bir zât nasb ü ta'yîn olunarak icrâ-yı hatm-i Kur'ân-ı azîmü's-şân ve hatm-i hâcegân edip sevâbını bâlâda muharrer olduğu üzre icrâ eyleye ve yine nemâ-i mezkûrdan senevî yirmi beş guruş vazîfe-i tevliyet ola ve vakf-ı mezkûrun tevliyeti lâbis-i libâs-ı hayât oldukça bana ve vefâtımdan sonra hatm-i hâcegân eden zât her kim bulunursa vazîfe-i mersûmesiyle ona meşrûta ola.

Bâbîâlî yakınında Fatma Sultan Camii'nin bir odasında kalmakta olan Seyyid Şeyh Hacı Ahmed Efendi b. Mustafa'nın vakfiyesi.

Merhûme Fatma Sultan Dergâh-ı şerîfi harîminde bir bâb odada şeref-mukîm tarîkat-i aliyye-i Nakşibendiyye-i Hâlidîyye meşâyih-i kirâmından es-Seyyid eş-Şeyh el-Hâc Ahmed Efendi b. Mustafa ibn-i Abdurrahman'ın bin üç yüz altı târihli vakfiyesinden müstahrec fıkra sûretidir.

İstanbul'da Bâbîâlî nezdinde Nallımesjid mahallesinde Külhan Sokağı'nda vâkı' iki tarafından müteveffâ Rauf Paşa konağı denmekle arîf konak ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd hâriciye ve dâhiliyede müştemilât-ı ma'lûmeyi hâvî mezkûr Külhan [Sokağı'nda] altı numara ile murakkam bir bâb menzilimi hasbeten lillâhi te'âlâ vakf ve habs edip şu vech ile ta'yîn-i şürût eyledim ki menzil-i mezkûrda mütena'im-i ni'am-ı hayât oldukça sâkin ve dilediğim gibi mutasarrıf olam ve vâsıl-ı civâr-ı rahmet olduğumda dâhiliyyesinde halîlem Havva Seher Hanım sâkine ola ve hâriciyesinde dahi hâlâ Geyve'de sâkin hulefâmdan Şeyh Hasan Efendi sâkin olarak beher haftada cuma ve pazartesi günleri mürîdânıyla beraber tarîkat-i aliyye-i mezkûre âyîni icrâ ve zikrullah edip hâsıl olan sevâbını ilh ve mûmâ-ileyh Şeyh Hasan Efendi'nin vefâtından sonra kendi hulefâmdan ve ba'dehû hulefâ-i hulefâmdan ve ba'dehû hulefâ-i hulefâmdan eslah olanı sâkin ve mutasarrıf olarak minvâl-i muharrer üzere âyîn-i tarîkat-i aliyyeyi icrâ eyleye eğer hulefâ-i hulefâ-i hulefâmdan ehl ü erbâb kimesne bulunmazsa veyahud hulefâ münkarız olur ise tarîkat-i aliyye-i mezkûreden müstahlef ehl ü erbâb bir kimesne sâkin ve mutasarrıf olup ber-vech-i muharrer icrâ-yı âyîn-i tarîkat eyleye ve iktizâ eden ta'mîr ve termîmi men

lehû's-süknâ üzerine olup menzil-i mezkûrda meşrûtiyet üzere sâkin olanlar mallarından harc u sarf ile ta'mîr ve termîm eyleyeler ve halîlem mûmâ-ileyhânın vefâtından sonra dâhiliyye-i mezkûrede hâriciyesinde meşrûtiyet üzere sâkin olanların evlâd ü iyâlleri sâkin olalar ve vakf-ı mezkûrumun tevliyeti hayatta oldukça bana ve irtihâl-i dâr-ı bekâ eylediğimde her kim menzil-i mezkûrda meşrûtiyet üzere sâkin olursa ona meşrûta ola.

Vâki' olan talebe mebnî ihrâc kılınan işbu fıkra -i vakfiyye sûretleri kaydlarına mutâbıktır.

Fî 18 Şubat sene [1]336 [18 Şubat 1920]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd -i Vakfiyye Müdiriyyeti

Fâtih Çarşamba'da Lokmacı diğer adıyla Refet Efendi Dergâhı'nın vakfiyesi.

[s. 16]

Fâtih civârında Çarşamba'da Lokmacı nâm-ı diğer Re'fet Efendi Dergâhı'nın vakfiyesi.

İstanbul'da Sultan Selim nezdinde Sebzehâne kâtibi merhûm Mahmud Efendi mescid-i şerîfinin yevmî dört akçe kadîm ve şehri yetmiş sekiz gurusu zamm-ı vazîfe ile imâmet ciheti fî 10 Rebî'ülevvel sene [1]326 târihinde Hâfız Muharrem Efendi ibn-i Mehmed'e tevcih olduğu bi't-tedkik anlaşılmış ve vâkıf-ı mûmâ-ileyh Mahmud Efendi ibn-i Hüseyin'in bin altmış sekiz târihli vakfiyesinde "ve mescid-i mezbûrun imâmı yevmî dört akçe ve müezzini yevmî üç akçe ve kayyımı yevmî bir akçeye mutasarrıf olalar" "ve mescid-i mezbûrda tâlibine ta'lîm-i ilm eden kıdvetü'l-ulemâi'l-mütehakkıkîn Dersiâm Mehmed Efendi ders mukâbelesinde yevmî on akçe vazîfeye mutasarrıf ola" zikrolunan Koğacıdede mahallesinde vâki' menzilinden birbirine mutasıl ve mülâsık olan üç bâb fevkânî odaların süknâsı önlerinde olan dehliz ve kiler ve mahtab ve tahtlarında olan arsa-i hâliyye ve kenîf ile mescid-i mezbûrda bi'l-fi'il muhdes olan mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye meşrûta ola. Madem fî kaydi'l-hayât içinde sâkin olup bir ferd mâni' ve müzâhim olmaya ba'de vefâtihî evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına batnen ba'de batnin ve karnen isr-i karn-ı süknâları meşrûta ola ve ba'de'l-inkırâz mescid-i mezbûrda her kim imâm olursa ol sâkin ola" ve es-Seyyid el-Hâc Hasan Re'fet Efendi ibnül'-merhûm İbrâhim Rüşdü Efendi'nin bin iki yüz yetmiş sekiz târihli vakfiyesinde "İstanbul'da Koğacıdede mahallesinde kâin ashâb-ı hayrâtdan asrında Sebzehâne kâtibi merhûm Mahmud Efendi Mescid-i şerîfi havlusı arsasında bâ-izn-i mütevellî ber-vech-i mülkiyyet kendi malımdan harc u sarfla binâ ve inşâ etmemle vakf-ı âti'l-beyânın sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde muntazam ve merbût olup zâviye ta'bîr olunur tahtânî bir bab kebîr oda ve bir sofa ve bir abdesthâne ve bir helâyı müştemil ebniyeyi ve etyab-ı mâlımdan ifrâz eylediğim beş bin gurusu hasbeten lillâhi'l-melik-i kadîm vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ü habs edip... tertîb-i şürût eyledim ki zâviye-i mezkûreye meşâyih-i tarikat-i aliyye ve kâfile-i sâlâr-ı hulefâ-i kirâm-ı Şa'bâniyye-i Halvetiyye eş-Şeyh Ahmed İzzet Efendi mutasarrıf ve seccâde-i pîrâ-yı irşâd olup beher cuma günü ba'de edâ-i salâti'l-cuma âdâb-ı tarikat-i aliyye-i Şa'bâniyye-i Halvetiyye üzere mescid-i şerîf-i mezkûrda tevhîd ve zikrullah eyleyip" diye mestûr bulunmuş olmağla Mahmud Efendi Vakfî'ndan olan mebhûsün-anh imâmet cihetine hâlen muhassas vazîfesinin beyân ve tasdikinden sonra makâm-ı celîl-i Meşihat-penâhî'ye arz ve takdîm olunmak üzere İstanbul Evkâf Müdiriyyeti'ne.

Fî 29 Teşrîn-i sâni sene [1]335 [29 Kasım 1919]

Vazîfe Kayıd Sûreti

5/202/203 numaralı kayıdda Çarşamba'da Sebzeâne Kâtibi Mahmud Efendi dergâh-ı şerîfi imâmet ciheti vazîfesi olarak Muharrem Efendi nâmına şehri yüz ve müezzin ve kayyımlık cihetleri vazîfesi olarak Mehmed Tevfik Efendi nâmına şehri yüz beş gurus otuz para [s. 17] iki kalem vazîfenin dâhil bulunduğu kayıddan anlaşılmış olduğundan Kuyûd-i Vakfiyye Müdiriyyeti'nin derkenârı mücebince işbu sûret aslından bi'l-ihrac tastîr kılındı.

Fî 1 Kânûn-ı evvel sene [1]335 [1 Aralık 1919]

Aslına mutâbıktır Evkâf-ı Hümayûn

Mehmed Subhî Kuyûd-i Vakfiyye Müdiriyyeti

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0028

Büyük Ayasofya'da Malatyalı İsmâil Ağa diğer adıyla Nâzikî Dergâhı vakfiyesi.

Ayasofya-i Kebîr'de Malatyalı İsmâil Ağa nâm-ı diğer Nâzikî Dergâhı'nın vakfiyesi

Esbak Bâbüssaâde ağası merhûm İsmâil Ağa'nın İstanbul'da Ayasofya-i Kebîr nezdinde kâin zâviyesinin yevmî on akçe vazîfe ile turuk-ı aliyye-i Nakşibendî'ye meşrûta şeyh-i zâviye ciheti Abdurrahim Efendi b. Şeyh Abdülkerim'in uhdesinde iken kasr-ı yedinden 13 Ramazan sene 1125 târihinde Şeyh Ali Efendi b. Hüseyin'e ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 9 Zilhicce sene 1140 târihinde Ahmed Efendi b. Şeyh Mehmed'e ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 27 Ramazan sene 1149 târihinde es-Seyyid İbrâhim-i Nakşibendî ibn-i Seyyid Mustafa'ya ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 6 Şa'bân sene 1150 târihinde Şeyh Abdurrahman-ı Nakşibendî'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 11 Şevvâl sene 1164 târihinde mahdûmları Şeyh Rûşen Mehmed ve Şeyh Hacı Mustafa ve Şeyh Ahmed Ârif efendilere ve mûmâ-ileyhimden Şeyh Hacı Mustafa Efendi'nin sülüs hissesi kasr-ı yedinden 5 Rebî'ülevvel sene 1177 târihinde birâder ve müstakillen mûmâ-ileyh Şeyh Rûşen Efendi'nin uhdesindeki sülüs hisseye ilhâken ve mûmâ-ileyh Ahmed Ârif Efendi'nin dahi hissesi kasr-ı yedinden 24 Receb sene 1183 târihinde birâder ve müstakillen mûmâ-ileyh Şeyh Rûşen Mehmed Efendi'nin sülüs hissesine ilhâken ve müstakillen ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 28 Şevvâl sene 1209 târihinde mahdûmu eş-Şeyh Mehmed Şahabeddin Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 22 Ramazan sene 1227 târihinde birâderleri eş-Şeyh Abdurrahim ve eş-Şeyh Sadullah efendilere ve ve mûmâ-ileyhimâdan eş-Şeyh Abdurrahim Efendi'nin vefâtıyla nısf hissesi mahlûlünden 24 Zilhicce sene 1229 târihinde birâder ve müstakillen mûmâ-ileyh eş-Şeyh Sadullah Efendi'nin hissesine ilhâken ve müstakillen ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 19 Cumâdelâhire sene 1252 târihinde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed'e ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla 15 Muharrem sene 1273 târihinde mahdûmları kebîr es-Seyyid Mehmed Râşid ve es-Seyyid Ali Rızâ ve es-Seyyid Mehmed Hamdi ve es-Seyyid Hüseyin Hüsnü ve sagîr es-Seyyid Hasan Tahsin efendilere ve mûmâ-ileyhimden es-Seyyid Mehmed Râşid ve Ali Rızâ efendilerin bilâ-veled vefâtlarıyla iki hums hisseleri mahlûllerinden 22 Receb sene 1305 târihinde birâder ve müstakilleri mûmâ-ileyh Mehmed Hamdi Efendi'nin hums hissesine ilhâken ve mûmâ-ileyh Mehmed Hamdi Efendi'nin dahi sulbî kebîr oğulları Mehmed Cemâleddin ve Mehmed Hilmî efendileri terk ederek vukû'-ı vefâtına ve mûmâ-ileyh Mehmed Cemâleddin Efendi'nin taşrada hizmet-i me'mûriyetde bulunmasına binâen keff-i yedinden meşihat-i mezkûre hizmeti sinnen büyükleri bulunan Hüseyin Hüsnü Efendi

tarafından ifâ olunarak mûmâ-ileyh Mehmed Hilmî Efendi onun ma'yyetinde bulunmak üzere 28 Zilkâ'de sene 1311 târihinde üç hums hisse-i meşihat-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Mehmed Hilmî Efendi'ye ve mûmâ-ileyhimden Hüseyin Hüsnü Efendi'nin dahi vefâtıyla hums hissesi mahlûlünden 27 Ağustos sene [1]329 târihinde mahdûmu Mustafa Mesud Efendi'ye tevcihâtı icrâ olunmuştur.

Büyük Ayasofya'da Malatyalı İsmâil Ağa'nın tevhitanesine ait vakfiyesi.

Dârussaâde ağası merhûm Malatyalı İsmâil Ağa b. Mehmed Ağa'nın bin otuz beş târihiyle müverrah vakfiyye-i mahfûzasından Ayasofya kurbünde kâin tevhihâneleri hakkındaki fıkra sûretidir.

Dârû's-saltanatı's-seniyye Kostantiniyyeti'l-mahmiyye'de Ayasofya-i kebîr mahallesinde binâ eylediğim sâlifü'z-zikr tevhihâne ve menzîlim arsaları için her sene Ayasofya-i Kebîr vakfına üç yüz akçe mukâta'a verile ve sulehâdan ve dindâr ve müstakîm ve hâfız-ı kelâm kavâ'id-i tecvîdi zâbıt ve zâhid, âbid kimesne şeyh-i kurrâ olup zâviye-i merkûme dâhilinde meclis edip haftada üç gün on nefer kimesneye ve dervîşândan olup tâlib olanlara ta'lim-i ilm kırâet-i Kur'ân-ı azîmü's-şân ettiği mukâbeledede yevmî on beş akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve ilm-i mezbûru ta'lim edip tahsiline sa'y ve ikdâm eden on nefer kimesne dahi yevmî ikişer akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve zikrolunan on nefer kurrâların zâviye-i mezkûrede sâkin olanlarından altı nefer kimesneye yevmî ikişer akçe dahi hücre akçesi verile ve bu altı neferin biri tabbâh olup hizmeti mukâbelesinde yevmî iki akçeye mutasarrıf ola ve zikrolunan zâviyedeki tarikat-i Nakşibendiyye'den ol taife-i aliyyeden bir mürşid-i kâmil ve sâhib-i tarikat kimesne şeyh olup her hafta yevm-i isneyn ve hamîsde kurrâ-i mezkûr ile cem' olup icrâ-yı ihkâm-ı tevhih-i şerîfde sa'y ve ikdâm eyleyip yevmî on akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve zikrolunan Üsküdar Zâviyesi şeyhi hakkında ta'yîn [s. 18] olunan şürût üzere bi-aynihî bunlar dahi icrâ edip du'â edeler ve zâviye-i mezkûrede sâkin olan fukarâ için yevmî yirmi akçe ta'âmiye verile."

Malatyalı İsmâil Ağa'nın Üsküdar'daki zaviyesi meşihatine ait vakfiyesi.

Vâkıf-ı mûmâ-ileyhin Üsküdar kâin zâviyesi meşihati hakkındaki fıkra sûretidir.

"Ve dahi zâviyye-i merkûme şeyhi tefâsîr-i şerîfe ve ehâdis-i münîfe nakline kâdir ve sâir ulûm-ı Arabiyye'nin istihrâc ve ta'liminde mâhir kimesne olup haftada dört gün câmi'-i merkûmda dersiâm ve talebeye ta'lim-i ulûm edip bu mukâbeledede dahi yevmî on akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve eyyâm-ı mu'tâdede hizmet-i tadrîs edâ etmediği günün vazîfesi verilmeyip vakf için alıkonula ve hizmet-i tadrîs eden kimesne meşihat hizmetine kâdir olursa meşihat dahi ona meşrûta ola."

Fî 20 Mayıs sene [1]336 târihli ve 116 numaralı tezkire-i aliyye-i Meşihat-penâhî ile vâkı' olan talebe mebnî ihrâc edilen işbu sûretler kayıdlarına mutâbıktır.

Fî Temmuz sene [1]336 [Temmuz 1920]

Hüsameddin, Mehmed Ârif

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-i Vakfiyye, Müdiri Ârif

İstanbul'da Molla Gürânî'de Şerbetdar Dergâhı'nın vakfiyesi.

Molla Gürânî civârında Şerbetdar Dergâhı'nın vakfiyesi.

Mahmiyye-i İstanbul'da Kalenderhâne mahallesi ahâlîsinden olup mahmiyye-i Edirne'de müsâfîren sâkin iken bundan akdem vefât eden kethüdâ kâtibi esbak merhûm es-Seyyid Numan Beyefendi ibn-i Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe Hatun ibnet-i Süleyman ile sulbî-i kebîr oğlu es-Seyyid Mehmed Es'ad Beyefendi ve sulbiye kebîre kerîmesi Şerîfe Emine Hanım'a inhisârı ba'de't-tahkîki's-şer'î mezbûrûn Ayşe Hatun ve es-Seyyid Mehmed Es'ad Beyefendi ve Şerîfe Emine Hanım taraflarından ber-vech-i âtî vekîlleri olduğu mezbûretân Ayşe Hatun ve Şerîfe Emine Hanım'ın zâtları da bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân olan Hacı Mehmed Ağa b. Hacı Ahmed ve Hâfız es-Seyyid Mustafa Efendi ibn-i es-Seyyid Ali nam kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan es-Seyyid Ahmed Ağa b. es-Seyyid Ahmed meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde yine mahmiyye-i mezbûrede Fenâî Dede kurbünde Toptaş mahallesinde kâin Şerbetçizâde Mehmed Efendi Türbesi vakfından almak üzere vazîfe-i mu'ayyene ile türbe-i mezkûrun ma'a't-tevliyye bâ-berât-ı şerîf-i âlî-şân türbedârı ve türbe-i mezkûr ittisâlinde vâkî' zikrî âtî Rifâ'î tekkesinin bâ-berât-ı âlî-şân şeyhi olan işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Efendi ibn-i es-Seyyid Ahmed Efendi mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Numan Beyefendi hâl-i hayâtında bin yüz doksan dokuz senesi şehr-i Rebî'ülevvelî guresinden menzil-i mezkûrundan mârrü'z-zikr Şerbetçizâde Türbesi ittisâlinde ba'de'l-harîk li-vechî'llâhi te'âlâ müceddeden binâ eylediği zikr-i âtî Rifâ'î tekkesi mühimmâtı için vakf tertîbinin edâsıyla işbu es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah'a kendi malından iki yüz guruş def' ve teslim edip lakin vakf-ı mezkûrun tertîb ve tescîli müyesser olmaksızın oldukda meblağ-ı mezbûr verese-i mezbûrûna mevrûs olup el-yevm meblağ-ı mezbûr merkûm es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Efendi'nin zimmetinde kalmağın mezbûr es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Efendi'ye suâl olunup meblağ-ı mezbûru müvekkilûn-ı verese-i mezbûrûn için bana def' ve teslim tenbîh olunması bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl merkûm es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Efendi cevâbında mârrü'z-zikr Şerbetçi Mehmed Efendi Türbesinin vâlidem Şerîfe Ayşe Hatun'un babası ceddim eş-Şeyh es-Seyyid Mustafa Efendi vazîfe-i mu'ayyene ile türbedârı olduğu hâlde türbe-i mezkûrun ittisâlinde kâin yine türbe-i mezkûr arsa-i hâliyyesi üzerine kendi malıyla bir zâviye binâ edip zikrullah üzere iken türbedârlık-ı mezkûru işbu yedimde olan berât-ı şerîf-i âlî-şânda tafsîl ve beyân bulunduğu üzere hüsn-i rızâsıyla bana kasr-ı yed edip ben dahi türbe-i mezkûrun vazîfe-i mu'ayyene ile türbedârı olup zâviye-i mezkûrede bilâ-meşihat zikrullâh üzere iken bundan akdem bin yüz doksan altı senesi vâkî' olan harîk-i kebîrde türbe-i merkûme ve zâviye-i mezkûre külliye muhterik olup arsa-i sırfa kalmağın türbe-i mezkûr vakfının bir mahalden bir akçe ve bir habbe îrâdî olmadığı ecilden türbe-i merkûmu binâyâ bende kuvvet ve cânib-i vakıfda müsâ'ade olmağla müteveffâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Numan Beyefendi nef'an li'l-vakf türbe-i mezkûr ittisâlinde vâkî' yine türbe-i mezkûr arsasından terbî'an iki yüz altmış zirâ' arsayı beher şehr beş akçe mukâta'a-i zemîn ile üzerine her ne binâ ihdâs ederse mülkü olmak üzere eşcâr ve üzerinde olan münhedim duvarları enkâzını dahi yüz guruş semen mukâbelesinde şîrâyâ tâlib ve râğib olmağın husûs-ı merkûm cânib-i vakfa her vechile enfâ' ve evlâ ve hayr-ı mahz olduğu ehl-i vukûf bî-garaz müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zahir ve nümâyân olduğu ecilden ben dahi türbe-i mezkûr arsasından ber-vech-i muharrer terbî'an iki yüz altmış zirâ' arsa-i

hâliyyeyi beher şehir beş akçe mukâta'a-i zemîn ile üzerine her ne binâ ihdâs ederse kendi mülkü olmak [s. 19] üzere tasarrufuna bi't-tevliye izin ve yedine memhûr temessük i'tâ eylediğimden sonra arsa-i mezkûre üzerine olup duvar ve sâir muhterik enkâz-ı mevcûde-i ma'lûmesini dahi semen-i misli olduğu yine müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve müte'ayyen olan yüz gurus semen mukâbili bey' ve teslim ve semen-i merkûm es-Seyyid Numan Beyefendi yedinden ba'de'l-ahz ve'l-kabz merkûm es-Seyyid Numan Beyefendi dahi arsa-i mezkûre üzerine kendi malıyla mülkü olmak üzere tekke-i mezkûru binâ eyledikten sonra bin yüz doksan dokuz senesi şehir-i Rebî'ülevveli guresinde yine menzil-i mezkûrunda etyab-ı mâl ve enfes-i menâlınden ifrâz eylediği yüz gurus ile müceddeden binâ edip yedinde mülkü olan tekke-i mezkûr ebniyesini hasbeten lillâhi te'âlâ vakf ve habs edip şol vech şart ve ta'yîn eyledi ki meblağ-ı mezbûr yüz gurus rehn-i kavî ve kefil-i melî ve lede'l-iktizâ ikisinden biri ile alâ vechi'l-helâl istirbâh olunup hâsıl olan nemâsından türbe-i mezkûrun türbedârı olanlara arsa-i mezkûrenin şehriye beş akçe mukâta'a-i zemîn verile ve ribh-i mezkûrun mâ'adâsı türbe-i mezkûrun revgan-ı zeytine sarf oluna vakf-ı mezkûrun tevliyetini ve tekke-i mezkûrun meşîhatini bilâ-vazîfe hasbî âyîn-i tarikat-i Rifâ'iyye etmek üzere evvelen bana benden sonra evlâdım ve evlâd-ı evlâdım ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdımın ekberine ba'de inkırâzi'l-evlâd hulefâmın akdemine ba'dehum hulefâmın hulefâsının akdemine ba'dehum meşîhat ve tevliyet-i mezkûre mutlaka yine tarikat-i Rifâ'iyye meşâyahine meşrûta olup tekke-i mezkûrede âyîn-i Rifâ'iyye üzere zikrullâh edeler ve vakf-ı mezkûrun nezâreti hasbî sa'âdetlü Dârû's-sa'âdeti's-şerîfe Ağası hazretlerine meşrûta ola deyü şart ve ta'yîn ile meblağ-ı mezbûr yüz gurus vakfiyet üzere bana def' ve teslim eyledikde ben dahi yedinden ahz ü kabz edip ol vech ile ber-müceb-i şart-ı vâkıf tekke-i mezkûrun meşîhatine bâ-berât-ı âlî-şân mutasarrıf olup meblağayn-ı mezkûreyin iki yüz gurus dahi bi't-tevliye vaz'-ı yed ederim ba'de'd-def' ve's-suâl ve'l-inkâr merkûm es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Efendi'den def'-i meşrûhu mübeyyin beyyine taleb udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden ve mârrû'z-zikr Toptaşı Mahallesi ahâlîsinden Hacı Mehmed b. Hacı Ahmed ve Seyyid Mustafa Efendi b. Ali nâm kimesneleri li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırûn olup isrû'l-istişhâd fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Numan Beyefendi hâl-i hayâtında bin yüz doksan dokuz senesi şehir-i Rebî'ülevveli guresinde türbe-i mezkûr ittisâlinde kâin arsa-i hâliyyeden ba'de'l-harîk iki yüz altmış zirâ' arsalı üzerine her ne binâ ederse mülkü olmak üzere beher şehir beş akçe mukâta'a-i zemîn ile işbu es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Efendi'den isticâr ve arsa-i mezkûrun muhterik duvar ve sâir enkâz-ı mevcûdesi semen olmak üzere yüz gurus, merkûm es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Efendi'ye def' ve teslim eyledikten sonra arsa-i mezkûre üzerine kendi malıyla mülkü olmak üzere binâ eylediği tekke ebniyesi ile malından ifrâz eylediği def'a yüz gurus hasbeten lillâhi te'âlâ vakf ve habs edip şol vech ile şart ve ta'yîn eylediği meblağ-ı mezbûr yüz gurusu rehn-i kevî ve kefil-i melî ve lede'l-iktizâ ikisinden biri ile istirbâh olunup hâsıl olan nemâsından türbe-i mezkûr türbedârı olanlara arsa-i mezkûrun şehriye beş akçe mukâta'a-i zemîn verile ve mâ'adâ ribhi türbe-i mezkûrun revgan-ı zeytine sarf oluna vakf-ı mezbûrun tevliyeti ve tekke-i mezkûrun meşîhati bilâ-vazîfe hasbî âyîn-i tarikat-i Rifâ'iyye etmek üzere evvelen işbu es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Efendi'ye ba'dehû mezbûr es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Efendi'nin evlâdına ve evlâd ve evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdının ekberine ba'de inkırâz hulefâsının akdemine ba'dehum hulefâsı hulefâsının akdemine ve ba'dehum meşîhat ve tevliyet-i mezkûr mutlaka yine tarikat-i Rifâ'iyye meşâyahine meşrûta olup tekke-i mezkûrda âyîn-i Rifâ'iyye üzere zikrullâh edeler vakf-ı

mezbûr sa'âdetlü Dâru's-sa'âdeti's-şerîfe Ağası hazretleri hasbî nezâret-i aliyyelerinde ola deyu şart ve ta'yin ile meblağ-ı mezbûr yüz guruş vakfeyn üzere merkûm es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Efendi'ye def' ve teslîm eyledikde ol dahi ahz ü kabz eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şahidiz şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye etmeleriyle gıbbe ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Gurre-i R. sene 1205 [8 Aralık 1790]

Mukâbele olunmuştur, Âbid

10 Nisan sene [1]336 ve 79 adedli tezkire-i aliyye-i hazret-i Meşihat-penâhî ile vâki' olan talebe mebnî ihrâc kılınan işbu vakfiye sûreti kaydına mutâbıktır.

Fî 24 Nisan sene [1]336 [24 Nisan 1920]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Vakfiyye Müdiriyyeti, Ârif

[s. 20]

Kuyûd- mütedâvile suretidir

İstanbul'da Fenâi Dede Çeşmesi kurbünde Toptaşı mahallesinde Şerbetçizâde Türbesi ittisâlinde kâin merhûm Numan Bey'in binâ eylediği Rifâ'î Zâviyesi'nin ber-vech-i hasbî meşihat ve ber-vech-i meşrûtiyyet tevliyet cihetleri 9 Şa'bân sene 1205 târihiyle Şeyh Abdullah Efendi'nin uhdesinde iken vefâtıyla mahlûlünden 2 Receb sene 1209 târihinde evlâdı Seyyid Ahmed ve Seyyid Süleyman ve Seyyid Veysî efendilere ve mûmâ-ileyhimden Seyyid Ahmed ve Süleyman efendilerin vefâtlarıyla sülûsân hisseleri mahlûllerinden gurre-i Muharrem sene 1250 târihinde birâderleri mûmâ-ileyh Seyyid Veysî Efendi'nin sülûs hissesine ilhâken ve müstakillen ve mûmâ-ileyhin bilâ-veled vefâtıyla mahlûlünden 13 Şevvâl sene 1273 târihinde tarikat-i Rifâ'iyye'den Hâfız Mehmed Sâdık Efendi ibn-i Hâfız İbrâhim Sabrî'ye ve mûmâ-ileyhin bilâ-veled vefâtıyla mahlûlünden 7 Safer sene 1275 târihinde mevcûd hulefâ-yı vâkıfın akdemi es-Seyyid eş-Şeyh Ali Hulûsî Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 22 Rebî'ülâhîr sene 1285 târihinde meşâyih-i tarikat-i aliyye-i Rifâ'iyye ve akdem-i hulefâ-i hulefâ-i evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid eş-Şeyh Hâfız Osman Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 15 Zilkâ'de sene 1291 târihinde kebîr oğlu ve halîfesi es-Seyyid Süleyman Ulvan Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 25 Rebî'ülûlâ sene 1300 târihinde efendi-i mûmâ-ileyhin hulefâ-i hulefâsının akdemi eş-Şeyh Süleyman Efendi ibn-i Ali'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 20 Cumâdelûlâ sene 1311 târihinde hulefâsının akdemi şeyh Mehmed Ârif ibn-i İbrâhim'e ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 27 Zilkâ'de sene 1315 târihinde müteveffâ Şeyh Osman Efendi'nin akdem-i hulefâsı olan Mehmed Ârif Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin dahi vefâtıyla mahlûlünden 23 Rebî'ülâhîr sene 1321 târihinde hulefâsından diğeri Şeyh Mehmed Ârif Efendi'ye ber-müceb-i şart-ı vâkıf tevcih olunmuştur.

10 Nisan sene [1]336 târihli ve 79 adedli tezkire-i aliyye-i hazret-i Meşihat-penâhî ile vâki' olan talebe mebnî ihrâc kılınan işbu sûret kayıdlarına mutâbıktır.

Fî 21 Nisan sene 1336 [21 Nisan 1920]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Vakfiyye Müdiriyyeti, Mehmed Ârif

İstanbul'da Eyüpsultan'da Kâşgarî Abdullah Efendi Dergâhı'nın vakfiyesi.

Eyübsultân civârında tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye'den Kaşgarî Abdullah Efendi dergâh-ı şerîfinin vakfiye sûretidir.

Medîne-i Eyyûb el-Ensârî'de binâ ve ihyâ eylediğim zâviye-i latîfe-i Nakşibendiyye fukarâsına meşrûta ve meşâyih-i Nakşibendiyye'den bir kimesne şeyh olup yevmî on akçe meşihat vazîfesine mutasarrıf olup binâ olunan beş bâb odanın birinde sâkin ola, şeyh olan kimesne fevt oldukda meşâyih-i Nakşibendiyye'nin münâsib gördükleri bir kâmil-i tarîk ve okur-yazar Mezheb-i Hanefiyye'den bir ehl-i takvâ kimesne mütevellî arzı ile şeyh ta'yîn oluna ve mâ'adâ dört bâb odada Nakşibendiyye fukarâsı sâkin ola ve her kim zâviye-i merkûmede şeyh olur ise derûn-ı zâviyede li-vechî'llâhî te'âlâ binâ eylediği mescid-i merkûmda imâm olup yevmî dört akçe imâmet vazîfesine mutasarrıf ola ve sükkân-ı zâviyeden biri dahi müezzin ve kayyım ve bevâb olup yevmî dört akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve biri dahi zâviye-i merkûmede tabbâh olup yevmî üç akçe verile biri dahi ferrâş-ı zâviye olup yevmî iki akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve sükkân-ı zâviye için ta'âmiye olmak üzere yevmî otuz akçe verile ve câmi'-i merkûmda ve tekke-i merkûmenin çeşmesinde ikâd olunmak için yevmî üç akçe revgan-ı zeyt ve şem' bahâ verile ve mescid-i mezbûr mihrâbının yemîn ve yesârında ikâd olunmak için senede altı vakıyye mum-ı asel iştirâ olunup mescid-i mezbûrun mihrâbına vaz' oluna ve câmi'-i mezbûrun mefrûşâtı için senede bin akçe verile ve karye-i mezbûrede vâkî' câmi' ve mektebin ve medîne-i Eyüb'de olan zâviye ve mescid-i şerîfin ta'mîrât ve termîmâtı iktizâ ettikde vakfın zevâyidinden ola vazîfe-i tevliyet yevmî dört akçe ve vazîfe-i kitâbet yevmî iki akçe ve vazîfe-i cibâyet yevmî üç akçe ola ve medîne-i Eyüb'de olan zâviyeye cârî mâ-i lezizden [s. 21] râh-ı âbîsine yevmî iki akçe vazîfe verile ve zevâyid-i vakf-ı mezbûrdan evvelâ sâlifü'z-zikr câmi' ve mescid-i şerîf ve mekteb ve zâviye ve suyolunun ta'mîrât ve termîmâtı takdîm olunup mâ'adâ kalan zevâyid ibtidâ kendi nefsimde meşrûta ola dâr-ı bekâyâ rihletimden sonra ta'mîrâtdan bâkî kalan zevâyid-i vakf-ı mezbûr mutlaka evlâd ve evlâd ve evlâd ve evlâd ve evlâd ve evlâdına batnen ba'de batnin meşrûta ola hâsıl-ı kelâm ba'de ta'mîrât zevâid-i vakıf her derecede evlâd-ı evlâd-ı evlâdımın zükûr ve inâsı beyinlerinde ale's-seviyye taksîm oluna. Evlâdım inkırâzında karındaşlarım bey-ninde karındaşlarımdan sonra karındaşlarımla evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûr ve inâsı bey-ninde batnen ba'de batnin ale's-seviyye taksîm oluna ba'dehum utekâ ve atikâtım bey-ninde ale's-seviyye taksîm oluna ba'dehum evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı uteka ve atikâtımın zükûr ve inâsı bey-ninde ale's-seviyye taksîm oluna ve ba'de inkırâzı'l-küll zevâyid-i vakf-ı mezbûr Medîne-i Münnevver fukarâsına îsâl oluna ve vakf-ı merkûme Dârü's-sa'âdeti's-şerîfe ağası hâfız-ı nâmûs-ı saltanat ve nâzır-ı Evkâf-ı Haremeyn-i Şerîfeyn-i âlî-menkabet olan devletlü sa'âdetlü ağa efendilerimiz hazerâtı hasbî nâzır olup indallâhî te'âlâ me'cûr ve müsâb olalar ve tevliyyet-i merkûma evvelâ ben lâbis-i libâs-ı hayât oldukça bana dâr-ı fenâdan dâr-ı bekâyâ rihlet eylediğimde evvelâ sulbî evlâdımın zükûrunun ekberine el-iyâzü billâhî te'âlâ batn-ı evvelde olan evlâd-ı zükûr inkırâzında yine batn-ı evvelde olan evlâd-ı inâsın ekberine meşrûta ola batn-ı evvelde evlâd-ı zükûr ve inâs inkırâzında batn-ı sâni ki evlâd-ı evlâdımdır onun zükûrunun ekberine batn-ı mezbûrda zükûr inkırâzında yine batn-ı sâni de olan evlâd-ı inâsımın ekberine meşrûta ola batn-ı sâni de olan evlâd-ı zükûr ve inâs inkırâzında batn-ı sâlis ki evlâd-ı evlâd-ı evlâdımdır onun zükûrunun ekberine batn-ı sâlisde olan evlâd-ı zükûr inkırâzında yine batn-ı sâlisde olan evlâd-ı inâsın ekberine vech-i meşrûh üzere tevliyet-i mezkûre evvelâ evlâd-ı zükûra sâniyen

evlâd-ı inâsa batnen ba'de batnin ile'l-inkırâzî'l-küll meşrûta ola ba'dehû tevliyyet-i merkûma karındaşım el-Hâc Halil Ağa'ya ba'dehû âhar karındaşım el-Hâc İbrâhim Ağa'ya meşrûta ola karındaşlarımdan sonra benim evlâdım tasarrufu gibi karındaşlarım mezbûrânın evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı evlâdları ki her biri batında evlâd-ı zükûrun ekberine zükûr inkırâzında batn-ı mezbûrda olan inâsın ekberine batnen ba'de batnin meşrûta ola batn-ı evvelde zükûr ve inâs inkırâzında batn-ı sâni'de olan evlâd-ı zükûrun ekberine ba'dehum yine batn-ı sâni'de inâsın ekberine batn-ı sâni'de zükûr ve inâs inkırâzında batn-ı sâlisde olan evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûrun ekberine zükûr inkırâzında inâsın ekberine ilâ inkırâzî'l-küll meşrûta ola ba'dehum utekama ba'dehum atikâtıma ba'dehünne utekâ ve atikâtımın her batında evlâd-ı evlâd-ı zükûrlarının ekberine ba'dehum evlâd-ı inâsın ekberine bâlâda tafsîl olunduğu gibi benim ve karındaşım evlâdı gibi evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı utekâ ve atikâtıma batnen ba'de batnin meşrûta ve ba'de inkırâzî'l-küll vakf-ı mezbûra nâzır müşârun-ileyh hazretleri re'yiyle bir mu'temed kimesne mütevellî olup bâlâda tahrîr olunduğu üzere zevâyid-i merkûmeyi beher sene Haremeyn-i Şerîfeyn fukarâsına irsâ ve îsâl için Haremeyn-i Şerîfeyn mütevellîsine teslim oluna imâmet ve hitâbet ve hocalığa mutasarrıflar fevt oldukda mücevviz ve tilâvete kâdir ve şerâit-i İslâmiyye'yi ârif müstahık ve muhtâr-ı cemâ'at evlâdları bulunur ise mütevellî arzı ile evlâdına tevcîh oluna müstahık olmayan evlâdına verilmeyip müstahık olan kimesnelere verile ve zikrolunan şûrûtumun cümlesinin vüzerâ-yı izâm ve nâzır-ı vakf hazerâtı ve hükkâm-ı şer'-i mer'î buyurup hilâfına cevâz göstermeleri mercûdur ve şûrû-ı muharrere-i mezkûrenin tebdîl ve tağyîr ve taklîli ve teksîri merreten ba'de uhrâ yedimde ola ve şûrû-ı mezkûre ri'âyet müte'azzire olur ise vakf-ı mezbûr mutlaka fukarâ-i müslimîne meşrûta ola deyü tebyîn-i şûrû ve ta'yîn-i kuyûd edip meblağ-ı merkûm on bin gurus ile akârât-ı muharrere-i mezkûreyi her birini mahallerinde mütevellî-i merkûma fârîğan ani's-şevâgil teslim ol dahi her birini ahz ü kabz ve emsâli gibi tasarruf eyledi.

Hurriye fî evâhir-i Cumâdelûlâ li-sene tis'a ve hamsîn ve miete ve elf. [20 Haziran 1746]

Mihrişâh Sultan vakfiyesinden ihraç edilen bir bölümünün sureti.

[s. 22]

Mihrişâh Sultan'ın bin iki yüz dokuz târihli vakfiyesinden müstahrec fıkra sûretidir.

Medîne-i Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî -radiye anhü'l-bârî-de İdris Köşkü nâm mahalde kâin Özbekî Abdullah Efendi Zâviyesi ve yine medîne-i mezbûrede kâin Şeyh Murad Efendi Zâviyesi ve yine medîne-i mezbûre[de] kâin Şahsultân Zâviyesi ve yine medîne-i mezbûre civârında Otakçılar nâm mahalde kâin Mustafa Paşa Zâviyesi denmekle ma'rûf zâviyeler ki işbu dört aded zâviyenin şeyhi olan efendilerden lede'l-imtihan hangisi a'lem ve efdal ve elyak olduğu zâhir ve âşikâr olur ise ol şeyh efendi kezâlik dört aded zâviyenin dervîşânından kezâlik istihkâkı nümâyân olan on iki nefer dervîşân ile beher hafta yevm-i pazar ve perşembede ba'de salâtî'l-asr türbe-i şerîfe-i mezkûrede halka-bend-i cem'iyet ve pirâmen-gerd-i ülfet olup ta'zîm ve tebîl ve tecvîd ve tertîl ile her biri evvelâ hatm-i hâcegân ba'dehû kelime-i tevhîd-i şerîf tilâvet ve kırâet ve cehren zikrullâh edip hâsıl olan mesûbât-ı celîlesini evvelen bizzât hazret-i Fahr-i kâinât ve mefhar-i mevcûdât aleyhi ekmelüs-salavât ve efdalü't-tahiyyât Efendimizin savb-ı sa'âdetine ve âl ve ashâb ve zevcât-ı tâhirât-ı âlî-derecâta ve sâir enbiyâ ve evliyâ ve ebrâr-ı etkiyâ ve meşâyih ve mukarrebîn-i Hudâ ervâh-ı tayyibelerine ve sâbit-kadem ahsenü'l-vâkıf

yani bizzât vâkıfe-i müşârun-ileyhâ hazretleri ve evlâd ve tevâbî'-i emcâd ve sâir mü'minîn ve mü'minât-ı ibâd ervâhına ihdâ eyleyeler amma zikrolunan şeyh efendi ve sâir dervîşân eyyâm-ı mu'tâde-i mezkûrelerinde tilâvet-i hatm-i hâcegân ve zikr-i tevhîd-i şerîf için müctemi' ve saff-ı bend-i pîşgâh-ı türbe-i şerîf olduklarında üç kerre salât-ı şerîfe ile “يا حي يا قيوم يا بديع السماوات والارض”⁷ deyüp ba'dehû mübâşeret-i kırâet kılıp tilâvet-i şerîf tamam oldukda rûh-ı pür-fütûh-ı hazret-i seyyidül-keveyne ve âl ve ashâb-ı pür-zerrîn ve çehâr-ı yâr-ı güzîne ve Hazret-i Hasan ve Hazret-i Hüseyin'in yâd ve sâir enbiyâ ve evliyâ mukarrebîn-i Hudâ ve müctehidîn-i pür-safâ zikri ile taltîf-i lisân-ı fevâid ettikten sonra vâkıfetü'l-hasenâtın bekâ-i zât ve husûl-i murâdât ve selâmet-i ez-hatarât du'âsını bi'l-ittifâk tevcîh-i tâm birle pîrâye-zebân ve ...? cinân ve cân edip mukâbelesinde şeyh-i mûmâ-ileyhe yevmî yirmi beş akçe vazîfe ile imâret-i mezkûreden dahi yevmî çift fodula ve iki mükemmel ta'âma mutasarrıf ola ve mârru'z-zikr on iki nefer dervîşândan her biri yevmî altışar akçe vazîfe ile yevmî birer çift fodula ve birer mükemmel ta'âma mutasarrıf olalar gerek şeyh-i merkûm ve gerek on iki nefer dervîşândan biri fevt olup mutasarrıf olduğu ciheti münhal oldukda cihet-i mezkûre âhar zâviyeden ve ecânibden veya hud nâ-ehil olan kimesneye verilmeyip ancak yine mârru'z-zikr dört aded zâviyeden olmak üzere kâimmakâm-ı mütevellî ma'rifetiyle lede'l-imtihân hatm-i hâcegân kırâetine kâdir ve kelime-i tevhîd zikrine muktedir olduğu zâhir ve nümâyân olan zâta tevcîh oluna ve yine türbe-i şerîfe-i mezkûrede beher yevm ba'de salâti's-subh otuz nefer kimesne cem' olup mezbûrûndan her biri Kur'an-ı azîm ve Furkân-ı kerîm'den birer cüz-i şerîf kırâetiyle beher yevm bir hatm-i şerîf edip hâsıl olan sevâbını rûh-ı vâkıfe-i müşârun-ileyhâ ve evlâd ve emcâd-ı kirâm zevi'l-ihtirâmı ervâh-ı tayyibelerine ba'de'l-ihdâ mezbûrûndan her biri yevmî üçer akçe vazîfe ile imâret-i mezkûreden dahi yevmî birer çift fodula ve birer mükemmel ta'âma mutasarrıf olalar ve mârru'z-zikr otuz aded eczâ-i şerîfeden üç aded eczâ-i şerîfe cihetlerinin biri türbedâr ola ve biri türbedâr-ı sâniye ve biri türbedâr-ı sâlise meşrûta olup mâ'adâ yirmi yedi aded eczâ-i şerîfe cihetleri dahi Hazret-i Ebâ Hâlid b. Zeyd el-Ensârî –aleyhi rahmeti meliki'l-Bârî- Dergâh-ı şerîfinde hatîb ve eimme ve müezzinân ve kayyîmân ve yine müşârun-ileyhânın Türbe-i şerîfesi türbedârânına ve mahâll-i sâire ahâlîsinden ehl-i kırâete meşrûta olup cihât-ı mezkûr ehl-i Kur'an'ın gayri cühelâya tevcîh olunmaya ve vâkıfe-i müşârun-ileyhâ hazretlerinin türbedâr-ı ûlâ vazîfe-i mersûmesiyle bi'l-cümle eczâhâna reis ola ve türbedâr-ı sâni noktacı ve türbedâr-ı sâlîs sandukî olup mârru'z-zikr otuz aded eczâ-i şerîfeyi zabt ve hıfz edeler ve cihât-ı mezkûre mutasarrıfları kat'an taraflarından vekîl istihdâmlarına ruhsat verilmeyip hizmet-i mezkûrelerini bi'n-nefs edâ eyleyeler ve cihât-ı mezkûreden biri mahlûl oldukda ecânibden olana ve hizmeti edâya iktidârı olmayana verilmeyip lede'l-imtihân istihkâkı nümâyân olan kimesneye kâimmakâm-ı mütevellî ma'rifetiyle tevcîh olunup mutlaka adem-i istihkâkı zâhir ve bâhir kimesneye cihât-ı mezkûreden biri tevcîh olunmaya.

[s. 23] Merhûme Mihrişâh Vâlide Sultan hazretleri evkâf-ı şerîfesinden almak üzere şehri kırk guruş vazîfe ve şehri on yedi buçuk guruş fodula bedeli ile Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî'de kâin türbesinde yevm-i ahad ve hamîsde ba'de salâti'l-asr kârî-i hatm-i hâce ciheti 10 Kânûn-ı sâni sene [1]311 târihinde Özbekî Dergâhı şeyhi tarafından inhâ olunan Nâim Efendi'ye tevcîh olunmuş ve vâkıfe-i müşârun-ileyhâ hazretlerinin bin iki yüz dokuz târihli vakfiyesinde “ve Medîne-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü'l-Bârî-de İdris Köşkü nâm mahalde kâin

7 Ey Hay ve Kayyûm olan, yeryüzü ve semâvâtın eşsiz yaratıcısı.

Özbeki Abdullah Efendi Zâviyesi ve yine medîne-i mezbûrede kâin Şeyh Murad Efendi Zâviyesi ve yine medîne-i mezbûrede kâin Şah Sultan Zâviyesi ve yine medîne-i mezbûre civârında Otakcılar nâm mahalde Mustafa Zâviyesi demekle ma'rûf zâviyeler ki işbu dört aded zâviyenin şeyhi olan efendilerden lede'l-imtihân hangisi a'lem ve efdal ve elyak olduğu zahir ve âşikâr olur ise ol şeyh efendi kezâlik dört aded zâviyenin dervîşânından kezâlik istihkâkı nümâyân olan on iki nefer dervîşân ile beher hafta yevm-i pazar ve perşembe'de ba'de salâtı'l-asr türbe-i şerîfe-i mezkûrede halka-bend-i cem'iyet ve pîrâmen-gerd-i ülfet olup ta'zîm ve tebcîl ve tecvîd ve tertîl ile her biri evvelâ hatm-i hâcegân ba'de kelime-i tevhîd-i şerîf tilâvet ve kırâet ve cehren zikrullâh edip "zikrolunan şeyh efendi ve sâir dervîşân eyyâm-ı mu'tade-i mezkûrelerinde tilâvet-i hatm-i hâcegân ve zikr-i tevhîd-i şerîf için müctemi' ve saff-ı bend-i pîşgâh-ı türbe-i şerîf olduklarında üç kerre salavât-ı şerîfe ile "يا حي يا قيوم يا بديع السماوات والارض"⁸ deyüp ba'dehû mübâşeret-i kırâet kılıp tilâvet-i şerîfe tamam oldukda "mukâbelesinde şeyh-i mûmâ-ileyh yevmî yirmi beş akçe ile imâret-i mezkûreden dahi yevmî iki çift fodula ve iki mükemmel ta'âma mutasarrıf ola ve mârrü'z-zikr on iki nefer dervîşândan her biri yevmî ikeşer akçe vazîfe ile yevmî birer çift fodula ve birer mükemmel ta'âma mutasarrıf olalar gerek şeyh-i merkûm ve gerek on iki nefer dervîşândan biri fevt olup mutasarrıf olduğu ciheti münhal oldukda cihet-i mezkûre âhar zâviyeden ve ecânibden veyahud nâ-ehil olan kimesneye verilmeyip ancak yine mârrü'z-zikr dört aded zâviyeden olmak üzere kâimmakâm-ı mütevellî ma'rifetiyle lede'l-imtihân hatm-i hâcegân kırâetine kâdir ve kelime-i tevhîd zikrine muktedir olduğu zâhir ve nümâyân olan zâta tevcîh oluna" diye mestûr bulunmuştur.

Fî 10 Zilka'de sene 1336, fî 17 Ağustos sene 1334 [17 Ağustos 1918]

6 Ağustos [1]334 târihli ve kırk sekiz numaralı tezkire-i aliyye-i cenâb-ı Meşihat-penâhî ile vâkı' olan talebe mebnî ihrâc kılınan der'uhde kaydıyla fıkra-i vakfiyye sûreti kaydına mutâbıktır.

Fî 18 Ağustos sene [1]334 [18 Ağustos 1918]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Vakfiyye Müdiriyyeti

Sultanı müşârun-ileyhânın bin iki yüz on bir târihli vakfiyye-i mukayyedesinden müstahrec fıkra sûretidir.

(Vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ-yı ûlâları derûnunda tafsîl ve beyân olunduğu üzere medîne-i Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî'de kâin türbe-i şerîfelerinde kırâeti şart ve ta'yîn buyurdıkları hatm-i hâcegânı tilâvet eden efendiler on iki nefer olmak üzere derûn-ı vekfiyyelerinde tafsîl olunduğu üzere hatm-i hâcegânı kırâet edip tekmîlinde ve du'â akabinde şevketlü mehâbetlü pâdişâh-ı âlem-penâh ve Vâlide Sultan efendilerimizin ism-i şerîflerini yâd ve devâm-ı ömr-i devletleri ed'îyesini tekmîl ve hâsıl olan mesûbât-ı cemîlesini Hazret-i Ebâ Eyyûb Hâlid b. Zeyd el-Ensârî -aleyhi rahmetü'l-Bârî- rûh-ı şerîfleri ile müşârun-ileyhimâ Hubbetullah Sultan ve Fatma Sultan hazretlerinin rûh-ı şerîflerine ba'de'l-ihdâ on iki nefer efendilerden her biri bu hizmet-i celîleleri mukâbelesinde yevmî altışar akçe vazîfeye mutasarrıf olalar ve yine şu vechile şart ve ta'yîn buyurdular ki türbe-i şerîfe-i mezkûrede eczâ-i şerîfe kırâet eden efendiler âhar mahalden olmayıp mutlaka Medîne-i Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî -aleyhi rahmetü'l-Bârî ahâlisinden olmak üzere yine vakfiyye-i ûlâları derûnunda tafsîl ve beyân olunduğu üzere eczâ-i şerîfe tekmîl ve du'â akibinde yine şevketlü mehâbetlü pâdişâh ve devletlü vâlide sultân

8 Ey Hay ve Kayyûm olan, yeryüzü ve semâvâtın eşsiz yaratıcısı.

efendilerimiz hazretlerinin ism-i şerîflerini yâd ve devâm-ı ömr-i devletleri ed'îyesini ba'de't-tekmîl kırâet olunan eczâ-i şerîfenin hâsıl olan ecr-i cezîlîni yine müşârun-ileyhimâ Hubbetullah Sultan ve Fatma Sultan aleyhime'r-rahmeti ve'l-gufrân hazretlerinin rûh-ı şerîflerine ba'de'l-ihdâ her biri hizmetleri mukâbelesinde kendilere ta'yîn olunan vazîfelerine mutasarrıf olalar.)

Taraf-ı âlî-i hazret-i Meşîhat-penâhîden vârid olan 22 Teşrîn-i evvel sene [1]335 târihli ve 245 numaralı tezkire üzerine ihrâc kılınan işbu kayıd sûretiyle iki fıkra-i vakfiyye sûretleri kayıtlarına mutâbıktır.

Fî 8 Teşrîn-i sâni sene [1]335 [8 Kasım 1919]
Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Vakfiyye Müdiriyyeti, Ârif

[s. 24]

Kayıd Sûretidir.

Cennet-mekân Sultan Selim Hân vâlidese mağfûrun-lehâ Mihrişâh Vâlide Sultan hazretlerinin İstanbul'da kâin türbesinde şehri altmış gurus vazîfe ile Eyyûb-i Ensârî sükkânından olan kimnesnelere tevcih olunmak şartıyla ba'de salâtı's-subh cüzhânlık ciheti 6 Rebî'ülevvel sene [1]327 târihinde Ahmed Talat Efendi'ye ve şehri kırk gurus vazîfe ile türbe-i mezkûrede yevm-i ahad ve hamîsde hatm-i hâcegân tilâvetinden evvel ve hitâmı hîninde aşirhân-ı Kur'ân-ı azîmü's-şân ciheti de 21 Zilka'de sene [1]320 târihinde Mehmed Efendi'ye tevcih olunmuştur.

Mihrişah Sultan vakfiyesinden ihraç edilen bir bölümün sureti.

La'lîzâde Abdülbâki Efendi'nin bin yüz elli yedi târihiyle mukayyed vakfiye sûretidir.

Hamd-i mevfûr ve şükr-i nâ-mahsûr ol vâkıf-ı umûr-ı cumhûr tenezzehû anî'l-acz ve'l-kusûr hazretlerinin dergâh-ı akdes ve bârgâh-ı mukaddeslerine mu'ayyen ve maksûrdur ki arsa-i kâinât onun vakf-ı âmmı ve kâffe-i mahlûkât vazîfe-hor-ı ihsân ve in'âmıdır ve ukûd-ı dürûd-ı amîmül-vürûd ol sâhib-i makâm-ı mahmûd ve miftâh-ı hazâin-i sühâ vücûd ve misbâh-ı bezm-gâh-ı vücûd habîb-i Hudâ ve rasûl-i kibriyâ Muhammed Mustafa Ahmed-i müctebâ -aleyhi efdalü's-salavât ve ekmelüt-tahiyyât hazretlerinin riyâz-ı müşâhid-i aleyh ve hakâyık-ı merâkîd-ı celiyyelerine olsun ki nizâm-ı âlem ve intizâm-ı ahvâl-i benî âdem onların şerî'atlerine peyvestedir ve dahi âl ve evlâd-ı kirâm ve ashâb-ı emcâd-ı zevî'l-ihtirâmları üzerlerine olsun ki her biri tarîk-i hakka hâdî ve sebîl-i tevfiqa münâdîlerdir –rıdvânüllâhi te'âlâ aleyhim ecma'in–

Emmâ ba'd: İşbu cevâhir-i kelimetân-ı sıhhat-eser ve liâlî mukaddemât-ı netâyic-perverin silk-i tahrîre insilâki ve şart-ı takrîrde mütenasik ve sabitan olmasına bu emr-i hatîr-i celîlü'l-hâl ve bu dâ'îye-i sâfiyye-i sa'd-iştîmâl olmuştur ki bu cihân-ı gaddârın mukîmi serî'ûz-zevâl ve na'îmi karîbü'l-irtihâl olmağın her nefisde her nefesin bir mikdâr zamân bekâsı münkazî ve her demde her âdemin fenâsını kurb-ı ecel muktezî olup âhirü'l-emr bâlîn-i zerk-i seng-i hârâya mütebeddil ve kasr-ı rûzengâr taht-ı türâba mütehavvil olmak emr-i mukarrer olduğundan mâ'adâ ibdâ'-ı zevât hakâyık-ı eşyâda serd-i hikmet ve ihtirâ'-ı tıbâ'-ı halâyıkda asıl maslahat وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ⁹ âyet-i bâ-hidâyetinin fehvâ-yı sa'âdet-ihtivâsı üzere ibâdetden murâd ma'rîfet-i âferîdegân ve ol ma'rîfetden dahi murâd kelime-i tevhîd ile zikr-i zât-ı perverdigâra müdâvemet

9 ez-Zâriyat, 51/56: Ben cinleri ve insanları, sırf bana kulluk etsinler diye yarattım.

ve muvâzabetdir pes âkıl-ı sâib-i re'y ve sâhib-i tedbîr ol merd-i Hudâ-yı hurşîd-i zamîrdir ki fikr-i avâkıb-ı umûr ve zikr-i nakliyyât-ı duhûrun i'mâl-i edevât mülâhaza-i sâibe-i kulûb hâl-i hayât ve hîn-i sebâtta emr-i me'âd ile mâl-i hâl-i memâtı tefekkür ve dâru'l-hulûd olan yevm-i âhiretde mü'minîn-i muhsinîn için i'dâd olunan ücûr ve mesûbâtı tezekkür ve mezra'a-i ukbâ-yı dâimetü'l-bekâ olan dünyâ-yı denîe-i lâzimetü'l-fenâda tehyie-i zâdî tedebbür etmekle tahsîl-i safât-ı safiyye-i kudsiyye ve tekmîl-i sa'âdet-i behiyye-i ünsiyyede sarf-ı makdûr ve bezl-i meysûr eyleyip hâl-i kuvvet ve kudretde ibâdet-i bedeniyeye edâsına kâim ve hîn-i tâkat ve istitâ'atda tâ'at-i mâliyye ikâmetine müdâvim ola ki beşer nâmıyla bu ticâretgâha sefer eden ümme-i za'îfenin hülâsa-i sâfi-ayâr-ı sermâye i'mârı ki hengâm-ı sabâ ve unfüvân-ı şebâbdan ibâret bir ma'nâdır ekserî gâret-zede-i dest-i hevâ ve bakiyye-i beside-i hâlet vüstâsı keşmekeş tahsîl-i mâ-bihî'l-iş ile ifnâ olunup ba'de hâzâ cevârih ve a'zâ ve havâs ve kavî ki her biri hücum-ı pîrâ ile tâ-bercâ ve kıyâm ve ku'ûdun âhardan i'âneten ihtiyâc-ı hüveydâ ola ne vechile ibâdât vâcibe-i Hudâ müeddâ ve ne yüzle cenâb-ı Rabbü'l-âlemînden [s. 25] afv ü mağfiret ricâsında olmağa ictirâ olunur bu bâbda zümre-i zu'afâ ve fenâ ki kâne berzah-ı havf ü recâya peygamber-i âhirü'z-zamân şâhinşeh-i taht-ı kurb-i Mevlâ ihsân-ı cenâb-ı Hakk te'âlâ hâtîme-i mushaf-ı risâlet yenbû'-i zülâl-i şefâ'at ve merhamet mefhar-i kevneyn ve resûlü's-sakaleyn kane gevher-i vefâ sultânü'l-enbiyâ aleyhi ekmetü't-tahiyye hazretlerinin dâmen-i şefâ'atine teşebbüsden gayri medârü'n-necâ olmadığı bî-murâddır ve ol âsitâne-i devlet-nişâne intisâb lâ-muhâletü müzâheretü dîn-i mübîn ile müyesser ve vesîle-i müzâheret-i dîn-i mübîn istîfâ-yı ulûm-ı şer'iyye ile mansûr ve de'âim-i ilm ve dîn ashâb-ı ma'rifet ve yakînden ta'lîm ve ta'allûmün bekâsıyla pâyıdâr ve mukarrer olduğunu dîde-i dûrbîn îmân-ı kâmil ve ayn-ı yakîn irfân-ı şâhil ile muayene ve müşâhede eden ferîdü'l-asr bi't-tefrîd ve'l-ikmâl vahîdü'd-dehr bi-tevhîdü'l-vâhid-i zül-celâl nikâde-i silsile-i fazl ü kemâl ferîde-i bahru'l-ensâb mecd ü efdâl mahmûdü'l-hisâl memdûhü'l-fi'âl sâbıkâ İstanbul kâdısı olan a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudelâi'l-müteverri'in hâdîü'l-fürû' ve'l-usûl câmi'ü'l-ma'kûl ve'l-menkûl inâyetlü mekremetlü şerâfetlü La'lîzâde es-Seyyid Abdülbâkî Efendi neclü'l-merhûmî'l-mebrûr Kazasker Şeyh Mehmed Efendi hazretleri "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا"¹⁰ nasb-ı celîlü's-şânı ile "أَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ"¹¹ hadîs-i şerîf-i bâhirü'l-burhânı birle hem-zebân ve kelime-i celîle-i zikrullâh ekmel-i ibâdet dâim-i ma'rifet olduğuna iki şâhid-i adil-i azîmü's-şân idiğîn görüp âyet ve hadisi iki cenâh-ı tâir-i devlet ve her birine ittibâ'ı iki cihânda mâye-i fahr u izzet ve dû () mısra'-ı bâb-ı sa'âdet ittihâz edip istimrâr-ı zikr-i Zül-celâl ve istikbâl-i ilm-i bâ-kemâl için cenâb-ı Habîb-i ekrem ve benî muhterem -sallallâhu te'âlâ aleyhi vesellem- hazretlerinin mihmândârları ve müşâhid ve gazâların elemdârları olan Hâlid ibn-i Zeyd Ebâ Eyyûb-i Ensârî -radiye anhü Rabbühü'l-Bârî- hazretlerine mensûb belde-i mübareke-i tayyibe mahallâtundan Câmi'-i Kebîr mahallesinde vâki' kendi arsa-i ma'lûme-i memlûkeleri üzerine etyab-i mâl ve enfes-i menâlleri ile binâ ve ihyâ buyurdıkları mescid ile dört bâb odayı müstemil zâviye-i dil-güşâ ve mesken-i ferah-fezânın masârıfı için tertîb-i evkâf-ı nümâyezide azîmet buyurup ve zâviye-i mezkûrenin süknâsını kutbü'l-evliyâ ve'l-ârifîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn mürşidü'l-etkîyâ ve's-sâlikîn vâkıf-ı esrârü'l-vâsilîni'l-hâdî ilâ tarîki'l-hak ve'l-yakîn pîşvâ-yı ehl-i tarîkat muktedâ-yı erbâb-ı hakîkat menba'u'l-makâlâtü'l-kudsiyye mecma'u'l-mükemmelâtü'l-insiyye kıdvetü ricâl nokta-i kemâl-i

¹⁰ el-Ahzâb, 33/41: Ey iman edenler! Allah'ı çok çok anın.

¹¹ Tirmizî, Sünen, 9: Zikrin en faziletlisi "Lâ ilâhe illallah"tır (Allah'tan başka ilah yoktur).

hazîne-i ilm ü hikmet yegâne-i hilm ü ismet eş-Şeyhü'l-a'zam ve'l-müşridü'l-ekrem şeyhinâ ve seyyidînâ bahâü'l-hak ve'd-dîn Muhammed b. Muhammed el-Buhârî el-merhûmü'l-mağfûrû'l-ma'rûf bi-Nakşibend -mette'anellâhu bi-enfâsihî ve razakanâ bi-bereketi istînâsihî- hazretleri tarikat-i aliyeleri fukarâsından kalenderân ta'bîr olunup mücerredân-ı Özbekiyye için şart ve ta'yîn ve tahsîs buyurmalarıyla sâlifü'l-beyân Câmî'-i Kebîr mahallesinde bi'l-fi'l şeref-bahş-ı sükûn oldukları miskîn-i sa'âdet-küsterlerinde vakf-ı âti'l-beyânı li-ecli't-tescîl ve'l-itmâm emrû'l-vakf ve't-tekmîl mütevellî nasb ü ta'yîn ve ba'dehû tevliyyet-i vakf-ı mezkûru kendiye tahsîs ile kâm-bîn buyurdukları etbâ'larından hâlâ müteşerriif-i şeref-hizmetleri olan Bursevî el-Hâc Mustafa b. Osman mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip mahrûse-i Galata'da Sultan Bayezid mahallesinde vâki' bir taraftan kapı ağası mülkü ve bir taraftan Asmalı Şerbethâne ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bi'r-i mâ ve müstemilât-ı ma'lûmeyi havî ve binâsı mülküm olduğu müsbît olan bir bâb kârgîr çörekçi fırınının bi'l-cümle ebniyesini hedm ettiğimden sonra arsasının üzerine malım ile binâ eylediğim menzilin tahtânîsi bir kârgîr mahzen ve bir kârgîr ocak ve bi'r-i mâ' ve mahzen-i mezbûr üzerinde iki bâb oda ve muttasılinda sokak üzerinde iki bâb oda ve bu dört odanın fevkinde bir oda ve bir sofa ve bunun üzerinde bir tahte's-semâ olup ve Hazret-i Ebâ Eyyûb-i Ensârî kazâsı muzâfâtından Hasköy kasabasında Keçeci el-Hâc Mehmed mahallesinde vâki' bir taraftan Okmeydanı ve bir taraftan Keresteci el-Hâc Süleyman mülkü ve bir taraftan bazen Kasab el-Hâc Ali ve bazen Mehmed Bey ve bazen Ali Bey ve bazen Anbarcı Abdurrahman Çelebi ve bazen Mehmed ve Cemile nâm sagîrlar ve bazen Çukadâr Mehmed Çelebi mülkleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bab bostancı odası ve zât-ı [s. 26] eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire ve dört aded bi'r-i mâ' ve cevânib-i erba'ası taş duvarı müstemil bahçenin arsası merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Bayezid-i Velî -tâbe serâhu- hazretleri vakfına senede otuz altı akçe mukâta'a ile taht-ı tasarrufumda ve müstemilât-ı mezkûresi mülküm olmağla arsa ve binâları mülküm olan sâlifü'z-zikr zâviye-i mezkûre ile Galata'da vâki' sâlifü'l-beyân çörekçi fırınının yerine binâ eylediğim menzil-i mezkûru arsa ve binâlarıyla mecmû'unu ve mârrü'z-zikr Hasköy'de vâki' arsası mukâta'alı bahçe-i mezkûrenin mülküm olan müstemilât-ı merkûmesini bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-merâfık hasbeten lillâhi'l-ahad ve taleben li-merzâti'r-Rabbî's-Samed vakf-ı sahîh-i şer'î-i müebbed ve habs-i sarîh-i mer'î-i muhalled ile vakf ve habs edip zâviye-i mezkûre şürûtu için mukaddemâ tahrîr ettirdiğim iki kıt'a vakfiyede mestûr şürûtun tebdîl ve tağyîri merreten ba'de uhrâ kendi yedimde olmak üzere şart ve ta'likime binâen şürût-ı mezkûrenin ber-vech-i âti bazısını tağyîr ve ilgâ ve bazısını isbât ve ibkâ eylediğime binâen şöyle şart eyledim ki ber-vech-i mübeyyen dört bâb odayı müstemil zâviye-i mezkûre merhûm-ı müşârun-ileyh bahâü'l-hak ve'd-dîn Muhammed ibn-i Muhammed el-Buhârî el-ma'rûf bi-Nakşibend hazretlerinin tarikat-i aliyeleri fukarâsından kalenderân ta'bîr olunur mücerredân-ı Özbekiyye'ye mahsûs olup zikrolunan dört bâb odanın birinde muhtâr-ı fukarâ-i Özbekiyye'den biri zâviyedâr ve şeyh olup sâkin ola ve birinde dahi kezâlık yine muhtâr-ı fukarâ-i Özbekiyye'den biri vekîlül-harc olup sâkin ola ve birinde dahi bevvâb olan Özbek kimesne sâkin ola ve birinde dahi misâfirân ve dervîşân sâkin olalar ve zâviye-i mezbûrede hırkapûşân fakr u fenâ olan dervîşân adâb-ı tarikat-i aliyeye üzere kendi ittifâk ve encâd ve ihtiyârlarıyla içlerinden birini zâviyedâr nasb ü ta'yîn edeler ve sâirleri onun re'y ve tedbîrine râzî ve teslîm olmağla ber-vech-i âti ta'âmiyelerine mutasarrıf olalar hâricden ferd-i vâhid umûrlarına müdâhale etmeye ve zâviye-i

mezbûre tâife-i merkûmeye müfевvez olup nîk-hâr olanlar ve fukarâyı rencide edenler veyahud müteehhil olanları zâviye-i mezkûrede iskân ettirilmekden hazer olunup bi'l-ittifâk kabûl etmeyeler ve kendi mâbeynlerinde nizâ' ve ihtilâf vâki' olur ise fukarânın muhtâr ve zâviyedârları ma'rifetleriyle medîne-i Ebâ Eyyûb-i Ensârî'de seccâdenişîn-i şer'at-i garrâ olan efendiler hazerâtı huzûrlarında terâfu' ve vech-i şer'î üzere fasl verilip şürût-ı mezkûreye mürâât buyuralar zâviyedârlık-ı mezbûr âdâb-ı tarikat-i mezkûre üzere fukarâ-i zâviye ihtiyârlarıyla bilâ-berât ancak hüccet-i şer'îyye ile zabt ve tasarruf oluna ve zâviyedâr olanların evlâdları babam ekmeğidir deyü hilâf-ı şart-ı vâkıf tasaddi eyledikleri da'vâlarına iltifât olunmayıp men'-i ekîd ile men' u def' olunalar ve umûr-ı tevliyyet dahi li-eclî't-tescîl mütevellî nasb eylediğim mezbûr el-Hâc Mustafa'ya meşrûta olup hayatta oldukça vakf-ı mezbûruma mütevellî ola ve ba'de vefâtihî umûr-ı tevliyyet-i mezbûra medîne-i merkûmede re'y-i hâkimü's-şer' müfевvez ola ve mahrûse-i Galata'da vâki' sâlifü'l-beyân çörekçi fırınının yerine binâ olunan menzil-i mezbûr ile Hasköy'de vâki' bahçe-i mezkûreden her biri icâre-i vâhide-i misliyye ile icâr olunup bu ikisinden hâsıla olan icâreden beher yevm onar akçesi vazîfe-i tevliyyet ve altışar akçesi vazîfe-i meşihat ve altışar akçesi vazîfe-i vekîl-i harc ve üçer akçesi vazîfe-i bevvâb olup beher yevm otuzar akçesi dahi hırkapûşân fakr u tecrîd-i Özbek dervîşânına ta'âmiye olmak üzere harc u sarf oluna ve vezâif-i mezkûr ile ta'âmiyye-i merkûmeden her ne fazla kalır ise bahçe-i mezkûrenin ve hâne-i mezbûrenin iktizâ meremmâtına harc u sarf oluna ve bevvâb olan vazîfe-i mezkûre mukâbelesinde türbedârlık hizmetine dahi mutasarrıf olup leyl ü nehâr sert ve güşâyış-ı bâb'a müdâvemet ve mezârımda zuhûr eyleyen hâr [s. 27] ve haşâkı kal' ve tathîr edip sakıy lâzım gelen nebâtâtı sakı eyleye ve hucûrât-ı selâsenin biri mahlûl oldukda hizmet-i mezbûreye kâdir kelenderân-ı hırkapûşyândan biri ta'yîn oluna ve bu nizâm üzere zâviye-i mezbûrede sâkin ve hizmetlerine sâ'î ve müdâvim olup âyende ve revende-i kelenderân ve fukarâya hizmetde vechen mine'l-vücûh kusûr olunmamakla şartü'l-vâkıf ke-nassî's-şârî' mücebince amel eyleyeler ve el-iyâzü billâhi te'âlâ mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı şühûr-ı a'vâm ile şürût-ı mezkûreme ri'âyet müt'eazzire olur ise vakf-ı mezbûr mutlaka fukarâ-yı müslimîne sarf oluna ve şürût-ı mezkûre tebdîl ve tağyîr ve taklîl ve teksîri merreten ba'de uhrâ yine kendi yedimde ve meşîyyetimde ola ve bu ta'yîn-i şürût ve tebyîn-i kuyûd birle hatm-i kelâm ve istîfâ-yı merâm ile zâviye-i mezbûre ve menzil-i merkûmu ve bahçe-i mezkûreyi fâriğân anî's-şevâgil mütevellî-i mezbûra teslim eylediğimde ol dahi vakfiyyet üzere bi't-tevliye kabz ve teslim edip sâir mutasarrıfân-ı evkâf ve mütevelliyân-ı eslâf gibi tasarruf-ı tâm ve ri'âyet-i merâsim-i şürût ve kuyûda sarf-ı ihtimâm eyledi dediklerinde gıbbe't-tasdikî's-şer'î emr-i vakf tamam ve hâl-i teslim-i encâm bulmuş iken vâkıf-ı müşârun-ileyh -esbağallâhu ni'amehû-aleyh- hazretleri tescîl-i vakfı itmâm ve ahkâm-ı muhâkemeyi ihkâm için vakf-ı mezbûrdan rücû' ihtilâfât-ı eimme-i eslâfa binâen emr-i meşrû'dur deyü husûmet ve nizâ'a şürû' edip sâlifü'l-beyân zâviye ve menzilin arsa ve binâları mülk olmağla her biri akâr olup ve bahçe-i mezkûrenin arsası cihet-i uhrâya vakf olmağla müştemilât-ı mezkûresi menkûlâtıdan olmağın vakf-ı menkûl mefhar-i eimme-i fuhûl olan İmâm-ı a'zam ve hümmâm-ı akdem sirâcü'l-imletî ve'd-dîn üstâdü'l-eimmeti'l-müctehidîn Ebî Hanîfe Numan b. Sâbit el-Kûfî -cüziye bi'l-hayr ve kufiye- hazretlerinin mezheb-i hatîr ve re'y-i münîrlerinde gayr-i sahîh ve vakf-ı akâr sahîh lâkin gayr-i lâzım ve arsası bir cihete vakf olan ebniyye-i memlûke ile eşcâr-ı memlûkenin adem-i cevâzı kütüb-i mu'teberân-ı fıkhiyyede musarrah ve mezkûr olmağla vakf-ı mezbûru ke'l-evvel mülkûme istirdâd ederim suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mütevellî-i

suhan-sâz cevâb-ı bâ-savâba âğâz edip gerçi hâl-bast olunan minvâl üzeredir lâkin âlim-i Rabbânî Hazret-i İmâm-ı Sâlis Muhammed el-Hasen eş-Şeybânî rivâyeti üzere menkûl-i müte'ârifin vakfiyyeti sahîh ve zikr-i te'yîd ile vakf-ı lüzûm ârız olduğu mahallinde sarîh olup arsası bir cihete vakf olan ebniye ve eşcârın dahi sıhhat-i vakfiyyeti ve şürûtunun cevâzı iftâ-gerde-i meşâyih-i eslaf ve muhtâr-ı hükkâm-ı kirâm olan mesâil-i şer'îyyeden olup vâkıfın mücerred vakfiyyet kavliyle vakf-ı sahîh ve lâzım ve sıhhat-i lüzûmu müstelzem olduğuna fâzıl-ı Samadânî İmâm Ebî Yûsuf el-İmâmüs-Sânî hazretlerinin re'y-i rezîn-i isâbet-karînleri dahi akvâl-i ma'mûletün-bihâ ve vesâil-i ma'mûletün-aleyhâdan olmağın hükkâm-ı şer'-i metîn kubeli's-salâtın mücebiyle amele me'mûr ve tenfizî ile me'cûrlardır deyü vakf-ı mezbûru mülk olmak üzere geri redd ü teslîmden imtinâ' ve ibâ ve sıhhat-i vakfa iltimâs hükm ü kazâ etmeğın temhîr-i kavâ'id-i hayr evlâ ve teşyîd-i mebânî-i vakf ahrâ görülmekle cânibeynin kelâmına nazar ve mubtili hayr olmaktan hazer olunur âlimen bi'l-hilâf beyne'l-eimmeti'l-eslâf ve murâ'iben bi cem'în mâ-lâbudde minhü fi'l-hukm bi'l-evkâf alâ re'y-i men yerâhu mine'l-eimmeti'l-müctehidîn -rıdvânüllâhi te'âlâ aleyhim ecma'în- vakf-ı mezbûrun evvelen sıhhatine ve sâniyen lüzûmuna ve şürûtunun cevâzına hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î olmağın vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım ve habs-i sarîh ve mütehattim olup min ba'd nakz ve tahvîli muhâl ve tebdîl ve tağyîri adimül-ihtimâl oldu.

Cerâ zâlik ve hurrire fi'l-yevmî'l-âşir min Cemâziye'l-âhir li-sene seb'a ve hamsîn ve miete ve elf. Bu dahi Vâkıf-ı mûmâ-ileyhin Vakfiyesi sûretidir.

Hilâl-i sûtûrda mestûr husûsun ketb ü tahrîri için bu fakîr medîne-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî -aleyhi rahmeti rabbühü'l-Bârî-de Kiremitçi Süleyman mahallesinde vâkı' sâhibü'l-hayrât ve'l-hasenât sâbıkâ İstanbul kadısı olan a'lemül-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalül-fudelâi'l-müteverri'in sa'âdetlü inâyetlü fazîletlü La'lîzâde es-Seyyid Abdülbâki Efendi hazretlerinin şeref-bahş oldukları sa'âdethânelerinde zeyl-i vesikada muharrerül-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî olundukda mûmâ-ileyh hazretleri meclis-i ma'kûdda zik-i âtî vakıflarına li-eclî't-tescîl mütevellî nasb eyledikleri İbrâhim Efendi ibn-i Yûsuf mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip vakf-ı âtî'z-zikrin sudûruna değin yedimde mülküm olduğu mütehakkık olup mahalle-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı [s. 28] erba'ası kibleten vâkıf-ı mûmâ-ileyh hazretlerinin mülk menzilleri ve yemînen Bardakçı Hasan Çelebi mülkü ve bazen Hüseyin Ağa'nın vakıf bostanı ve bazen Rumeli kuzâtından Said Mehmed Efendi menzili ve şimâlen Çadırcızâde eş-Şeyh el-Hâc Ahmed Efendi menzili ve bir taraftan evlâda meşrûta Hasan Efendi ve Şa'bân Efendi vakıf menzilleri ile mahdûd olup eşcâr-ı mağrûse ve iki bi'r-i mâyı müştemil tûlen ve arzen be-hesâb-ı terbî'î iki bin dokuz yüz otuz dokuz zirâ' arsalı mülk bostanımı bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık vakf-ı sahîh-i müebbed ile vakf ve habs edip şöyle şart eyledim ki bostan-ı mezkûr hasbemâ cerret bihi'l-âde icâre-i vâhide ile icâr olunup hâsıl olan icâreden yevmî akçe vazîfe bostan-ı mezkûra muttasıl müceddeden binâ ve ihyâ eylediğim mekteb-i latîfde mu'allim-i sıbyân olana verile ve yevmî altı akçe vazîfe mekteb-i münîfde halîfe olana verile ve fazlasından sıbyân için vaktiyle kömür iştirâ oluna ve mekteb-i mezbûrun ta'mîr ve termîmine harc u sarf oluna ve mademki ben hayatta olam umûr-ı tevliyet yedimde ola ba'dehû mu'allim-i mekteb her kim olursa hasbî mütevellî olup şürût-ı mezkûre vakfa mürâ'ât edeler ve medîne-i mezbûrede seccâdenişîn-i şer'-i şerîf olan efendiler hazerâtı ve ahâlî-i mahalle-i mezbûrenin kebîr ve sagîri hasbî nâzır olalar ve tebdîl-i şürût ve tebyîn-i kuyûd merreten ba'de uhrâ yedimde ola deyü ta'yîn-i şürût edip

bostan-ı merkûmu fâriğan anı'l-şevâgil mütevellî-i mezbûr İbrâhim Efendi'ye teslim ol dahi vakfiyyet üzere kabz ve tesellüm eyledi dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î vâkıf-ı mûmâ-ileyh hazretleri mütevellî-i reşîd ile kemâ hurrire fi'l-kütübi'l-fikhiyye müterâfi'ân olduklarında ba'de't-teemmül ve't-taharrî cânib-i vakfa nazar ve menâ'un li'l-hayr olmakdan hazer olunup taraf-ı vakfa hükm evlâ ve akreb li't-takvâ görölmeğin âlimen bi'l-hilâfi'l-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâfi'l-eşrâf vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer'î olunup min ba'd vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım ve müstahkem oldu. Cerâ zâlik ve hurrire fi'l-yevmi's-sânî min Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene selâse ve hamsîn ve miete ve elf.

Bu dahi vâkıf-ı mûmâ-ileyhin vakfiye sûretidir.

İşbu vakfiye derûnunda tafsîl kılındığı üzere vakf-ı merkûmu evvelâ vâkıf-ı müşârun-ileyh mütevellî olup ba'dehû mu'allimhânede her kim mu'allim olur ise ol kimesne hasbî mütevellî ola deyü şart ve ta'yîn olunmuş idi. Lakin müşârun-ileyh hazretleri şürût-ı mezkûrenin tebdîl ve tağyîrini merreten ba'de uhrâ yedlerinde ibkâ buyurmalarıyla tevliyet-i mezkûreyi mu'allimlere ta'yîn eyledikleri şartından rücû' ve hâlâ kendilerden sonra tevliyet-i merkûmeyi es-Seyyid Mehmed Emin Efendi ibn-i es-Seyyid Ömer'e ta'yîn buyurdıkları işbu mahalle şerh verildi. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene semâne ve hamsîn ve miete ve elf.

Lâlizâde Abdülbâkî Efendi'nin bin yüz elli yedi tarihli vakfiyesi.

Mâ-fîhi min aslı'l-vakfı ve şerâitihi ve fûrû'ihî ve zavâbitihi ve sahha ledâ ve sahha men yerâ ve hakemtü bi-sahhihi ve lüzûmihî fi husûsihî ve umûmihî âlimen bi'l-hilâfi mine'l-eimmeti'l-eslâfi ve'l-eşrâf harrerehül-fakîr el-Hâc Abdullah b. Hasan el-müvellâ salâhuhu bi-medîneti Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî gufira lehümâ.

Elhamdü li-veliyihî ve's-salâtü ve's-selâmü alâ nebiyyihî Muhammed ve âlihî ve sahbihî ecma'in. Emmâ ba'd: İşbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın imlâ ve inşâsına bâ'is ü bâdî oldur ki; medîne-i Hazret-i Ebâ Eyyûb -hummiyet anı'l-âfâti ve'l-kerûb- mahallâtından Kiremitçi Süleyman Mahallesi sükkânından sâhibül-hayrât ve'l-hasenât sâbıkâ İstanbul' kâdısı a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalül-fudelâi'l-müteverri'in sa'âdetlü inâyetlü faziletlü La'lîzâde es-Seyyid Abdülbâkî Efendi b. el-merhûmül-mebrûr Kazasker Şeyh Mehmed Efendi hazretleri meclis-i şer'-i şerîf-i nebevî ve mahfil-i dîn-i münîf-i Muhammedî'de vakıflarına li-eclî't-tescîl mütevellî nasb eyledikleri es-Seyyid Mehmed Emin Efendi ibn-i es-Seyyid Ömer mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip vakf-ı âtî sudûruna değin bâ-hüccet-i şer'îyye yedimde mülküm olduğu müsbit olup medîne-i mezbûrede Arakiyecibaşı mahallesinde vâkî' bir taraftan el-Hâc Ahmed dükkânı ve bir taraftan Kürkçü İlyana dükkânı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ikişer kepenk iki bâb terzi ve attâr dükkânları ve yine sûk-ı mezbûrda vâkî' bir taraftan Haremeynü's-şerîfeyn evkâfından Aşçı Ali Çelebi menzili ve bir taraftan berber dükkânı ve bir taraftan mersûm Kürkçü İlyana dükkânı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd kezâlik ikişer kepenk iki bâb fenârî ve terzi dükkânlarımı ma'a müştemilât hasbeten lillâhi's-Samed vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs edip şöyle şart ve ta'yîn eyledim ki mademki ben hayatta olam umûr-ı tevliyyet yedimde ola bi-emrillâhi te'âlâ dâr-ı fenâdan dâr-ı bekâyâ rıhlet ve intikâl eylediğimde dekâkîn-i erba'a-i mezbûre icâre-i vâhîde ile icâr olunup ba'de meremmâtî'l-cüziyye mâh be-mâh hâsıl olan icâreleri medîne-i mezbûrede Câmi'-i Kebîr mahallesinde vâkî' merhûm Şeyhülislâm Hoca

Es'ad Efendi Zâviyesi'nde tarîk-i Halvetiyye'den hâlâ seccâdenişîn-i meşîhat ve irşâd olan fahrû's-sâlikîn umdetü'l-âbidîn zahrû'l-vâsılîn işbu hâzır bi'l-meclis eş-Şeyh Mehmed Emin Efendi el-merhûm [s. 29] kıdvetü'l-ârifîn eş-Şeyh Yahyâ Efendi b. eş-Şeyh Şa'bân Efendi'ye meşrûta olup talebe-i ulûm mübtedîlerine ilm-i sarf ve nahiv gibi ulûm-ı âliyye talîm ve tedrîs eyleye ve ben dâr-ı fenâdan dâr-ı bekâya rihlet ve intikâl eylediğim her hangi güne müsâdîf ise ol günde fukarâ ile cem' olup yetmiş bin kelime-i tevhîd sevâbını rûhuma ve ervâh-ı mü'minîn ve mü'minâta ihdâ edeler ve fevtim günü beher sene avdet eyledikde mukaddemce yetmiş bin kelime-i tevhîd tekmîl olunup ol gün kabrim üzerinde du'â-i hayr ve istiğfâr eyleyeler ve müşârun-ileyh eş-Şeyh Mehmed Emin Efendi hayatta oldukça meşrûtiyet üzere dersiye ve hizmet-i du'âya müdâvemet eyleye ba'de vefâtihî dersiyye-i mezbûre zâviye-i mezbûrede seccâdenişîn-i meşîhat olanlara meşrûta ola ve hasbî tevliyyete dahi mutasarrıf olup şürût-ı vakfıma mürâât edeler. Eğer vakf-ı mezbûruma ri'âyet müte'azzire olur ise vakf-ı mezbûr mutlaka fukarâ-i müslimîne sarf oluna ve vakf-ı mezbûrumun tebdîl ve tağyîr ve taklîl ve teksîri merreten ba'de uhrâ yedimde ola deyü ta'yîn-i şürût ve tebyîn-i kuyûd edip sâlifü'z-zıkr dükkânlarını fâriğan ani's-şevâgil mütevellî-i merkûma teslim ol dahi vakfiyyet üzere kabz ve tesellüm edip sâir evkâfda mütevellîlerin tasarrufları [gibi] tasarruf eyledi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î ve isrû't-tahkîki'l-mer'î vâkıf-ı müşârun-ileyh hazretleri kemâ hurrire fi'l-kütübî'l-fıkhiyye mütevellî-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Emin Efendi ile müte'arifân ve dekâkîn-i erba'a-i mezbûreyi ke'l-evvel mülküne istircâ' ve mütevellî-i merkûm dahi cevâb-ı bâ-savâb ile reddeden imtinâ' ettikde hâkim-i muvakkî-i sadr-ı kitâb bi-tevfîki'r-refî'i'l-müstetâb hazretleri âlimen bi'l-hilâfi'l-cârî beyne'l-eimmeti'l-eşrâf vakf-ı mezkûrun sıhhat ve lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhi da'vâ-yı rücû'dan men' buyurmalarıyla vakf-ı mezbûr lâzım ve müstahkem oldu.

Cerâ zâlik ve hurrire fi'l-yevmî's-sânî min Cemâziyelâhire li-sene hams ve hamsîn.

Mukâbele şud, Osman

Meclis-i Meşâyih-i kirâm'ın 30 Nisan sene [1]337 târihli ve otuz adedli müzekkiresiyle vukû' bulan taleb üzerine ihrâc kılınan işbu vakfiye sûretleri kayıtlarına mutâbıktır.

Fî 13 Haziran sene [1]337 [13 Haziran 1921]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-i Vakfiyye Müdiriyyeti, Ârif

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0034

Eyüp'te Babahaydar Mahallesi'nde Selâmî Efendi Dergâhı vakfiyesi.

Eyüb'de Babahaydar mahallesinde kâin Selâmî Efendi Dergâhı Vakfiyesi

Evkâf-ı mülhakadan merhûm İbrâhim Nesim Efendi'nin medîne-i Eyüb mahallâtından Babahaydar-ı Nakşibendî mahallesinde kâin Selâmî Efendi Tekkesi için menzil ve beş bin gurus nukûd-ı mevkûfesinden almak üzere yevmî kırk akçe vazîfe fukarâ ve dervîşâna tevzî' olunmak üzere merkûm Mihrişâh Vâlide Sultan İmâretinden yevmî altı çift fodula ile meşîhat ciheti 24 Zilkâ'de sene [1]327 târihiyle Mehmed Kâzım Efendi'ye müvecceh idiği bi't-tedkîk anlaşılmış ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin bin iki yüz yirmi beş târihiyle müverrah ve mukayyed vakfiyesinde de vüçûdum kayd-ı hayâtta oldukça tekke-i mezkûrede bi'n-nefs kendim şeyh ve mütevellî olup tebdîl ve tağyîri ve tahvîl ve taklîl ve teksîri merreten ba'de uhrâ yedimde olup keyfe mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olam ve benden sonra yerime birâder-i tarîkatim Şeyh Selim Efendi şeyh ve

halîfem olup eğer evlâd-ı zükûrum mevcûd bulunur ise onlara vasî ve mürebbî ve mürşid olup türbelerine himmet edeler ve halîlem Nefise Hanım dahi nefsinî âhara tezvîc etmez ise yerime mütevellî olup ba'dehû evlâdım ve evlâd-ı evlâdım ilâ mâşâallâh zükûrdan meşîhate sezâvâr ve müstahîk olanları şeyh ve inâs olanları mütevellî olalar gerek evlâd-ı zükûrumdan şeyh olanları ve gerek inâsdan mütevellî olanların sin-i zâhirlerine i'tibâr olunmayıp her hangisinin zühd ve salâhı zâhir ve nümâyân olup meşîhate şâyân olur ise onu şeyh edeler ve her hangisinin fukarâ ve dervîşâna şefkati ve kuyûd ve şurûtuma ri'âyeti ziyâde olur ise mütevellî kılalar ve evlâd-ı zükûrumdan ve gerek evlâd-ı inâsımdan her hangisinin tarîkime meyl ve râğbeti zâhir ve seyr-u sülûk üzere amel ve azîmeti bâhir olur ise şeyh olup evlâd-ı zükûruma tahsîs etmeyeler eğer ben-den sonra evlâd-ı zükûrum olmayıp inâsa münhasır olur ise Şeyh Selim Efendi'den sonra veled-i sulbîsi damadım Muhsin Efendi şeyh olup evlâd-ı inâsımdan şurûtum üzere zükûrun şeyh ve inâsın mütevellî edeler, neslim münkarız olup sülâlem münkatî'a olur ise yahud evlâdımdan tarîkime adem-i râğbet ile âyîn-i Nakşibendiyye üzere hareket etmeyip şurût ve kuyûdumu târik ve ittibâ'-ı havâ ile meslek-i avâma sâlik olur ise hulefâmdan amel ve takvâ ile ârâste ve salâh-ı hâl ile pîrâste eslah ve erşedini şeyh edeler eğer hulefâmdan bir kimesne bulunmaz ise yine ricâl-i [s. 30] tarîk-i Nakşibendiyye'den lâıyık-ı iktidâr kûşe-nişîn-i inzivâ ve seyr u sülûkda kâmil ve erkân-ı tarîkatte mükemmel tekkesi olmayan bir zât-ı şerîfi meşâyih-i tarîkat-i Nakşibendiyye ittifâklarıyla şeyh edeler hulefâmdan şeyh olanların ve gerek erbâb-ı istihkâkdan iclâs eden meşâyih'in dâr-ı bekâya irtihâllerinden sonra mevcûd bulunan evlâdlarından icrâ-yı âyîn-i evliyâullâha muvazabet ve meslek-i Nakşibendiyye üzere amel ve hareket edip sünen-i Ahmediyye'ye mutâba'atda ehl-i istikâmet olurlar ise pederleri yerine şeyh olalar ve şeyh olanlardan her hangisinin evlâdı ve hulefâsı bulunup şurût ve kuyûdum üzere tahakkuk eder ise evlâdları hulefâlarına ve hulefâları ecnebi üzerine takdîm oluna lâkin hemen evlâd-ı şeyhdir deyü mücerred isti'dâdına haml ile istihkâkı nümâyân olmadıkça pederinin yerine şeyh etmeyeler ve her da'vâ-yı hilâfet eden kimesnenin yedinde icâzetnâme bulunur ise dahi şerî'at-i garrâya hürmet ve muktezâ-yı tarîkim üzere amel ve hareket etmediği sûretde mesned-i meşîhate iclâs ettirmeyeler diye mestûr bulunmuş olmağla şurût-ı vakfiyyeye tevfikân Meclis-i Meşâyihce icâbı ifâ ve inbâ olunmak üzere işbu arzuhâlin mazrûfen makâm-ı mu'allâ-yı Meşihat-penâhîye takdîmi bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 2 Kânûn-ı sâni sene [1]327 [15 Ocak 1912]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdiriyyeti

Eyüp Bostan İskelesi'nde Hüsrev Paşa Dergâhı vakfiyesi.

Eyüb'de Bostan İskelesi'nde Hüsrev Paşa Dergâhı'nın vakfiyesi

Merhûm Hüsrev Paşa kethüdâsı Mustafa Reşid Efendi'nin Eyüb'de Bostan İskelesi nâm mevki'inde Hüsrev Paşa Tekkesi denmekle arîf Hâlidîyye Hânkâhı'nın meşîhat ciheti 2 Receb sene [1]319 târihiyle Ali Safî Efendi'ye müvecceh bulunduğu bi't-tedkîk anlaşılmış ve vâkıf-ı mûmâileyhin bin iki yüz yetmiş dört târihiyle müverrah ve bin üç yüz on altı târihiyle mukayyed vakfiyesinde medîne-i Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî -radiye anhü'l-bârî- civârında Bostan İskelesi mevki'de kâin Hüsrev Paşa denmekle arîf Nakşibendiyye-i Hâlidîyye Hânkâhına reşâdetlû eş-Şeyh Mehmed Râgîb Efendi postnişîn olup tarîkat-i aliyye-i mezkûrenin âyînî üzere hazır

bulunan dervîşân ile külle yevm hatm-i hâce icrâsına himmet ve hâsıl-ı ecr ü mesûbât hâssaten Habîb-i Hudâ şefîy-i rûz-ı cezâ Efendimiz hazretlerinin ravza-i mutahharalarına ve âl ve ashâb ve evlâd-ı kirâm ve Nakşibendî ve sâir mü'minîn ve mü'minâtın ervâh-ı tayyibelerine ihdâ olunup şeyh-i mûmâ-ileyhe vazîfe ve meşîhat olarak şehîrî yüz elli guruş verile ve şehîrî üç yüz elli guruş dahi tekke-i mezbûrede bulunan fukar[â] ve dervîşâna ta'âmiye ve iktizâ eden masârif-ı sâire-i vâkı'alarına sarf olunmak kezâlik şeyh-i mûmâ-ileyhe i'tâ oluna ve şeyh-i mûmâ-ileyh hayat-ta oldukça ber-minvâl-i muharrer tekke-i mezkûrenin postnişîni olup ba'de vefâtihî meşîhat-i mezkûre evlâdı ve evlâd-ı evlâdının batnen ba'de batnin ekber ve erşed ve eslahına vazîfe-i mersûmesiyle meşrûta ola ba'de'l-inkırâz tarikat-i aliyye-i mezkûre hulefâsından usûl-i tarîk-i âlî-i mezkûru ârif müstakîm kimesne taharrî olunub ma'rifet-i şer'le şeyh ta'yîn olunarak vazîfe-i mersûmeye mutasarrıf ola deyü mestûr bulunmuş olmağla şürût-ı vakfiyyeye tevfiikan Kuyûd-ı Kadîme'den Meclis-i dâ'iyâne irsâl olunan vakfiye sûreti.

Fî 26 Teşrîn-i sâni sene 1327 [9 Aralık 1911]
Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdîriyeti

Koska'da Abdüsselâm Dergâhı diğer adıyla Koğacı Dede Dergâhı'nın vakfiyesi.

Koska'da kâin Abdüsselâm Dergâhı'nın vakfiyesi

Evkâf-ı mülhakadan merhûm Papaszâde Mustafa Çelebi Vakfî'ndan almak üzere yevmî on akçe vazîfe ile İstanbul'da kâin zâviyesinin zâviyedârlığı enişterleri Şeyh Ali Efendi niyâbetiyle 19 Zilkâ'de sene [1]279 târihinde sagîr Seyyid Yahyâ ve sagîr Seyyid Mehmed Rüşdü ibn-i Mehmed Gâlib Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî tastîr kılındığı kayden anlaşılmış ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin dokuz yüz kırk dokuz târihiyle müverrah ve bin iki yüz seksen sekiz târihiyle mukayyed vakfiyesinde de Sekbanbaşı mahallesinde binâ eylediği "Dârulhadîs civârında sulehâ-yı sâlikîn ve fukarâ-yı mutasavvîfîn huzûr-ı kalb ve ferâğ-ı bâl ile ibâdet ve a'mâle ale'd-devâm iştigâl göstermek için sâkin olacak yirmi bâb hucürât-ı irşâd-ı meâbı havî bir şerîf zâviye ibtidâ etmek niyyetinde mukdim ve zamîrinde mukarrer olup zikrolunan hânkâhda kutbü'l-evliyâ ve kıdvetü'l-büdelâ () kuddise envâr-ı esrâruhû tarîkinden bir mürşid-i kâmil ve vâsıl-ı mükemmel müntehî-i tarîkat ve nâhic-i menâhic-i hakikat kimesne şeyh olup hucürâtında olan sulehâyâ irşâd eyleye ve hânkâh-ı mezbûrda şeyh olana yevmî on akçe ta'yîn eyledi" diye mestûr bulunmuş olması meşrûta idiği ve cennet-mekân Sultan Mustafa Hân-ı Sâlis hazretleri evkâf-ı şerîfesinden şehîrî yüz elli guruşun gurre-i Şevvâl sene [1]254 târihinden i'tibâren Abdüsselâm demekle ma'rûf Koğacı Dede Dergâhı'na ta'âmiye olarak tahsîs kılındığı 24 Rebî'ülâhir sene [1]278 târihinde ve vakf-ı müşârun-ileyhden şehîrî on kıyye revgan-ı zeyt ve on kıyye revgan-ı çervîş ve on kıyye şem'-i revganın dahi kezâlik Dergâh-ı şerîf-i mezkûra ta'âmiye olarak tahsîs kılındığı anlaşılmış.

7 Teşrîn-i sâni sene [1]327 [20 Kasım 1911]
Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdîriyeti

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0035

Yedikule Mirahor Mahallesi'nde Uşşâkî Dergâhı'nın vakfiyesi.

[s. 31]

Yedikule'de Uşşâkî Dergâhı'nın vakfiyesi

3617/1

Kuyûda lede'l-mürâca'a evkâf-ı mülhakadan ricâl-i Devlet-i aliyye'den Mâliye ve Evkâf-ı Hümâyûn nâzır-ı esbakı es-Seyyid Mehmed Hâlid Efendi neclü'l-merhûm es-Seyyid el-Hâc Halil Efendi'nin İstanbul'da Yedikule'de Mirahor mahallesinde binâ ve inşâ-kerdesi olan mekteb-i şerîf ve zâviye ve sebîl ve hayrât-ı sâiresi evkâfından olmak üzere şehri elli gurus vazîfe ile zâviye-i mezkûrede meşîhat cihetinin gurre-i Cemâziyelâhir sene 1286 ve zâviye-i mezkûrede sâlikîn-i fukarâ için şehri iki yüz gurus ta'âmiyenin dahi 11 Muharrem sene 1297 târihlerinde eş-Şeyh Mehmed Tevfik Efendi'ye tevcih ve tahsîsi icrâ olunduğunu nâlık berevât-ı âliye tastîr kılındığı anlaşılmış ve vâkîf-ı mûmâ-ileyhin "1167" târihiyle müverrah ve mukayyed vakfiyesinde de mahmiyye-i İstanbul'da Yedikule kurbünde Mirahor mahallesinde benim kârgîr ve bazen ahşâb olarak binâ ve inşâ olunan mekteb ve mescid şeklinde dersihâne ve talebe ve dervîşânı iskân için çend aded oda ve mekteb hocalarına mahsûs bir bâb hâneyi vakf ve habs ve dersihâne-i mezkûrede beher hafta cuma ve isneyn geceleri âyîn-i Nakşibendiyye üzere hatm-i şerîf kırâet ve zikrullâh olunmak ve lihye-i sa'âdet-bâhirü's-şefâ'atin ta'zîmât-ı vâcibe ile hizmet-i celîle muhâfazasında dikkat ve züvvâra ziyâret ettirilme üzere şeyh bulunan zâta şehriye elli gurus vazîfe ve sâlikîn olan fukarâsı için şehriye iki yüz gurus ta'âmiye verile ve'l-hâsıl ashâb-ı cihât-ı mezkûr ber-mûceb-i şart kemâliyle ifâ-yı hizmet eyledikleri takdîrce hâtıra ve gönüle bakılmayarak bilâ-imhâl tard ve ihrâc ve âhar müstahıkına ihâle oluna ve kezâlık ashâb-ı cihât fevt oldukça evlâdı tarafından ol cihete müdâhale olunmaya müstahık olup uhdesine ihâlesi tensîb olduğu hâlde ecnebiye olacak mu'âmele onun hakkında dahi icrâ oluna deyü mestûr bulunmuş olduğu.

Fî 2 Nisan sene [1]329 [15 Nisan 1913]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdîriyeti

Eyüb'te Servi Mahallesi'nde Vezir İzzet Mehmed Paşa Dergâhı'nın vakfiyesi.

Eyüb'de Vezir İzzet Paşa Dergâhı'nın vakfiyesi

Medîne-i Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî -radiye anhü'l-Bârî- mahallâtından Servi mahallesinden müceddeden binâ ve ihyâsına muvaffak olduğum hânkâh-ı Nakşibendiyye'ye müşrid ve kâmil ve âlim ve zâhir ve bâtını ma'mûr meşâyih-i Nakşibendiyye'den bir kimse şeyh olup yevmî on sekiz akçeye mutasarrıf ola ve şeyh-i mûmâ-ileyh hazretleri evkât-ı hamseyi ba'de'l-edâ üç İhlâs-ı şerîf kırâet buyurup Fâtiha-i münîfe ilâvesiyle rûhuma ve vâlideynim ervâhına ihdâ eyleyip yevmî on sekiz akçe vazîfeye dahi mutasarrıf ola ve işbu zikrolunan yevmî on sekiz akçe vazîfe meşîhate meşrûta olup kat'îyyen câiz olmaya ve hânkâh-ı mezkûrda hâlâ şeyh olan fazîletlü el-Hâc Ömer Rızâî Efendi intikâl-i dâr-ı bekâ eyledikte irşâda kâdir evlâd terk eder ise meşîhat-i mezbûre evlâdının erşed ve ekberine verile evlâdı bulunmaz ise tarikat-i Nakşibendiyye'den vasf-ı sâlifü'z-zikr ile muttasıf ve müstahık bir kimesneye verilip tarikat-i aliyye-i uhrâdan kimesneye verilmeye ve beher sâl-i meymenet-iştimâlde Ramazân-ı şerîf duhûlünde ramazâniye olmak üzere üç defada on sekiz gurusdan şeyh-i mûmâ-ileyhe cem'an elli dört gurus galle-i vakf-ı mezkûrumdan verile deyü mestûr idiği.

Fî 16 Eylûl sene [1]329 [29 Eylûl 1913]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdîriyeti

Sadr-ı esbak İzzet Mehmed Paşa Dergâhı meşihatının nısf hissesine mutasarrıf olan birâderi Abdülkâdir Efendi'nin vefâtına mebnî uhdesinden inhilâl eden hisse-i mezkûrenin uhdesindeki nısf hisseye ilhâken tevcihi nısf hisse mutasarrıfı Mehmed Said mührüyle makâm-ı âlî-i nezâret-penâhilerine takdîm kılınan işbu arzuhâlde istirhâm olunması üzerine tedkikât-ı kaydiyye lede'l-icrâ müşârun-ileyh İzzet Mehmed Paşa vakfindan almak üzere yevmî on sekiz akçe ve senevî elli dört gurus ramazâniye ile Eyüb'de Servi mahallesinde kâin hânkâhının meşihat ve yevmî on sekiz akçe vazîfe ile vâkıf-ı mûmâ-ileyh vâlideyni ervâhı için ber-vech-i meşrûta ba'de salâtî'l-hamse ihlâs ve fâtihahân cihetleri 12 Rebî'ülâhir sene 1284 târihiyle kebîr es-Seyyid Mehmed Abdülkâdir ve sagîr es-Seyyid Mehmed Said vâlidân-ı es-Seyyid Abdülkâdir'in uhdesinde iken mûmâ-ileyh Mehmed Said el-yevm kebîr ise de adem-i ehliyyetine binâen uhdesinde bulunan meşihat-i mezkûre nısf hissenin nez'ile 23 Şevvâl sene [1]330 târihinde birâderi mûmâ-ileyh Abdülkâdir Efendi uhdesinde bulunan nısf hisseye ilhâken ve müstakillen tevcihâtı icrâ olunduğu anlaşılmış ve vâkıf-ı müşârun-ileyhin bin iki yüz on iki târihiyle müverrah ve mukayyed vakfiyesinde dahi.

Balat'ta Kesmekaya Dergâhı vakfiyesi.

[s. 32]

Kuyûd-ı Kadîme: 30/4194

Balat'ta Kesmekaya Dergâhı Vakfiyesiyle Der'uhdesi

Tedkikât-ı kaydiyye icrâ olundu. Evkâf-ı mazbûtadan İstanbul'da Balat nezdinde merhûm Kâdî Sa'dî Mescid-i şerîfinde tevhid ve zikrullâh mühimmatı için tarîk-i Kâdiriyye'den ve Eşrefzâde hulefâsından Kesmekaya kurbünde Hamâmî Muhyiddin mahallesinde sâkin Mustafa Efendi ibn-i Abdullah'ın üç bin gurus nukûd ve eşyâ-i ma'lûmesi vakfindan almak üzere şehri yedi buçuk [gurus] vazîfe ile mescid-i şerîf-i mezkûrda meşihat ciheti fi 26 Şevvâl sene [1]319 târihinde Şeyh Ali Safvet Efendi ibn-i Şeyh Mehmed Keşfi Efendi'ye tevcih olunduğunu mutazammın berât-ı âlî istâr kılındığı tebeyyün etmiş ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin vakfiyye-i mukayyedesinde meşihat-i mebhûsenin şart-ı tevcihine müte'allık fıkranın aynen istinsâh edilen sûret-i musaddakası dahi leffedilmiş olmağla işbu müzekkirenin melfûfuyla ma'an huzûr-ı âlî-i Meşihat-penâhi'ye i'âdeten takdîmi bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 18 Ağustos sene [1]330 [31 Ağustos 1914]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdiriyyeti

Şehriye yedi buçuk gurus vazîfe-i meşihat ve yirmi beş gurus beher şehir tekke-i mezkûrede mukîm dervîşâna it'âm oluna ve ben hayatta oldukça tekke-i mezkûrenin postnişîni vazîfe-i mezkûrenin mutasarrıfı ve vakf-ı mezkûrumun ber-vech-i hasbî mütevellîsi olup ba'de vefâtı oğlum Mehmed Muhyiddin postnişîn ve vazîfe-i mezkûreye mutasarrıf ve vakf-ı mezkûruma kezâlik ber-vech-i hasbî mütevellî ola ol dahi ba'de'l-vefât batnen ba'de batnin evlâd-ı zükûrumun ekber ve erşedi postnişîn ve vazîfe-i mezkûreye mutasarrıf ve vakf-ı mezkûruma hasbî mütevellî ola ve civâr ahâlîler dahi vakf-ı mezkûruma hasbîce nezâret ve ba'de inkırâzî'l-küll Kâdirihâne Hânkâh-ı âlîsinde postnişîn bulunan zâtın re'yi ve Meclis-i Meşâiyih'in ittifâkıyla tekke-i mezkûreye hulefâ-i Eşrefiyye'den bir zât postnişîn olup vazîfe-i mezkûreye mutasarrıf ve vakf-ı mezkûruma dahi hasbîce mütevellî ola.

Meclis-i Meşâyiḥ'in 5 Ağustos sene [1]330 târihli müzekkiresiyle vukû' bulan taleb-i resmîye müsteniden ihrâc olunan işbu fıkra-i vakfiyye sûreti kaydına mutâbıktır.

Fî 18 Ağustos sene [1]330 [31 Ağustos 1914]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdîriyeti

Muabbir Hasan Efendi Dergâhı'nın vakfiyesi.

Mu'abbir Hasan Efendi Dergâhı'nın vakfiyesi

Elhamdû lillâhi Rabbi'l-âlemîn ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ Muhammed ve âlihî ve sahbihî ecma'în.

Emmâ ba'd: İşbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın tahrîrine bâdî oldur ki; mahmiyye-i İstanbul'da Kantarcılar kurbünde Sarı Demirci mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden sâbıkâ Kapı halîfesi Ahmed Efendi ibn-i Mustafa Efendi'nin sülüs mâlî ile ber-vech-i âtî vesâyâsını tenfiz bâ-hüccet-i şer'îyye vasiyy-i muhtârı olduğu şer'an sâbit olan bâ'isü'l-kitâb İbrâhim Efendi ibn-i Abdullah Efendi meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımût-tevkîrde li-eclî't-tescîl mütevellî nasb olunan el-Hâc Mahmud Ağa ibn-i Abdi muvâcehesinde bi'l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr Kapı halîfesi Ahmed Efendi hayatında bi-emrillâhi te'âlâ vefât eylediğimde cemî'-i terekemin sülüsü ifrâz ve sülüs-i mezkûr ile müceddeden bir mescid-i şerîf yahud dâru'l-hadîs yahud zâviye-i Nakşibendî binâ ve inşâ ve fazla kalan meblağ ile akâr iştirâ olunup hâsıl olan gallesinden kadr-ı ma'rûf meblağ ile vezâif ta'yîn oluna deyü vasiyyet ve tenfizine ve ta'yîn-i şürûta ve kuyûda huzûr-ı müsliminde beni vasiyy-i muhtâr nasb ü ta'yîn ettikde ben dahi muvâcehesinde kabûl ve musırran alâ îsâihî vefât ettikden sonra husûs-ı mezkûrun şürûtunun tebdîl ve tağyîri yedimde olduğuna binâen bundan akdem eylediğim şürûtdan rücû' edip hâlâ şöyle ta'yîn-i şürût eyledim ki mahmiyye-i mezbûrede cennet-mekân Ebulfeth Sultan Mehmed Hân Dergâh-ı şerîfi kurbünde Hoca Hayreddin mahallesinde müteveffâ-yı mezbûrun terekese-nin sülüsünden iştirâ olunan arsa üzerine müceddeden binâ eylediğim zâviye turuk-ı aliyyeden meşâyiḥ-i Nakşibendiyye meşrûta olup beher perşembe ve pazar günleri ba'de edâ-i salâti'l-asr hatm-i hâcegân kırâet oluna ve ben meşâyiḥ-i mûmâ-ileyhimden olmağla zâviye-i merkûmede seccâdeniştin şeyh olup sülüs-i merkûmdan ifrâz eylediğim iki bin iki yüz elli gurus ile münâsib mahallerde vakf-ı merkûm için musakkafât iştirâ olunup hâsıl olan gallesinden yevmî altı akçe vazîfe-i tevliyet ola ve yevmî altı akçe vazîfe zâviye-i mezbûrede şeyh olan kimesneye verile ve yevmî üç akçe vazîfe ile Rebîizâde es-Seyyid Mehmed Efendi zâviyye-i merkûmede imâm ola ve yevmî iki akçe vazîfe ile oğlum es-Seyyid Mehmed Efendi zâviyye-i merkûmede müezzin ola ve yevmî iki akçe vazîfe ile es-Seyyid Mehmed Said Efendi vakf-ı mezbûra kâtib ola ve yevmî iki akçe vazîfe ile oğlum es-Seyyid Hüseyin vakf-ı mezbûra câbî ola ve yevmî iki akçe vazîfe ile Halil Efendi ibn-i Mehmed zâviyye-i merkûmede âbkeş ola ve vakf-ı mezbûrun tevliyetine hayatta oldukça ben mutasarrıf ba'de'l-vefât evlâdımın evlâd-ı evlâdımın ekber ve erşedine meşrûta ola ve şürût-ı mezkûrenin tebdîl ve tağyîri merreten ba'de uhrâ yedimde ola ve mürûr-ı eyyâm ile galle-i merkûmeyi masârıf-ı mezbûreye sarf müte'azzir olur ise vakf-ı merkûm mutlaka fukarâ-yı müslimîne harc u sarf oluna ve vakf-ı [s. 33] merkûm nezâret-i hazret-i Şeyhülislâmî'de olup senede bir def'a muhâsebesi rû'yet oluna deyü ta'yîn-i şürût ve tenfiz ve vasiyyet ve teslîm ile'l-mütevellî eyledim dedikde sahha ve lezime izâ harace mine's-sülüsü mesele-i müftâ-bihâ ve

mecma'un aleyhâ üzere vakf-ı merkûm bilâ muhâkeme velâ-murâfa'a vakıf sahîh ve lâzım ve mütehattım olmağın gibbe't-tasdiki's-şer'î mâ-vaka'a bi'l-ibtigâ ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmî'l-ısrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-sene sitte ve seb'in ve miete ve elf.

Kapı halîfesi Ahmed Efendi ibn-i Mustafa Efendi'nin sene 1176 târihiyle mukayyed vakfiye sûreti Meclis'in 19 Temmuz sene [1]330 târih ve 70 numaralı müzekkiresiyle vukû' bulan talebe binâen ihrâc olunan vakfiye sûreti.

Fî 19 Ağustos sene [1]330 [1 Eylül 1914]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdiriyyeti

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0036

İstanbul'da Abidin Kethüdâ Mahallesi'nde Gavsîzâde Dergâhı'nın vakfiyesi.

Gavsîzâde Dergâhı'nın vakfiyesi

Evkâf-ı mülhakadan es-Seyyid eş-Şeyh merhûm Seyyid Gavsî Mustafa Efendi'nin İstanbul'da Yayla nezdinde Aydın Kethüdâ mahallesinde kâin zâviyesinin yevmî altı akçe vazîfeli meşihat ciheti gurre-i Zilkâ'de sene [1]332 târihinde evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûr-ı vâkıfdan eş-Şeyh Ali Rızâ Efendi'ye tevcih olunduğu anlaşılmış ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin bin yüz yetmiş bir târihiyle müverrah ve bin yüz seksen beş târihiyle mukayyed vakfiyesinde dahi “tekke-i mezbûrun meşihat ve vakf-ı mezbûrun tevliyyeti hayatta oldukça bana meşrûta olup intikâl-i dâr-ı bekâ eylediğimde evlâdımdan ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdımdan zükûr ve inâs kebîrine ola ve meşihat zükûruna ola ba'de'l-inkırâz benim akrabamdan eslah şeyh ola eğer bulunmaz ise bizim hulefâımızdan şeyh ola ne'üzü billâhi te'âlâ gerek akrabamdan zükûr ve inâs tevliyyete bulunmaz ise ve kezâlik meşihate hulefâımızdan bulunmaz ise mahmiyye-i mezbûrede Davudpaşa mahallesinde sadr-ı esbak merhûm Ali Paşa Tekkesi'nde şeyh olanlar re'y ve istihlâflarıyla tekke-i merkûma şeyh ve mütevellî ola ve benim akraba ve hulefâlarımızdan tarîk-i mezbûrda irşâd bir kimesne bulunmaz ise mârrû'z-zikr Ali Paşa Tekkesi şeyhi olanların hulefâlarından irşâda kâdir bir kimesne tekke-i mezbûrede şeyh ve mütevellî ola ve Ali Paşa şeyhi olanlar vakf-ı mezbûra hasbî nâzır olalar” deyû mestûr bulunmuş idiği. Fî 26 Ağustos sene [1]330 [8 Eylül 1914]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdiriyyeti

Aksaray Langa'da Sinan Çavuş diğer adıyla Mercimek Dergâhı'nın vakfiyesi.

Aksaray civârında Langa'da Sinan Çavuş nâm-ı diğer Mercimek Dergâhı'nın vakfiyesi

Merhûm Sinan Çavuş İstanbul'da Langa nezdinde kâin zâviyesinde vazîfe-i mu'ayyene ile şeyh-i zâviye ciheti fî 27 Şevvâl sene [1]306 târihinde meşâyih-i Nakşibendiyye'den Süleyman Efendi'ye tevcih olunduğu bi't-tedkik anlaşılmış ve merhûm-ı mûmâ-ileyh Sinan Çavuş b. Cafer Gâzi'nin 995 târihli vakfiyesinde meşihat-i mezbûrenin şart-ı tevcihi hakkında “ve mürşid-i kâmil ve ârif zinde-dil, âlim, dindâr ve ehl-i vakâr kimesne şeyh olup evkât-ı hamsede imâmet edip yevmî üç akçe ve salât-ı fecrden sonra Sûre-i Yâsin ve ba'de'l-asr Sûre-i amme ve ba'de'l-ıshâ Sûre-i Tebâreke tilâvet edip yevmî iki akçe ve salât-ı zuhrdan sonra mütekâ'idîn ve mülâzımîn ve sâir talebeye haber edip mescid-i şerîfde cem' olalar. Şeyh-i mezbûr sadru's-şerî'adan eyyâm-ı mu'tâde dersi âlim edip yevmî üç akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve şeyh-i mezbûr her gün sabah

bir cüz-i şerîf tilâvet edip yevmî bir buçuk akçe ve sermahfil olup buçuk akçe cuma on akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve şeyh-i mezbûr ferâgat edip veyahud ref olunmak lâzım gelse meşîhatin murâd edildiği kimesneye verilmeyip şeyhi dahlettirmeyeler. Bir fâzıl ve âlim ve sâlih sadruş-şerî'a istihrâcına kâdir kimesneye vereler." "Zâviye şeyhi olan Şeyh Ebu'l-vefa Tunûsî, derûnu akşam namazından evvel tevhîd ideler ve her düşünbe ve cuma geceleri ba'de'l-ışâ tevhîd edeler" deyü mestûr idiği beyân olunmuştur.

Fî 7 Rebî'ülâhir sene [1]336, fî 20 Kânûn-ı sâni sene [1]334 [20 Ocak 1918]
Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdîriyeti, Ârif

İstanbul Yenibahçe'de Ördek Kasap Mahallesi'nde Himmetzâde Tekkesi vakfiyesi.

İstanbul'da Yenibahçe kurbünde Himmetzâde Tekkesi Vakfiyesi

İstanbul'da Yenibahçe civârında Şehremîni kurbünde Ördek Kasap mahallesinde Eyüb Dergâh-ı şerîfî vâ'izi Himmet Efendizâde Abdüssamed Efendi ibn-i eş-Şeyh Abdullah'ın bin yüz otuz beş târihli Vakfiyesi mücebince "evkâf-ı mezkûreye ve tevliyetine hayatta oldukça kendim mutasarrıf olup bi-irâdeti'l-müte'âl dâr-ı bekâya irtihâlimden sonra oğlum mezbûr Seyyid Mehmed Nûrullah Efendi mutasarrıf ola ba'dehû evlâd-ı evlâd-ı evlâdımın zükûrundan tekke-i mezkûrede meşîhate ehil olan mutasarrıf ola ve ba'dehum evlâd-ı inâsımın zükûrundan yine meşîhate ehil olan mutasarrıf olup ba'dehum tarîkat-i Bayramiyye'den merhûm Himmet Efendi'nin hulefâsının birinden müstahık olan kimesne mutasarrıf olup ba'de'l-inkırâzi'l-küll mutlaka ehl-i îmâna meşrûta ola" deyü mestûr bulunmuş.

Fî 21 Cumadelâhire sene [1]336, fî 4 Şubat sene [1]334 [4 Şubat 1918]
Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdîriyeti

İstanbul Kocamustafapaşa'da Hâce Mihrişâh Hatun Zâviyesi'nin vakfiyesi.

[s. 34]

Kocamustafapaşa civârında merhûme Hâce Mihrişâh Hatun Zâviyesi'nin vakfiyesidir.

Merhûme Hâce Mihrişâh Hatun'un İstanbul'da Kocamustafapaşa nezdinde kâin zâviyesinde yevmî beş akçe vazîfe ile meşîhat ve yevmî yedi akçe vazife ile ber-vech-i meşrûta tevliyet cihetleri 11 Receb sene 1317 ve yevmî yedi akçe vazîfe ile dergâh-ı şerîfînde müezzin ve şehri dört gurus on beş para vazîfe ile kayyım ve merhûm Kemhâcıbaşı Mehmed Ağa Vakfî'ndan almak üzere şehri üç buçuk gurus vazîfe ile devirhân cihetleri 14 Cumâdelâhir sene [1]315 târihlerinde İsmâil Sadeddin Efendi'ye ve mûmâ-ileyhâ Mihrişâh Hatun Vakfî'ndan almak üzere kadîm ma'a zam şehri on beşer buçuk gurus vazîfe ile imâmet ciheti 15 Zilhicce sene [1]311 () ciheti 27 Rebî'ülâhir sene [1]312 târihleriyle Hoca Mustafa Hilmî Efendi b. Sâlih'e müveccceh olduğu kayden tebeyyün etmiş ve mûmâ-ileyhâ Hâce Mihrişâh Hatun'un 934 târihli vakfiyesinde mukayyede İstanbul'da merhûm Mustafa Paşa İmâreti kurbünde iştirâ eylediği iki menzil yerine bir mescid-i şerîf ile mescid-i mezkûr hareminde sulehâ için savma'a-i şerîfe ve fukarâ için hucûrât-ı latîfe binâ ettirdiğini beyândan sonra "Vâkife-i mezbûre -zâdallâhu te'âlâ hayrâtehâ- şöyle şart eyledi ki vücûd-ı şerîf ve unsur-ı latîfi hayatta ola medellâhü sübhânehû ve te'âlâ

müddet-i hayâtihâ tevliyet kendisinin ola ve evkâf-ı mezbûrenin emrinde tağyîr ve tebdîl ve istibdâl ve tahvîl elinde ola dilerse mutasarrıf ede ve meremmet-i evkâf varaka-i cihât üzerine mukaddem ola ve kendiden sonra Kâtib Kemal b. Abdullah mütevellî olup vakfa enfa' ve kabûle esra' tetebbu' edip hayr u savâb üzere tağyîr ve tebdîl elinde ola ve ba'dehû Sinan Ağa b. Ömer mütevellî ola ve ondan sonra tevliyet eslah utekânın ola ve onlardan sonra eslah ebnâ-i utekânın ola alâ mâ ta'âkabû ve tenâselû ba'de'l-inkırâzihim hânkâh-ı mezbûrede şeyh olan kimesne mütevellî olup vakfa enfa' ve kabûle esra' olan tetebbu' edip hayr u savâb üzere ola dilerse kendi dervîşânından umûr-ı tevliyete âlim bir müstakîm ve dindâr olan kimesneye zabt ettirip bi-nefsihî evkâf-ı mezbûreyi görüp gözedip meremmete ihtiyâc olanı meremmet ettirip meremmete kâbil olmayanı vakfın zevâidi bulunursa zevâidi ile tecdîd ede" "ve bir sâlih kimesne imâm olup erkân-ı salâtı âlim olup salât-ı mektûbenin evkât-ı mu'ayyenesinde hâzır olup edâ-yı hizmet eyleyip tatavvu'âtıdan cemâ'atle edâ olunacak namazlarda dahi imâmet ede yevmî beş akçe vazîfesi ola ve bir kayyım ve çırakçı olup şol ki kayyıma ve çırakçıya müte'allık hizmettir tesvîf etmeyip edâ eyleye yevmî iki akçe vazîfesi ola" "ve hânkâh-ı mezbûrede bir şeyh sâlik olup savma'ada olan sulehâyı irşâd ve terbiyet edip yevmî yirmi akçe vazîfesi ola ve cihet-i tevliyyet yevmî beş akçe ola" diye mestûr olup Kemhâcı Mehmed Ağa'nın vakfiyesine dâir kayd bulunmamış olmağla cihât-ı mebhûse vezâif-i hâliyyelerinin beyân ve tasdikinden sonra merbût istid'ânın leffîyle makâm-ı mu'allâ-yı cenâb-ı Meşîhat-penâhî'ye cevâben tezkire-i nezâret-penâhî tastîri mu'amelesi ifâ edilmek üzere evrâk-ı melfûfe İstanbul Evkâf Müdüriyyeti'ne tevdi' kılındı. Aslına mutâbıktır.

Fî 29 Teşrîn-i evvel sene 1335 [29 Ekim 1919]

İstanbul Kocamustafapaşa'da Hâce Mihrişah Hatun diğer adıyla Hacı Kadın Cami ve Zaviyesi'ne tahsis edilen nakit para ile zaviyenin kurbanlık koyun muhassasatı.

İstanbul Evkâf Müdüriyyeti'nin 25 Teşrîn-i evvel sene [1]335 [25 Ekim 1919] târihli ve 2316 numaralı derkenârı sûretidir.

	Guruş
Kocamustafapaşa'da Hacı Kadın Dergâhı fodula bedeli Şeyh Sadeddin Efendi fevt 9/271 üç aded kurbanı vardır.	36
İmâmet- Kocamustafapaşa'da Hacı Kadın Dergâhı derûnunda Mihrimah Hatun	100
Hitâbet- Dergâh-ı şerîfi imâm ve hatîbi Mustafa Hilmî Efendi fevt 8/145	75
Müezzin ve kayyım Şeyh Sadeddin Efendi fevt	100
	275

Melfûf evrâkda mevzû'-ı bahs olan Hacı Kadın nâm-ı diğer Mihrimah Hatun Dergâh-ı şerîfiyle zâviyesine muhassas olan mebâlig bâlâda gösterilmiş ve zâviyye-i mezkûrenin kurbanlık koyun muhassasâtı hakkındaki ma'lûmâtın derciyle taraf-ı âlî-i Meşîhat-penâhîye tezkire-i aliyye-i nezâret-penâhî tastîri zımnında evrâk-ı merbûta Muhâsebât Müdüriyyet-i Umûmiyyesi cânib-i âlisine takdîm kılındı.

Aslına mutâbıktır.

Fî 29 Teşrîn-i evvel sene [1]335 [29 Ekim 1919]

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0037

İstanbul Kocamustafapaşa'da Hâce Mihrişah Hatun diğer adıyla Hacı Kadın Cami ve Zaviyesi'nin tedavül kaydı.

[s. 35]

Tedâvül Kaydı

Makâm-ı mu'allâ-yı cenâb-ı Meşihat-penâhiden mazrûfen tevdî' buyurulan merbût müzekkire üzerine Meclis-i Meşâyih-i kirâmdan yazılan derkenâra nazaran tedkikât-ı kaydiyye lede'l-icrâ merhûme Hâce Mihrişah Hatun'un İstanbul'da Kocamustafapaşa nezdinde kâin dergâh-ı şerîf ve zâviyesi vakfından almak üzere yevmî on akçe vazîfe ile imâmet ciheti Hâfız Osman Efendi b. Mahmud'un uhdesinde iken vefâtıyla mahlûlünden 10 Safer sene 1200 târihinde Feyzullah Efendi b. Ali'ye ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 22 Safer sene 1200 târihinde Hâfız Ali Efendi ibn-i Mustafa'ya ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 9 Rebî'ülevvel sene 1222 târihinde Hâfız Yûsuf Efendi ibn-i Yûsuf'a ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 15 Zilhicce sene 1311 târihinde damadı Hoca Mustafa Hilmî Efendi b. Sâlih'e ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden Yûsuf Ziya Efendi'ye tevcih olunmuş ise de mûmâ-ileyhin vukû'-ı isti'fâsına mebnî 27 Cemâziyelevvel sene 1338 târihinde Sirozlu Hâfız Mehmed Sâmî Efendi b. Abdullah'a ve mûmâ-ileyhin târik-i hizmet olmasına binâen refinden 13 Ramazan sene [1]338 târihinde Âsitâneli Hâfız Mustafa Efendi'ye ve merhûm Mehmed Ağa Vakfı'ndan almak üzere yevmî on akçe vazîfe ile Dergâh-ı şerîf-i mezkûrda hitâbet ciheti de Hâfız Mehmed Efendi ibn-i İbrâhim'in uhdesinde iken kasr-ı yedinden 19 Muharrem sene 1189 târihinde es-Seyyid İsmâil Efendi b. Ali'ye ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 12 Ramazan sene 1204 târihinde Hâfız Süleyman Efendi ibn-i Mehmed'e ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 18 Rebî'ülâhir sene 1231 târihinde Yûsuf Efendi vekâlet etmek üzere mahdûmları İbrâhim Edhem ve Abdülkâdir efendilere ve mûmâ-ileyhimâdan İbrâhim Edhem Efendi'nin vefâtıyla mahlûlünden 17 Zilka'de sene 1244 târihinde kezâlik mûmâ-ileyhin vekâletiyle birâder ve müstereki mûmâ-ileyh Abdülkâdir Efendi'nin nısf hissesine ilhâken ve müstakillen ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 29 Şevvâl sene 1265 târihinde zâviye-i mezkûre şeyhi es-Seyyid Mustafa Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden Mustafa Efendi niyâbetiyle 9 Şevvâl sene 1267 târihinde mürâhik mahdûmu Halil Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 11 Receb sene 1280 târihinde nâib-i mûmâ-ileyh Mustafa Efendi ibn-i İsmâil'e ve mûmâ-ileyhin kasr-ı yedinden 27 Rebî'ülâhir sene 1312 târihinde damadı Hoca Mustafa Hilmî Efendi b. Sâlih'e ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden Yûsuf Ziyâ Efendi'ye tevcih olunmuş ise de mûmâ-ileyhin vukû'-ı isti'fâsına binâen 22 Receb sene 1338 târihinde Sirozlu Hâfız Mehmed Sâmî Efendi b. Abdullah'a ve mûmâ-ileyhin târik-i hizmet olmasına binâen refinden 26 Şevvâl sene [1]338 târihinde Hâfız Mustafa Efendi'ye tevcih olunduğu bi't-tedkik anlaşılmış olmağla müzekkire-i melfûfenin mazrûfen huzûr-ı âlî-i hazret-i Meşihat-penâhî'ye takdîmi bâbında.

Fî 9 Mayıs sene [1]337 [9 Mayıs 1921]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Vakfiyye Müdîriyeti

Büyük Ayasofya Mahallesi'nde Eyüb el-Ensârî Hazretlerinin Alemdarı Abdurrahmân-ı Şâmî Tekkesi'nin vakfiyesi

Ayasofya kurbünde Abdurrahman-ı Şâmî Tekkesi'nin vakfiyesi

Evkâf-ı mülhakadan tarikat-i aliyye-i Rifâ'iyye meşâyihinden Mehmed Râşid Efendi b. Ali'nin İstanbul'da Ayasofya-i Kebîr mahallesinden Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî –radiye anhü'l-bârî- alemdârı Abdurrahman-ı Şâmî hazretlerinin türbe-i şerîfesine vaz' eylediği eşyâ ile bin gurus nukûd-ı mevkûfesi nemâsından almak üzere senevî yirmi beş gurus vazîfe ile türbe-i mezkûrede meşihat ciheti gurre-i Rebî'ülâhir sene [1]315 târihinde tarikat-i aliyye-i Rifâ'iyye meşâyihinden Şeyh Ahmed Hulûsî Efendi'ye tevcîh olunduğu bi't-tedkîk anlaşılmış ve şeyh-i mûmâ-ileyhin bin iki yüz seksen dokuz târihli vakfiyesinde “Şöyle şart ve tahrîr eyledim ki eşyâ-i muharrere-i mezkûre sâlifü'l-beyân Abdurrahman-ı Şâmî Türbe-i şerîfelerinde isti'mâl oluna ve nakd-i meblağ-ı mezkûr dahi rehn-i kavî ve kefil-i melî veyahud ikisinden biri ile onu on bir buçuk hesâbı üzere bâ-yed-i mütevellî istirbâh ve istiğlâl olunup hâsıl olan rub'-ı nemâsından türbe-i mezkûrede beher cuma günü ba'de's-salâti'l-cuma tarikat-i aliyye-i Rifâ'iyye âyini icrâ olunup mukâbelesinde şeyh bulunan zâta senevî yirmi beş gurus vazîfe verile ve senevî yirmi beş gurus dahi tevliyet vazîfesi ola” “ve tevliyet ve meşihat-i mezkûreler vazîfe-i mezkûreleriyle hayatta oldukça nefsim ve ba'de'l-vefât türbe-i mezkûrede her kim türbedâr bulunur ise ona meşrûta ola” diye mestûr olup evlâda meşrûtiyeti hakkında bir sarâhat görülememiş ve meşihat-i mezkûrenin müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Ahmed Hulûsî Efendi'ye hîn-i tevcîhinde Meclis-i Meşâyih'den tanzîm kılınan mazbatada semâ'hâne arsası türbe-i şerîfe müstemilâtından olması hasebiyle müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Râşid Efendi Vakfî'ndan tekke ittihâzı câiz olmadığı ve fakat eyyâm-ı mu'tâdesinde türbe-i şerîfe-i mezkûreye vârid olacak züvvâra suver-i Kur'âniyye ve evrâd-ı şerîfe tilâvetinde ve zikr-i tevhîdde sulehâdan ve turuk-ı aliyyeden birinden me'zûn zevâtdan bir zât riyâset etmek ve mensûb olduğu tarikat-i aliyye âdât ve âdâbı üzere telkîn-i zikr-i vahîd eylemek emr-i mesnûn ziyâreti hüsn-i tertîb ve intizâm ve edeble icrâya [s. 36] vesîle olacağından mezkûr türbedârlığa meşrûta ve merbût ve turuk-ı aliyyeden birine mahsûs olmamak üzere mahall-i mezkûrda meşihat cihetinin teyemmünen ve teberrûken zikr-i tevhîd etmek ve akîbinde du'â-yı tezâyüd-i ömr ü ikbâl-i hazret-i Hilâfet-penâhî edâ ve îfâ edilmek üzere tevcîhine me'zûniyet verildiği kaydındaki meşrûhâtıdan müstebân olmuş.

Fî 30 Rebî'ülâhir sene [1]336, fî 12 Şubat sene [1]334 [12 Şubat 1918]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme Müdîriyeti

Sultanahmet Firuzağa Mahallesi'nde Kaygusuz İbrâhim Baba Dergâhı'nın vakfiyesi.

Sultanahmed civârında Firuzağa'da Kaygusuz İbrâhim Baba Dergâhı Vakfiyesi

Evkâf-ı mülhakadan İstanbul'da Esb Meydanı kurbünde Firuzağa mahallesinde kâin tarikat-i aliyye-i Kâdiriyye'den es-Seyyid el-Hâc İbrâhim Kaygusuz Baba Efendi ibn-i Hasan'ın nukud ve zâviyesi vakfının şehri yüz gurus vazîfe ile meşihat ciheti 26 Receb sene [1]303 târihinde vâkıf-ı mezbûrun hulefâsının akdemi bulunan Hacı Mustafa Şevkî Efendi'ye tevcîh olunduğu bi't-tedkîk anlaşılmış ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin bin iki yüz seksen târihli vakfiyesinde “Zâviye-i mezkûrenin meşihati ve vakf-ı mezkûrun ber-vech-i hasbî tevliyeti evvelâ hayatta oldukça

bana meşrûta ola vefâtımdan sonra meşihat ve tevliyet-i mezkûre mutlaka evlâdımın ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdımın ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdımın batnen ba'de batnin zükûrundan tarikat-i aliyye-i mezkûreden müstahlef ve ekberine meşrûta ola ve ne'üzü billâh evlâd-ı evlâd-ı evlâdım ba'de'l-inkırâz hulefâmdan es-Seyyid Osman Nûri Efendi'ye ba'dehû hulefâmın ve hulefâ-i hulefâmın ve hulefâ-i hulefâ-i hulefâmın akdemine meşrûta ve hulefâ-i hulefâ-i hulefâm dahi münkarız olur ise mahrûse-i Galata'ya muzâf Tophâne'de Boğazkesen nâm mahalde kâin Pîr-i sâni eş-Şeyh İsmâil Rûmî -kuddise sırruhu's-sâmî- Âsitânelerinde postnişin bulunan zâtın arz ve inhâsıyla tarikat-i mezkûreden müstahlef ve terbiye-i sâlikine muktedir bir zât şeyh ve mütevellî ola" deyû mestûr bulunmuş.

Fî 18 Cumâdelâhire sene [1]336, fî 21 Mart sene [1]334 [21 Mart 1918]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Müdiriyyeti

Sultanahmet'te Mehmetpaşa Yokuşu'nda Özbekler Dergâhı'nın vakfiyesi.

Sultanahmed Civârında Özbekler Dergâh-ı şerîfinin vakfiyesi

Vakf-ı âti'l-beyânı li-eclî't-tescîl ikrâra vekîl olup yine vâkıf-ı mûmâ-ileyhin emekdârlarından Mehmed Ağa ibn-i Ali ve İbrâhim Ağa ibn-i Ahmed şehâdetleri ile şer'an vekâleti sâbite olan umdetü ashâbî'r-rakam zübdetü erbâb-ı kalem Abdullah Efendi ibn-i Velî nâm kimesne Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-karinde akdolunan meclis-i şer'-i enver ve mahfil-i dîn-i mübîn-i ezherde vakf-ı mezbûrun süknâsı ve cihet-i tevliyyeti kendiye meşrûta olan pîşvâ-yı ashâb-ı tarikat kutb-ı dâ'ire-i erbâb-ı hakikat tarîk-i Nakşibendî'nin meşâyih-i izâmından eş-Şeyh Mehmed Efendi ibn-i Mirzâ Mehmed Efendi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim mûmâ-ileyh İsmâil Efendi bu dünyâ-yı dûna ve ferş-i bukelemûna dâru'l-bevâr ve cây-ı bî-karâr olup ni'meti nakbet ve izzeti zillet idiğine âlim ve dahi mezra'a-i âhiret ve infâkı zâd-ı cennet olup "وَمَا تَقْدِمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ"¹² mazmûn-ı şerîfine ve dahi "وَمَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ"¹³ mefhûm-ı münîfine câzim olmağla mahmiyye-i İstanbul'da İskender Gâzi mahallesinde vâkî' bir taraftan umdetü erbâbî't-tahrîr ve'l-kalem Ali Efendi mülkü ve bir taraftan Mustafa Çavuş ve bazen Dağıstânî Gözlü mülkleri ve bazen tarîk-i hâs ve bir taraftan el-Hâc Mustafa mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd müvekkilim mûmâ-ileyhin kendi mülk-i sırfı olup büyût-ı adideyi müştemil olan menziline kal' edip arsası üzerine müceddeden binâ eylediği zâviyenin hâriciyesinde yalnız altı aded hucûrât odası ve bir şeyh odası ve önüne bir sofa ve etrâf-ı erba'ası bahçe ile mahdûd bir mescid-i şerîf ve abdesthâne ve üç aded kenîf ve havlu ve dâhiliyesi bir bâb oda ve karşısında def'a bir nîm sofalı oda ve iki oda ortasında bir sofa ve eşcâr-ı müsmire[yi] müştemil bahçe ve bir hamam ve bir kârgîr mahzeni müştemil zâviye için binâ eylediği mebnâ-yı mezkûreyi cemî'-i tevâbî' ve levâhıkı ve kâffe-i hukûk ve merâfıkı ile hasbeten lillâhi'l-Meliki's-Samed vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs edip şöyle şart eyledi ki zâviye-i mezbûrede mûmâ-ileyh Mehmed Efendi şeyh olup içinde sâkin ola ve mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'den sonra evlâd-ı evlâd-ı evlâd karnen ba'de karnin ve batnen ba'de batnin zâviyye-i mezbûrede şeyh olup içinde sâkin ola ve ba'de'l-inkırâz gene tarîk-i Nakşibendî meşâyihinden a'lem ve efdal kimesne şeyh olup içinde sâkin ola ve zâviye-i

12 el-Bakara, 2/110: Önceden kendiniz için ne hayır yaparsanız onu Allah katında bulursunuz.

13 en-Nahl, 16/96: Sizde bulunanlar tükenip gider, ama Allah'ın katındakiler kalıcıdır.

mezkûrenin hucûrâtında tarîk-i Nakşibend fukarâsı sâkin ola ve zâviye-i mezbûrenin meşîhat ve sükânâsı ve cihet-i tevliyyeti mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Efendi'nin kendiye [s. 37] ola ve ba'de minvâl-i muharrer üzere evlâdları mütevellî ola ve ba'de'l-inkırâz şart-ı mezkûr üzere zâviye-i mezbûrede şeyh olanlar mütevellî ola. Bu zâviyye-i mezkûreyi fâriğan ani's-şevâgil mütevellî-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye mahallinde teslim eylemeye dahi beni tasdît ol dahi mahallinde kabz ve tesellüm eyleyip sâir meşâyih ve mütevellîler gibi zabt u tasarruf eyledi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î vekîl-i mezbûr cânib-i vifâkdan semt-i şikâka âzim olup vakf-ı akâr imâm-ı muhtâr sirâci'l-eimme Ebû Hanîfe el-Kûfî Numan b. Sâbit hazretlerinin mezheb-i şerîflerinde gayr-i lâzım olmağla vekâletim hasebiyle vakf-ı mezbûrdan rücû' edip zâviye-i merkûmeyi kemâ-kân müvekkilim mûmâ-ileyh İsmâil Efendi'nin temellûküne istirdâd ederim dedikde mütevellî-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi cevâb-ı bâ-savâba mütesaddî olup fi'l-hakîka hâl bast olunan üzere lâkin imâm-ı efdal ve tilmîz-i evvel Ebû Yûsuf hazretlerinin mezheb-i şerîflerinde vâkıf müccered vak[aftü] demekle vakf sahih ve lâzım olmağın bu kavî-i şerîf üzere vakf-ı merkûmun sıhhat ve lüzûmuna ve şürût-ı mestûrenin sıhhat ve cevâzına hüküm taleb ederim dedikde hâkim-i muvakkî-i kitâb tûbâ-lehû ve hüsn-i meâb hazretleri ba'de'l-mütâla'a ve't-teemmül âlimen bi'l-hilâfi cânib-i vakfî evlâ ve ahrâ görmeğın İmâm Yûsuf hazretlerinin mezheb-i şerîfleri üzere vakf-ı mezkûrun sıhhat ve lüzûmuna ve şürût-ı merkûmenin sıhhat ve cevâzına mahzar-ı vekîl-i mezbûrda üzerine hüküm-i sarîh-i şer'î vakf-ı sarîh-i mer'î etmeğın vakf-ı müebbed ve sahih lâzım olup min ba'd nakz ve tahvil ve tağyîr ve tebdîl mümteni'u'l-ihimâl oldu. "فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ" ¹⁴ ve ecrû'l-vâkıf ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-kerîm cerâ zâlik.

Fi'l-yevmi'l-hâdî min Zilka'deti's-şerife li-sene erba'a ve miete ve elf.

Defterhâne'de mukayyedir.

3 Ra. sene [1]104 [12 Kasım 1692]

Mehmed Paşa Dergâh-ı şerîfi civârında Özbekî Dergâh-ı şerîfi Şeyh-i Zâviye ciheti hakkında 10 Mart sene [1]335 târihli [10 Mart 1919] Kuyûd-ı Vakfiyye Kalemî'nden vârid olan kayıd sûreti İstanbul'da Mehmed Paşa Dergâh-ı şerîfi nezdinde İskender Ağa mahallesinde vâki' Özbekî Zâviyesi'nin şeyh-i zâviye ciheti Buhârâ ulemâ ve eşrâfından ve Hâce-i Ubeydullah Ahrâr hazretlerinin sülâlesinden Şeyh Abdülmecid Efendi'ye 15 Zilhicce sene [1]312 ve Buhârâ'nın Hisar vilâyeti valisi İstankal Kuşbeyi tarafından mevkûf İstanbul'da Bâbîâlî kurbünde Nallı Mescid mahallesinde Çağaloğlu Yokuşu Sokağı'nda kâin menzilin gallesinden almak üzere şehri otuz gurus vazîfe ile Sultanahmed civârında Mehmed Paşa Yokuşu nâm mahalde Helvacıbaşı İskender Ağa mahallesinde vâkıf-ı mûmâ-ileyhin müceddeden [bina] ve inşâ ettirdiği mescid-i şerifte imâmet ciheti Mehmed Receb Efendi'ye ve şehri yirmi gurus vazîfe ile müezzin ve şehri on gurus vazîfe ile kayyım cihetleri de Abdurrahman Efendi'ye 23 Receb sene [1]330 târihlerinde tevcih olunduğu anlaşılmış ve mûmâ-ileyh İstankal Kuşbeyi'nin bin üç yüz on yedi târihli vakfiyesinde İstanbul'da Sultanahmed civârında Mehmed Paşa Yokuşu nâm mahalde Helvacıbaşı İskender Ağa mahallesinde müceddeden binâ ve inşâsına muvaffak olduğu bir bâb mescid-i şerîf ile Bâbîâlî kurbünde Nallı Mescid mahallesinde Çağaloğlu Yokuşu Sokağı'nda kâin ma'a bahçe bir bâb menzilin vakfiyetini beyândan sonra (ve mescid-i şerîf-i mezkûrda edâ-yı salâta izn-i âmm i'tâ birle derûnunda edâ-yı salât olunmakda olmağla şöyle

14 el-Bakara, 2/181: Onu iştittikten sonra kim değiştirse, günahı yalnızca onu değiştirene ait olur. Allah her şeyi iştir, her şeyi bilir.

şart ve ta'yîn eder ki ma'a bahçe menzil-i mezkûr bâ-re'y-i mütevellî icâre-i vâhide-i sahîha-i şer'îyye ile tâliblerine ecr-i misliyle îcâr olunarak hâsıl olan galleden mezkûr Hüseyin Ağa Vakfı'na muhassas olan senevî elli beş gurus mukâta'ası edâ ve lede'l-hâce ta'mîr ve termîm oluna ve galle-i merkûmeden mescid-i mezkûr imâmı için şehri otuz gurus ve müezzini için şehri yirmi gurus ve kayyımı için kezâlik on gurus i'tâ oluna ve revgan-ı zeyt ve şem'-i asel ve kandîl ve şamandıra masârıfı için senevî iki yüz elli gurus sarf ve i'tâ oluna ve fazlası dergâh-ı mezkûrda olan bi'l-cümle fukarâ ve dervîşânın ta'âmiyelerine sarf oluna ve tevliyet-i mezkûr Özbekler Dergâhı'nda her kim postnişin olur ise ona meşrûta ola) deyü mestûr ise de sâlifü'l-beyân Özbekî Zâviyesi Vakfı'nın vakfiyesi mukayyed olmadığından meşihatın şart-ı tevcîhi mechûl bulunmuş olmağla.

Fî 10 Mart sene [1]335 [10 Mart 1919]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemi

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn

Tedâvül Kaydı Sûretidir

İstanbul'da Mehmed Paşa Câmi'i nezdinde İskender Gâzi mahallesinde kâin Özbekî Zâviyesi Vakfı'ndan bilâ-vazîfe şeyh-i zâviye ciheti Abdullah Efendi'nin uhdesinde iken vukû'-ı vefâtına ve evlâd-ı vâkıfın inkırâzına binâen 8 Receb sene 1173 târihinde Özbekî eş-Şeyh Yahyâ Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 21 Zilka'de sene 1214 târihinde evlâdı Seyyid Mehmed Tâhir ve Seyyid Mehmed Said ve sabî Aziz Mahmud'a [s. 38] islâsen ve mûmâ-ileyhimden Seyyid Mehmed Said Efendi'nin sülûs hissesi kasr-ı yedinden 14 Şevvâl sene 1216 târihinde birâder ve hissedârların mûmâ-ileyhimâ Seyyid Mehmed Tâhir ve Seyyid Aziz Mahmud efendilerin uhdesindeki sülûsân hisseye ilhâken ve mûmâ-ileyhimâdan Seyyid Mehmed Tâhir Efendi'nin vefâtıyla nısf hissesi mahlûlünden 3 Cemâziyelevvel sene 1221 târihinde mahdûmu es-Seyyid İsmâil Necîb Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla nısf hissesi mahlûlünden 23 Şevvâl sene 1227 târihinde mûmâ-ileyh Seyyid Aziz Mahmud Efendi'nin uhdesindeki nısf hisseye ilhâken ve müstakillen ve mûmâ-ileyhin nısf hissesi ref'inden gurre-i Rebî'ülevvel sene 1230 târihinde birâderi mûmâ-ileyh Seyyid Mehmed Said Efendi'ye ve mûmâ-ileyh Seyyid Mehmed Said Efendi'nin nısf hissesi mahlulünden 19 Cemâziyelevvel sene 1232 tarihinde birâder ve hissedârı mûmâ-ileyh Seyyid Aziz Mahmud Efendi'nin uhdesindeki nısf hisseye ilhâken ve müstakillen ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 10 Şa'bân sene 1237 târihinde el-Hâc Mehmed Efendi vekâletiyle müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin sagîr mahdûmu Seyyid mehmed Faiz Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 12 Rebî'ülevvel sene 1240 târihinde vekili mûmâ-ileyh eş-Şeyh el-Hâc Mehmed Efendi el-Özbekî'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden gurre-i Rebî'ülevvel sene 1277 târihinde Süleyman Efendi b. Kudretullah niyâbetiyle müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin sagîr mahdûmu Abdullah Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin vefâtıyla mahlûlünden 13 Safer sene 1289 târihinde vekili mûmâ-ileyh Şeyh Seyyid Süleyman Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin bilâ-veled-i zükûr vefâtı vukû'una ve cihet-i mezkûre mine'l-kadîm Buhârâ ahâlîsinden olanlara tevcîh olunagelmesine binâen 17 Cumâdelâhire sene [1]308 târihinde Buhârâ ahâlîsinden ve tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye meşâyihinden Mirzâ Âlim Efendi'ye ve mûmâ-ileyhin bilâ-veled vefâtıyla mahlûlünden 15 Zilhicce sene [1]312 târihinde Buhârâ ulemâ ve eşrâfından ve Hâce-i Ubeydullah Ahrâr hazretlerinin sülâlesinden Şeyh Abdülmecid Efendi'ye tevcîhâtı icrâ kılınmıştır.

İşbu tedâvül kaydı sûreti kayıtlarına mutâbık olup Bâb-ı Meşihat-i celîleden şeref-vârid olan 23 Ağustos sene [1]335 târihli ve 193 numaralı tezkire ile vâkı‘ olan taleb-i resmîye müsteniden ihrâc kılınmıştır.

Fî 18 Eylûl sene [1]335 [18 Eylûl 1919]

Mevlevihânekapısı’nda Hacı Mahmud Mescidi vakfiyesinin meşihate ait kayıt sureti.

Mevlevihânekapısı hâricinde Hacı Mahmud Mescidi meşihatine dâir 9 Teşrîn-i evvel sene [1]334 [9 Ekim 1918] târihli Kuyûd-ı Kadîme Kalemi’nden vârid olan kayıt sureti

Evkâf-ı mülhakadan Hacı Sâlih Salahaddin Efendi’nin Mevlevihânekapısı hâricinde Hacı Mahmud Mescidi’nde âyîn-i tarikat-i aliyye-i Şa‘bâniyye icrâsı için on bin gurus nukûdu vakfından almak üzere şehri kırk gurus vazîfe ile meşihat ciheti Akşemseddin Dergâhı postnişini Seyyid Halil Efendi niyâbetiyle 19 Receb sene 1320 târihinde sagîr Şemseddin Efendi’ye tevcih olunduğu anlaşılmış ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin 1291 târihiyle müverrah vakfiyye-i mukayyedesinde de “ve vakf-ı mezkûrumun tevliyet ve meşihati hayatta oldukça nefsim ve irtihâl-i dâr-ı bekâ eylediğimde evlâdım ve evlâd-ı evlâ-ı evlâdımın zükûrunun ekber ve erşed ve eslahına ve ba‘de’l-inkırâz ancak tevliyet-i mezkûre evlâd-ı evlâdım ve evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı inâsımın zükûrunun ekber ve erşed ve eslahına ve ba‘de’l-inkırâz dergâh-ı mezkûrda her kim postnişin olur ise ona meşrûta ola ve meşihat-i mezkûre dahi tarikat-i aliyye-i mezkûreden ve akdem-i hulefâdan ehil ve müstahik olan zâta meşrûta olup vazife-i mezkûrelere mutasarrıf olarak” deyü tastîr buyurulmuş olmağla.

Fî 9 Teşrîn-i evvel sene [1]334 [9 Ekim 1918]

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Vakfiyye Kalemi

Halıcılar Köşkü’nde Defterdar Ahmed Çelebi Mahallesi’nde, Hacı Feyzullah Efendi Dergâhı’nın vakfiyesi.

Halıcılar Köşkü’nde kâin Hacı Feyzullah Efendi Dergâhı’nın vakfiyesi

Bismillâhirrahmânirrahîm

Hamd-i sipâs-ı bî-gâye ve şükr-i bî-kıyâs ve bî-nihâye ol hâlik-ı kâinât ve râzık-ı mevcûdât vâkıf-ı zamâir-i âdem ve kâşif-i serâir-i âlem hazretlerine lâyük ve sezâdır ki mir’ât-ı kulûb-i mü’minini envâr-ı tevfiğ ile müzeyyen ve muhallâ ve uyûn-ı basâir-i müslimîni kühl-i hidâyet ile [s. 39] mükahhal ve mücellâ eyledi. Vürûd-ı amîmü’l-vürûd ol sâhib-i makâm-ı Mahmud misbâh-ı bezmgâh-ı vücûd ve miftâh-ı hazâin-i cûd güzîde-i enbiyâ ve rehnümâ-yı evliyâ Habîb-i Hudâ Rasûl-i Kibriyâ şefî‘-i rûz-ı cezâ a’nâ-bih Eba’l-Kâsım Muhammed Mustafa -aleyhi efdalü’s-salât ve ekmelü’t-tahiyyât- Efendimiz hazretlerinin ravza-i mutahhara ve meşhed-i mu’attaralarına olsun ki nizâm-ı âlem ve intizâm-ı ahvâl-i benî âdem onların şerî’ati ile sâbit ve dâimdir ve dahi âl ve evlâd ve ashâb ve ahbâb zevî’l-iltirâmları üzerlerine her biri tarîk-i hakka hâdî ve sübül-i tevfiğ münâdilerdir -rıdvânü’llâhi te’âlâ aliyhim ecma’in- çün bu dâr-ı dünyânın esâsı pâyidâr ve mahfil-i ikâmet ve cây-ı karâr olmadığı her âkil ve rânâ re’y-i reşâd ile tedebbür ve fikr-i sedâd ile tefekkür edip binâ-yı mebânî-i hayrâtı vesîle-i sa’âdet-i uhreviyye ve icrâ-yı merâsim-i

hasenâtı vâsıta-i izzet-i sermediye bilip emvâlini vücûd-ı hayrâta nisâr ve infâk fî sebîlillâh ez-dil ü cân ihtiyâr ile tahsîl-i ücûr-ı meşkûreye sa'y-i mevfûr ve rızâ-yı rabb-i Gafûr olan umûr-ı mebrûre iktisâbına bezl-i makdûr eyler.

Binâen alâ zâlik: İşbu vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ ve cerîde-i mu'temedün-aleyhânın tahrîr ve imlâ ve tastîr ve inşâsına bâ'is ve bâdî oldur ki: Mâliye Hazîne-i celîlesi Dîvân-ı Muhâsebatı a'zâsından ve rûtbe-i ûlâ sınıf-ı sânisî ashâbından sâhibü'l-hayrât ve râgıbü'l-meberrât sa'âdetlü Mustafa Rifat Efendi ibnü'l-merhûm Hasan Efendi ibn-i Mustafa savb-ı şer'-i enverde bi'l-iltimâs me'zûnen bi'l-hükm ta'yîn ve irsâl olunan Kâtib İbrâhim Âsım Efendi ibn-i Mehmed Emin Efendi'nin mahmiyye-i İstanbul'da Laleli Çeşme kurbünde ve Kıztaşı mahallesinde vâki' Hasan Bey hânelerinde zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akdeylediği meclis-i şer'-i şerîf-i Ahmedî ve mahfil-i dîn-i münîf-i Muhammedî'de vakf-ı âti'l-beyânları li-eclî't-tescîl ve'l-itmâm emrû'l-vakf ve't-tekmîl mütevellî nasb ü ta'yîn eylediği müderrisîn-i kirâmdan mekremetlü Bilal Efendi b. Hasan mahzarında mahmiyye-i mezbûrede Yenibahçe kurbünde Kalıçeciler Köşkü nâm mahalde Defterdâr Ahmed Çelebi mahallesinde sâkin tarîkat-i aliyye-i Nakşibendiyye-i Hâlidîyye meşâyih-i kirâmından es-Seyyid el-Hâc Feyzullah Efendi ibn-i Ali hâzır olduğu hâlde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip derdest olup sene-i sâbıkâ Zilkâ'deti's-şerîfesî'nin sekizinci günü târihiyle müverrah Tefât-ı Evkâf Mahkemesi'nden i'tâ olunan bir kıt'a istibdâl ciheti nâtuka olduğu üzere zikrolunan Ahmed Çelebi mahallesinde vâki' bir taraftan merhûme ve mağfûrun-lehâ Safiye Sultan -tâbe serâhâ- hazretleri vakfından hâzır-ı şeyh-i mûmâ-ileyhin mahdûmu es-Seyyid Mehmed Sâdık Efendi ile kerîmesi Şerîfe Emine Hanım tasarruflarında olan müfrezün-anh menzil ve bir taraftan Abdülkerim Efendi ibn-i Mehmed menzili ve bir taraftan yine vakf-ı müşârun-ileyhâdan Nûri Bey ibn-i Ahmed menzili ve taraf-ı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd üzerinde köhne ebniyyeyi müştemil terbî'an altı yüz dört zirâ' müfrez menzil mahalli hâzır-ı şeyh-i mûmâ-ileyhin yedinde mülk ve hakkı olduğu hâlde hâzır-ı şeyh-i mûmâ-ileyh bervech-i muharrer mâlik olduğu mahall-i mezkûru bundan akdem bana hibe-i sahîha-i şer'îyye ile hibe ve temlîk ve teslim eylediğinde ben dahi ber-minvâl-i muharrer ittihâb ve temellük ve tesellüm ve köhne ebniyesini hedm ile arsası üzerine etyab-i mâl ve enfes-i menâlimden harç ve sarfla müceddeden bina ve inşâsına muvaffak olduğum müştemilât-ı ma'lûmeyi hâvî bir bab tekkeyi ve ahles-i malımdan ifrâz ve ikmâl [ve] imtiyâz ile mümtâz eylediğim nakd-i râyicü'l-vakt elli bin gurusu hasbeten lillâhi'l-azîm ve taleben li-merzâtî'r-Rabbî'r-Rahîm vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs edip şöyle şart ve ta'yîn eyledim ki tekke-i mezkûre Tarîkat-i aliyye-i Nakşibendiyye-i Hâlidîyye'ye mensûb ve mahsûs olup derûnunda şeyh bulunan zevât mürîdânıyla sâkin ve evkât-ı hamsede cemâ'atle salât-ı mefrûzayı edâ ve vakt-i mahsûsunda tarîkat-i aliyye-i mezkûre âyîni icrâ edip hitâmında hâsıl olan ecr ü mesûbatı evvelâ seyyid-i kâinât -aleyhi efdalü's-salât- Efendimiz hazretlerinin ravza-i mutahharalarına ve âl ve ashâb ve evlâd ve zevcât-ı tâhirât ve sâir enbiyâ-yı izâm ve evliyâ-yı kirâm ve meşâyih-i kirâm ervâh-ı tayyibelerine ve ebeveynim ve akraba ve ta'allukâtımdan irtihâl-i dâr-ı bekâ edenleri ve kâffe-i ehl-i îmân'ın ervâhına ihdâ ve benim dahi hayatta oldukça selâmet-i dâreynim için du'â ve ba'de'l-vefât rûhuma ihdâ oluna ve meblağ-ı mezkûr elli bin gurusu dahi rehn-i kavî ve kefil-i melî ve lede'l-hâce ikisinden biriyle bâ-yed-i mütevellî alâ-vechî'l-helâl istirbâh ve istiğlâl olunup hâsıl olan galle ve nemâsından tekke-i mezkûrede şeyh bulunan zâta şehriye yüz gurusu ve bir ehl ü erbâb kimesne dahi tekke-i mezkûrede imâm olup galle-i mezkûreden şehriye seksen gurusu ve bir kimesne dahi müezzin olup galle-i merkûmeden şehriye elli gurusu ve ferrâşlık

hizmetinde bulunan kimesneye kezâlik şehriye elli guruş ve aşçılık hizmetinde bulunan kimesneye şehriye yüz guruş ve tekke-i mezkûre derûnunda kâin çeşmenin suyolcusuna şehriye yirmi guruş ki cem'an şehriye dört yüz guruş vazîfe verile ve cihât-ı mezkûre hizmetlerine ta'yîn olunacak kimesneler tekke-i mezkûrede şeyh bulunan zevât-ı kirâmın re'y ve intihâbıyla ta'yîn oluna ve beher sene Muharremü'l-harâm duhûlünden sonra [s. 40] münâsib bir günde galle-i merkûmeden beş yüz guruş harc u sarfla tekke-i mezkûrede aş tabh olunub gelen muhibbân ve fukarâ ve dervîşân it'âm oluna ve kezâlik beher sene şehri-i Rebî'ülevvel duhûlünden sonra münâsib bir günde dahi menkabetnâme-i müteberrike-i vilâdet-i bâ-sâ'âdet-i nebeviyye kırâet ve esnâsında aşr-i şerîf kırâet ve hitâmında ber-vech-i meşrûh du'â olunup kâffe-i masârifâtı için galle-i merkûmeden beş yüz guruş verile ve beher sene id-i adhâda beheri yüz guruşdan iki yüz guruş ile iki koyun iştirâ ve tekke-i mezkûrede zebh oluna ve yine galle-i merkûmeden senevî beş yüz guruşluk re[v]gan-ı zeyt ve şem'-i re[v]gan iştirâ ve tekke-i mezkûrede ikâd oluna ve galle-i merkûmeden her ne fazla kalır ise yed-i mütevellîde hıfz olunarak lede'l-hâce tekke-i mezkûrenin ta'mîr ve termîmine sarf oluna ta'mîre ihtiyâc olmadığı veyahud ba'de't-ta'mîr yine fazla kaldığı hâlde kalan fazla asıl mâla zamlâ istirbâh olunarak nemâsı tekke-i mezkûrenin ta'âmiyesine sarf oluna ve tekke-i mezkûrenin vazîfe-i mersûmesiyle meşihat ve vakf-ı mezkûrumun ber-vech-i hasbî tevliyeti lâbis-i libâs-ı hayât oldukça ol hâzır-ı şeyh-i mûmâ-ileyh es-Seyyid eş-Şeyh el-Hâc Feyzullah Efendi'ye ve civâr-ı rahmete intikâlinden sonra evlâdının ve evlâd-ı evlâdının ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdının zükûrunun batnen ba'de batnin erşed ve meşihate ehil ve müstahık olanına meşrûta ola eğer evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûru sagîr bulunur ise bâliğ olarak bi'n-nefs edâ-yı hizmete ehliyet kesb edinceye değin tarikat-i aliyye-i mezkûreden müstahlef ehl ü erbâb bir zâta bi'n-niyâbe edâ-yı hizmet ettirile ve evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûru münkarız olur ise hulefâsının ve hulefâ-i hulefâsının eslahı şeyh ve mütevellî ola ve vakf-ı mezkûruma Evkâf-ı Hümayûn nâzırı bulunan zevât-ı kirâm hazerâtı ber-vech-i hasbî nezâret-i aliyyeleri bî-dirîğ buyuralar ve vakf-ı mezkûrumun üç senede bir def'a muhâsebesi ma'rifet-i şer'le rü'yet olunup yirmi guruş harc-ı muhâsebe ve on guruş harc-ı imzâ verile ve mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı a'vâm icrâ-yı şerâit-i mezkûreye ri'âyet müte'azzir olur ise menâfi' mutlaka fukarâ-yı müslimîne harc u sarf oluna ve vakf-ı mezkûrumun tebdîl ve tağyîri ve taklîl ve taksîri merreten ba'de uhrâ yedimde ve meşiyetimde ola deyu ta'yîn-i şürût ve tebyîn-i kuyûd birle tekke ve nakd-i mezkûrları bundan akdem mütevellî-i mûmâ-ileyh Bilal Efendi'ye teslîm eylediğimde ol dahi tesellüm ve kabz ve sâir evkâf mütevellîlerinin tasarrufları misillü tasarruf eyledi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î emri vakf tamâm ve hâl teslîm-i encâm bulmuş iken vâkıf-ı mûmâ-ileyh Mustafa Rif'at Efendi vakf-ı mezkûrunu ahkâm ve şürût ve kuyûdunu istihkâm irâdesiyle vakf-ı mezkûrdan rücû' ve mevkûf-ı mezkûrları ke'l-evvel mülküne istirdâda şürû' ve mütevellî-i mûmâ-ileyh dahi redd ü teslîmden ibâ ve imtinâ' ile kemâ hüve'l-mestûr fi'l-kütübî'l-fıkhiyye müterâfi'an ve her biri mübteğâsınca fasl ü hasma tâlibân olduklarında kâtib-i me'zûn-ı mûmâ-ileyh dahi cânib-i vakfî evlâ ve teşyîd-i mebânî-i hayrî ahrâ görüp âlimen bi'l-hilâfî beyne'l-eimmeti'l-eslâf alâ kavli men yerâhu mine'l-eimmeti'l-müctehidîn -ırdvânullâhi te'âlâ aleyhim ecma'in- vakf-ı mezkûrun evvelâ sıhhatine ve sâniyen lüzûmuna ve şürûtunun cevâzına hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î eylediğini mahallinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîri tenfiz olunmağın vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım ve habs-i sarîh ve mütehattim olup nakz ve ibtâlî muhâl ve tebdîl ve tağyîri vâkıf-ı mûmâ-ileyhden gayra adîmül-ihimâl oldu.

Cerâ zâlik ve hurrîre fî yevmî's-sâlis aşer min Cumâdelâhire li-seneti semân ve semânîn ve mi-ete ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Asâkir-i şâhâne binbaşılığından mütekâ'id Hasan Bey ibn-i Süleyman, Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî levâzımı a'zâsından Hüseyin Bey ibn-i Mustafa, Evkâf câbîlerinden Mustafa Efendi ibn-i Osman, es-Seyyid Mehmed Sâdık Efendi ve gayruhum.

Sene [1]119 [1707-1708]

Bin iki yüz seksen sekiz târihinde Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i celîlesi Cihât Müdiriyyetince kaydı icrâ.

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0040

İstanbul'da Şehremîni'nde Seyyid Sükûtî Efendi Dergâhı'nın vakfiyesi.

[S. 41]

El-Kâdî-i Mahrûse-i Galata

[Mühür:] Hasan

Mührü mutâbık ve meâli usûlüne muvâfık idîği

Fî 24 Cumâdelâhire sene 1317 [30 Ekim 1899]

Mümeyyiz-i İ'lâmât-ı Şer'îyye Emînü'l-fetvâ

Şehremîni'nde kâin Seyyid Sükûtî Efendi Dergâhı'nın vakfiyesi

Bismillâhirrahmânirrahîm

Elhamdü lillâhillezî ahkemü ahkâmü'd-dîni'l-mübîn bi-hükmi kitâbihî ve alâ a'lâmî'd-dîni'l-müstakîm bi-azmi hitâbihî ve's-salâtü ve's-selâmu alâ rasûlinâ ebhâ şümûsu's-sâdâd ve alâ âlihî ve ashâbihî'llezîne bezelehü cehdehüm bi'l-mehâmid bi-envâ'it-tevfikât.

Emmâ ba'd: İşbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın tahrîr ve imlâ ve tastîr-i inşâsına bâ'is ü bâdî oldur ki; sudûr-ı izâmdan tâcü'l-ulemâi'l-fihâm zi'l-mecdi ve'l-ihtirâm Haleb nakîbü'l-eşrâfî ve Metkin'de vâki' makâm-ı âlî-i Sayyâdî ve Haleb'de kâin dergâh-ı şerîf-i Rifâ'î'nin şeyhi semâhatlü siyâdetlü Muhammed Ebu'l-hüdâ Efendi hazretleri ibn-i ârif-i billâh merhûm ve mağfûrun-leh üstâd-ı kebîr makâm-ı âlî-i Sayyâdî dergâh-ı mu'allâ-yı Rifâ'î şeyhi ebu'l-berekât es-Seyyid eş-Şeyh Hasen Vâdî Efendi ibn-i eş-Şihemü'l-himâm es-Seyyid Âl-i Âli Hizâmu's-Sîgar ibn-i es-Seyyid Hizâm b. Velîyyullah pîr-i ârif-i billâh Ma'arratü'n-nu'mân kazâsı dâhilinde kâin Hış karyesinde defin-i hâk-ı gufrân ve hâlidî'l-havâle bulunan es-Seyyid Ali Âl-i Hizâmu'l-kebîr es-Sayyâdî er-Rifâ'î el-Hüseyin el-Basrî el-asl hazretleri -nefe'nellâhu bihim ecma'în- cânib-i şerî'at-i garrâdan zikri câî husûsun mahallinde istimâ' ve fasl ve hasmı için müşârun-ileyhin Beşiktaş'da vâki' konaklarında bu dâ'îlerinin cerîdede mazbûtü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd eylediği meclis-i şer'-i âlîde vakf-ı âti'l-beyâna mütevellî nasb ü ta'yîn buyurdıkları mahdûm-ı necâbet-mevsûm-ı âlîleri atûfetlü Hasan Hâlid Bey Efendi mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î buyurup etyab-i mâl ve enfes-i menâlimden ifrâz ve kemâl-i imtiyâz ile mümtâz eylediği yüz elli aded tam yüzlük Mecidî altununu hasbeten lillâhi'l-ahad ve taleben li-merzâtî'r-rabbi's-samed vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs edip şöyle şart ve ta'yîn eyledim ki; meblağ-ı mevkûf-ı mezkûr bâ-yed-i mütevellî rehn-i kavî ve kefil-i melî veyahud ikisinden biriyle alâ vechi'l-helâl istirbâh ve istiğlâl olunarak hâsıl olan galle ve nemâsından mahmiyye-i İstanbul'da Şehremîni civârında Cafer Ağa Dergâhı dergâh-ı şerîfinin vakfı olmadığı

cihetle dergâh-ı dergâh-ı şerîf-i mezkûr bi'l-küllîye harâb ve postnişinlik vazîfesi dahi münkatı' olmasına binâen bu def'a câmi' ve dergâh-ı şerîf-i mezkûru malımdan mebâlig-i ma'lûme harc ve sarfla birkaç hücre vaz'ı ilâveten te'sis ve Hüdâi'ye nâm zikriyle tevsîm edilerek müceddeden binâ ve inşâsına muvaffak olduğum câmi' ve dergâh-ı şerîf-i mezkûrun meşihatine nasb eylediğim tarikat-i aliyye-i Rifâ'iyye'den ve ulemâ-i zevî'l-ihtirâm ve sâdât-ı kirâmdan Sükûtîzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Şerîf Efendi câmi' ve dergâh-ı şerîf-i mezkûrda postnişin ola ve ondan sonra evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûrunun ehliyet ve liyâkati bulunanlara makâm-ı âlî-i Sayyâdî şeyhi tarafından tasdîk ve takrîri üzerine tevcih oluna câmi' ve dergâh-ı şerîf-i mezkûrda şeyh tarafından münâsib gördüğü bir yevm veya bir gecede haftada bir gece usûl-i Rifâ'iyye-i Sayyâdî üzere zikrullâh edâ edilmek ve hitâmında hâsıl olan ecr ü mesûbâtı evvelen ve bizzât Fahr-i kâinât -aleyhi ekmelût-tahıyyât- Efendimiz hazretlerinin ravza-i mutahharalarına ve sultânü'l-evliyâ burhânü'-asfiyâ es-Seyyid Ahmed Muhiddin Ebu'l-alemîn er-Rifâ'î el-Hasen el-Hüseynî'l-Ensârî el-Kebîr hazretleriyle eslâf ve ahlâfı ervâh-ı tâhiresiyle eb ve ecdâdım ervâh-ı kudsiyelerine ve benim dahi dâreynde selâmetime ve bâ-husûs emîrül-mü'minîn hâmî-i dîn-i mübîn hazretlerinin muzafferiyet ve selâmet-i şâhânelerine ve devlet-i ebed-müddet-i âl-i Osmâniyye'nin temâdî-i saltanatlarına ve millet-i İslâmiyye ve şerî'at-i mutahhara-i Ahmediyye'nin te'yidine ba'de'd-du'â ve'l-ihdâ mukâbelesinde galle-i mezkûreden dergâh-ı şerîf-i mezkûrda her kim postnişin bulunur ise şehriye yüz gurus verile ve yine galle-i mezkûreden câmi' ve dergâh-ı şerîfle dergâh-ı şerîfe gelen fukarânın hizmetini ifâ edecek kimesneye şehri kırk gurus verile ve yine galle-i mezkûreden câmi' ve dergâh-ı şerîf-i mezkûrda ikâd olunacak kanâdile re[v]gan-ı zeyt ve masârif-ı sâiresi için şehri otuz gurus verile ve vakf-ı mezkûrumun tevliyeti oğlum müşârun-ileyh Hasan Hâlid Bey'e ve ba'de evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı evlâdına ve lâ-semihallâhu münkatı' olurlarsa min ciheti'l-asûbetin-nesebiye kurb-i derecede bulunanlara ve ba'de'l-inkırâz Metkin'de bulunan ceddimiz gavsü'l-vâsılın sultânü'l-ârifin es-Seyyid İzzeddin Ahmed es-Sayyâdî er-Rifâ'î hazretlerinin makâm-ı şerîfinde postnişin olanlara ve ba'de'l-inkırâz Dâru'l-hilâfeti'l-aliyyeti'l-mahmiyye'de makâm-ı mesden-i celîl-i Meşihat-penâhîde mensûb Şeyhülislâm hazretlerine meşrûta ola ve vakf-ı mezkûrumun şürût ve kuyûdunun tebdil ve tağyîr ve taklîl ve teksîri merreten ba'de uhrâ yed-i meşiyetimde ola deyü ta'yîn-i şürût ve tebyîn-i kuyûd ile meblağ-ı mezkûr yüz elli tâm yüzlük Mecidi altununu işbu meclis-i şer'de fâriğan anî-ş-şevâgil mütevellî-i müşârun-ileyhe teslim eylediğimde ol dahi yedimden ber-vech-i vakfiyyet ahz ü kabz ve evkâf-ı sâire mütevellîlerinin evkâfda tasarruf eyledikleri misillü tasarruf eyledi buyurduklarında gıbbe't-tasdîkiş-şer'î emr-i vakf tamâm ve hâl resîde-i encâm olmuş iken vâkıf-ı müşârun-ileyh hazretleri vakf-ı mezkûrundan rücû' ve meblağ-ı mevkûf-ı mezkûru ke'l-evvel mülküne istirdâd [s. 42] mütevellî-i müşârun-ileyh dahi redd ü teslimden ibâ ve imtinâ ile kemâ hüve'l-mestûr fi'l-kütübî'l-fikhiyye müterâfî'ân ve her biri mübtegâsınca fasl ü hasma tâlibân olduklarında bu dâ'ileri dahi cânib-i vakfı ibkâ-yı ahrâ görüp âlimen bi'l-hilâfi'l-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâfi alâ kavli men cevezehu ve yerâhu evvelâ vakf-ı mezkûrun sıhhatine ve sâniyen lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î etmeğîn min ba'd vakf-ı mezkûr hükm-i mezkûr ile sahîh ve lâzım ve mütehattim olup nakz ve nakîzine mecâl muhâl ve tebdil ve tağyîri vâkıf-ı müşârun-ileyh hazretlerinden gayra adîmül-ihitimâl oldu. "فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ"15 ve ecru'l-vâkıf ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-kerîm.

15 el-Bakara, 2/181: Onu işittikten sonra kim değiştirse, günahı, yalnızca onu değiştirene ait olur. Allah her şeyi işittir, her şeyi bilir.

Cerâ ve hurrîre zâlik: Fî yevmî's-sânî ve'l-ışrîn min şehri Cumâdelûlâ li-seneti seb'a aşare ve selâse mie ve elf. İşbu vakfiyyenin kaydı Mahkeme-i Teftîş'ten i'âm olunarak makâm-ı nezâretten yazılan telhîs üzerine fî 9 Receb sene [1]317 târihli sâdır olan irâde-i aliyye mûcebince kaydolunmuştur.

Fî 16 Teşrîn-i sâni sene [1]315 [28 Ekim 1899]

Mühür: Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti Cihât Müdîriyeti

Davutpaşa Mahkemesi civarında Beşikçizâde Dergâhı'nın vakfiyesi.

Davudpaşa Mahkemesi civârında Beşikçizâde Dergâh-ı şerîfinin vakfiyesi

Yu'mel bi-mantûkîhi inde sübût-i mazmûnihi ketebehü'l-fakîr Mustafa Aşîr -ufiye anhö-

Mâ-yuhvihi hâze'l-kitâbi'l-müstetâb mine'l-vakfi'l-mûcebi li's-sevâbi cerâ indî ale'l-hattî'l-kavîm ve nehcü's-savâbi fe hakemtü bi-sıhhatihî ve lüzûmihi fî husûsihi ve umûmihî kazâ-i ref'ul-ihtilâfi mürâ'iyen levâzımü'l-hükmi âlimen bi-mevâki'i'l-hilâfi beyne'l-eimmeti'l-eşrâfi nemekahü'l-fakîr İmâmzâde Mustafa el-Müfettişi bi-Hadîkatî'l-hâssa -gufıra lehümâ-

Bismillâhirrahmânirrahîm

Hamd-i bî-hadd ve senâ-yı lâ yû'add ol vâkıf-ı ef'âl ve ahvâl ve mukadder-i erzâk ve acâl olan vâcibü'l-vücûd mümtenî'ül-misâl cânibine mahsûr ve ol vâhib-i câh ü celâl olan fâizü'l-cûd ve müttesî'u'n-nevâl Dergâhı'na maksûrdur ki nev'-i insanı "وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ"¹⁶ ihsânıyla mükerrerem ve mümtâz ve merâtib-i sâmiye-i dünyeviyye ve uhreviyyede tefâvüt-i kadr u şân ve temâyüz-i sümûvvi-mekân ile "وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ"¹⁷ masdûk-ı kerîmini sûret-i zuhûra ibrâz edip bazılarını servet ü yesâr i tâsiyla tahsîl-i zâd-ı âhirete ikdâr ve mazhar-ı beşâret "مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ" ¹⁸ "عَشْرُ أَثْنَالِهَا" olmağa miknet ve iktidâr ihsân etmekle tertîb-i hayrâtı bâkiyye ve techîz-i sadakât-ı câriyyeye tevfiğ ile ser-firâz eyledi ve salavât-ı zâkiyât gayr-i şemîm ve dürûd ve tahiyyât gayr-ı nesîm ol makbûl-i dergâh-ı ilâhi ve mahrem-i harem li-ma'allâhi sultân-ı serîr-i bülend ve pestî şehriyâr- ı memâlik ve cûd ve hestî âric-i ma'ârici ve mâ-erselnâke [s. 43] râkî-i merâtib-i levlâk müşerref-i kerîme-i sübhân ellezî esrâ Habîb-i Hüdâ Rasûl-i Kibriyâ Muhammedül-Mustafa -sallallâhu vesellem bi-adedi men sekete ve kellem- hazretlerinin merkad-i mutahhar ve matca'-ı münevverlerine ihdâ ve îsâr olunur ki ümmet-i mersûmelerine tarîk-i mesûbât ve meberrâtı izhâr ve sebîl-i sadakâta terğîb ve ihbâr eyledi ve cümle-i âl ve ashâr ve zümre-i ashâb-ı ebrâr ervâh-ı tayyibelerine olsun ki her biri sipihr-i hidâyete necm-i tâbdâr ve evc-i velâyete bir kevkeb-i âlî-mikdârdır -rıdvânullâhi te'âlâ aleyhim ecma'in-

Emmâ ba'd: Her sa'id ve edîb ve her reşîd ve lebîbe lâîk ve hakîkdir ki bu dünyâ-yı bî-karârın fenâsı fenâ ile meşhûn ve gınâsı anâ' ile makrûn idiğini çeşm-i ibret ile müşâhede ve ni'amı makrûn-ı zevâl ve mukîm-i meşref-i irtihâl olduğunu ayn-ı basîret ile muayene edip kabhe hulûlü'l-acâl "وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ"¹⁹ fehvâ-ı şerîfini teemmül ile mûcib-i Kelâm-ı Kadîm

16 el-İsrâ, 17/70: Andolsun biz Âdemoğluna şân, şeref ve nimetler verdik.

17 el-En'âm, 6/165: Kiminizi kiminizden derecelerle üstün kılan (Allah)'dır.

18 el-En'âm, 6/160: Kim iyilikle gelirse ona getirdiğinin on katı vardır.

19 Kamer, 54/50: Ve bizim buyruğumuz tektir, göz açıp kapayıncaya kadar olup biter.

“men leyse ma'büdün sivâhü” ²⁰ وَمَا تَقْدَمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ve muktezâ-yı hadîs-i şerîf-i Rasûlullâh -sallallâhu aleyhi vesellem- bi adedi'l-emtâr ve'l-miyâh- “إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ” ²¹ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةٍ: إِلَّا مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ، أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ ile âmil ola binâen-aleyh fırsat-ı iktidâr-ı kâmurânî ve sermâye-i hayât ve zindegânî elde iken iktisâb-ı ucûr u mebûsât emrinde isti'câl etmeyenlerin tedârük-i zâd-ı ma'âdî arza-i kuvvât ve nâm ve şânı kendi ile pâdâş merg ve memât olduğu gibi iddihâr-ı mesûbât ve hasenât ve hayrât edenler “الْيَوْمَ تُجْزَى” ²² كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ mükâfâthânesinde vâsıl-ı ni'am-ı bâkiye olduğu mahsûm-ı fuâd kaviyyü'l-i'tikâd olmağla ifâ-yı müesser ve mesâ'îye mecd ü sâ'î ve hadîs-i şerîf “يَا ابْنَ آدَمَ مِنْ مَالِكَ” ²³ إِلَّا مَا أَكَلْتَ فَأَقْنَيْتَ، أَوْ لَبِستَ فَأَبْلَيْتَ، أَوْ تَصَدَّقْتَ فَأَمْضَيْتَ؟ mazmûnuna ri'âyet eden kıdvetü erbâbî's-salâh zübdetü ashâbî'l-felâh ekmelü ehli'z-zühd ü ve'l-ibâdât efdalü ashâbî'r-rüşd ve'l-kemâlât bâ'isü hâze'l-kitâbî'l-müsterâb Beşikçizâde el-Hâc eş-Şeyh Süleyman Efendi neclü'l-merhûm Mehmed Hilmi Efendi mürid ve münîb şeyhü's-şüyûh el-Hâc Abdullah en-Nidâi el-Kaşgârî en-Nakşibendî -kuddise sırruhu'l-azîz- meclis-i şer'-i şerîf-i Ahmedî ve mahfil-i dîn-i münîf-i Muhammedî'de zikri âti vakfına li-eclî't-tescîl ve'l-itmâm emrû't-tekmîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği Ali Ağa ibn-i Osman mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip işbu yedimde olan bir kıt'a hüccet mantûkunca silk-i mülkümde münselik mahmiyye-i İslâmbol'da Davudpaşa mahallesinde vâki' bir taraftan bazen Çukacı kerîmesi çeşmesi ve bazen Nefise Hatun tasarrufunda olan vakıf menzil ve bazen Çavuş Ali Ağa'nın tasarrufunda olan vakıf menzil ve bazen Telcizâde Mahmud Ağa menzili ve bazen hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'dan hâlâ Sipah Kâtibi Mustafa Efendi bahçesi ve bir taraftan mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'nin âhar bahçesi ve bir taraftan bazen Erdi Baba Tekkesi bostanı ve bazen Meryem Hatun tasarrufunda olan vakıf menzil ve bazen tarîk-i hâs ve bazen sâbıkâ Rûznâmçe-i Hümâyûn Kalemi kisedârı Silahdarzâde Mehmed Emin Efendi zevcesi Şerîfe Nefise Hanım tasarrufunda olan vakıf menzil arsaları ve bir taraftan tarîk-i hâs ile mahdûd ve derûnunda üç bi'r-i mâ'yı muhtevî tûlen ve arzen [s. 44] bi hesâb-ı terbî'î iki bin beş yüz zirâ' arsa-i hâliye üzerine etyab-i mâl ve enfes-i menâlimden müceddeden binâ ve ihyâ eylediğim hâriciyede hatimhâne ve bir şeyh odası ve kahve odası ve abdesthâne ma'a lâhika ve dehliz ve sekiz yüz zirâ' arsa ve dâhiliyede fevkânî üç bâb oda ve bir sofa ve bir dehlîz ve abdesthane ma'a lâhika ve tahtânî iki bâb oda ve bir sofa ve bir abdesthâne ma'a lâhika ve süflâda bir kiler ve bir matbah ve bin zirâ' eşcâr gars olunmuş bahçeyi müstemil bir bâb tekke-i Nakşibendî ta'bîr olunur menzili ve zikrolunan hatimhâneye vaz' eylediğim otuz adet eczâ-i şerîfe-i müteferrika ile mükemmel Mushaf-ı şerîf'imi ve sekiz hizb üzerine müretteb Delâil-i hayrâtımı cümle tevâbî'i ve levâhikiyla hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li-merzâti rabbihi'l-lâ'î vakf-ı sahîh-i şer'î ve habs-i sarîh-i mer'î ile vakf u habs edip şöyle şart eyledim ki zikrolunan tekkede hamîs günü ba'de edâi'z-zuhr ve isneyn gecesi ba'de edâi'l-magrib ashâb-ı hulûs-ı müctemî'in ile hasbeten lillâhi te'âlâ hatm-i hâcegân ve tevhîd-i şerîf kırâet oluna ve ba'de edâi'l-fecr vaz' olunan eczâ-i şerîfeyi makâm-ı meşihat'de olan şeyh efendiler müyesser olur ise beher yevm birer cüz kırâet edip ayda bir hatm-i şerîf oluna ve vaz' olunan Delâil-i

20 el-Bakara, 2/110: Önceden kendiniz için ne hayır yaparsanız onu Allah katında bulursunuz.

21 Müslim, Vasiyet, 14: İnsanoğlu öldüğü zaman şu üç şey hariç amellerinin sevabı da sona erer. Sadaka-i câriye, istifade edilen ilim ve kendisine dua eden hayırlı evlat.

22 Mü'min, 40/17: O gün herkes yaptığıının karşılığını bulur.

23 Müslim, Zühd, 53: Âdemoğlunun yediği yemek giydiği elbise ve verdiği sadakadan başka ne malı var ki?

hayrât'dan müyesser olur ise beher yevm birer hizb kırâet olunup haftada bir hatm-i şerîf oluna ve hâsıl olan ecr u mesûbâtı evvelen ve bizzât masdûk-ı levlâk ve mehfûm-ı ve mâ erselnâke -sallallâhu aleyhi ve alâ âlihî ve sahbihî bi-adedi mâ fi'l-arzı ve'l-eflâk- Efendimiz ve şefî'imizin rûh-ı pür-nûr-ı mukaddeslerine ihdâ olunup şefâ'at-ı uzmâları niyâz oluna ve bu muhtâcû-ş-şefâ'a bendeleri mademki lâbis-i libâs-ı hayât oldukça mezkûr tekke-i mevkûfede sâkin ve şeyh ve mütevellî olam ve irtihâl-i dâr-ı bekâ eylediğimde tekke-i mezkûrenin dâhliyyesinde zevcem Emine Hatun ibnet-i Ali sâkine ve mütevellîye ola ve bir ammeym Kâmil Mehmed Efendi şeyh ola ve ba'de vefâtihimâ hulefâlarımdan ilm-i akâid ve ilm-i fikh-ı şerîfe âlim bir kimesne sâkin ve şeyh ve mütevellî ola ve ba'de'l-inkırâzi'l-hulefâ mesleğine sâlik olduğum şeyhim merhûm ve mağfûrun-leh el-Hâc Abdullah en-Nidâi el-Kaşgârî en-Nakşibendî -kuddise sırruhu'l-aziz-hazretlerinin Tekkesi'nde şeyh olanların re'yiyle va'z ve nusha kâdir bir âlim kimesne sâkin ve şeyh ve mütevellî ola ve vakf-ı mezbûrumun tebdîl ve tağyîri ve taklîl ve teksîri merreten ba'de uhrâ yedimde ola deyü ta'yîn-i şürût ve tebyîn-i kuyûd birle fâriğan anî'l-şevâgil zikrolunan tekke ta'bîr olunur menzil-i kebîri ve eczâ-i şerîfeleri ve Delâilü'l-hayrâtı mütevellî-i mezbûr Ali Ağa'ya mukaddemâ mahallinde teslîm ve ol dahi bi't-tevliye tesellüm ve kabz edip sâir mütevellîler tasarrufları gibi mutasarrıf ola dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î vâkıf-ı müşârun-ileyh inân-ı kelâmını semt-i vifâkdan cânib-i şikâka atf edip vakf-ı akâr cümle cimme-i kibâr indle-rinde sahîh lâkin İmâm-ı A'zam ve himâm-ı ekrem Ebû Hanîfetü'l-Kûfî aleyhi rahmetü'l-Bârî-hazretleri mezheb-i şerîfinde sıhhat müstelzem-i lüzûm olmamağla ve eczâ-i şerîfe ve Delâil-i Hayrât'ın vakfiyyeti gayr-i sahîh olup husûsan âlim-i rabbânî İmâm Muhammed el-Hasan eş-Şâzelî [eş-Şeybânî] -aleyhi'r-rahmeti- mezheb-i şerîfinde menâfi'-i vakf nefsi-i vâkıfa şart olunduğu takdîrce gayr-i sahîh olmağın zikrolunan tekkeyi ve eczâ-i şerîfleri ve Delâil-i Hayrâtı kemâ-fi's-sâbık mülkûme istirdâd murâd ederim deyü mûmâ-ileyh Beşikçizâde eş-Şeyh el-Hâc Süleyman Efendi da'vâ ettikde mütevellî-i mezbûr Ali Ağa cevâb-ı bâ-savâba mütesaddî olup eğer ki imâm-ı müşârun-ileyh İmâm-ı A'zam ve Himâm-ı akdem hazretleri katında sıhhat müstelzem-i lüzûm değil ise fâzıl-ı Samedânî İmâm Ebî Yûsuf eş-şehîr bi'l-İmâmü's- [s. 45] -sânî hazretleri mezhebinde vâkıf mücerred vakaftü demekle ve imâm-ı müşârun-ileyh Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî mezhebinde teslîm ile'l-mütevellî bulunmağla vakf-ı mezbûra lüzûm dahi ârız olup sıhhat ve lüzûm tev'em olmağın vakf-ı mezbûr lüzûmdan müfârakat eylemez ve zikrolunan eczâ-i şerîfe ve Delâil-i Hayrât'ın vakfiyyeti imâm-ı müşârun-ileyh Mehmed ibn-i Hasan eş-Şeybânî hazretlerinden Fakîh Ebu'l-leys hazretlerinin nakl ve rivâyeti üzere sahîh ve el-yevm amel ve fetvâ onların rivâyeti üzere olup ve bâ-husûs şart-ı mezkûr İmâm Ebî Yûsuf hazretlerinin re'y-i münîrlerinde sahîh olmağın imâmeyn-i müşârun-ileyhimânın mezhepleri üzere vakf-ı mezbûrdan rücû' gayr-i meşrû'dur deyü redd ü teslîmden imtinâ' ettikde hâkim-i muvakkî-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb -tûbâ-lehü ve hüsnü meâb- efendi hazretleri huzûrunda müterâfîân ve her biri fasl ü hasma tâlibân olduklarında hâkim-i müşârun-ileyh esbağallâhu ni'amehü aleyh hazretleri dahi tarafeynin kelâmına nazar ve metâ'un li'l-hayr olmakdan hazer edip alâ kavli men yerâhu vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î edip min ba'd nakzı ve nakîzine mecâl muhâl oldu. “فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأَنَّى إِيْمُهُ عَلَى”

Bedevî Dergâh-ı şerîfinden müstahlef hulefâ-yı Bedeviyye'ye şart ola ve onların dahi inkırâzında Hazret-i Pîr Hüdâî -kuddise sırru'l-âlî- Hânkâh-ı şerîfinden her kim postnişin bulunur ise o zâtın re'y ve ta'yîn ve inhâsıyla tarîk-i Bedeviyye hulefâsından bir zât vazîfe-i mezkûreyi îfâ ede ve şart-ı mezkûrun îfâsı için meblağ-ı mevkûf-ı mezkûr dört bin gurus Evkâf İdâresi Nukûd-ı Mevkûfe Müdiriyyeti'ne ba'de't-teslîm ber-vech-i meşrûh ben hayatta oldukça vazîfe-i tevliyet ve meşihat tarafımdan îfâ ve ba'de'l-vefât nukûd-ı mevkûfe-i mezkûrenin gallesinden senevî elli gurus tevliyet ve meşihat vazîfesi verile ve senevî iki yüz gurus mevlûd-i şerîf kırâeti ve masârıf-ı sâiresi için verile ve bâkî kalır ise mezkûr İskender Çelebi Dergâh-ı şerîfinin ta'mîr ve termîmine ve sâir vücûh-ı birre harc u sarf oluna ve vakf-ı mezkûrumun bi'l-cümle şürût ve kuyûdunun tebdîl ve tağyîri ve taklîl ve teksîri merreten ba'de uhrâ yed-i meşîyyetimde ola ve vakf-ı mezkûrumun her sene şer'-i şerîf ma'rifetiyle muhâsebesi rûyet oluna ve mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı a'vâm ile şürût-ı mezkûreye ri'âyet müte'azzir olur ise gallât-ı mezkûre mutlaka fukarâ-yı müslimîne tasadduk oluna deyü ta'yîn-i kuyûd birle meblağ-ı mevkûf-ı mezkûr dört bin gurusu mütevellî-i mûmâ-ileyhe teslîm ve ol dahi ahz ü kabz ve tesellüm ve sâir mütevellîlerin evkâfda tasarrufları gibi tasarruf eyledi dedikde gibbe't-tasdikîş-şer'î vâkıf-ı mûmâ-ileyh butlân-ı vakf-ı nukûda ve zımnında olan kuyûda ba'dehû kavli-i adem-i lüzûma teşebbüs edip mütevellî-i mûmâ-ileyh dahi sıhhat-i lüzûmuna zâhib olan cimme-i dîn kavillerine mukâbele birle hükm taleb etmekle kemâ hüve'l-mestûr fi'l-kütibi'l-fıkhiyye müterâfi'ân ve her biri fasl ü hasma tâlibân olduklarındaki âlimen bi'l-hilâfi alâ kavli men yerâhü mine'l-eimmeti'l-müctehidîn vakf-ı mezkûrun evvelâ sıhhatine ve sâniyen lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î edip ol vechile vakf sahîh ve lâzım ve mütehattim olup min ba'd nakz ve ibtâli muhâl ve tebdîl ve tağyîri vâkıf-ı mûmâ-ileyhden gayra adimü'l-ihimâl oldu. Cerâ zâlik ve hurreri fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Cumâdelûlâ li-sene erba'în ve selâse mie ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Hakkâk esnâfından Mehmed Ali Efendi ibn-i el-Hâc Hüseyin Hüsnü Efendi, esnâf-ı merkûmeden el-Hâc Ahmed Rauf Efendi ibn-i el-Hâc İbrâhim Edhem Efendi ve gayruhum.

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0043

Eyüp Dügmeçiler Mahallesi'nde Oluklubayır Dergâhı'nın vakfiyesi.

[s. 47]

Eyübsultân civârında Oluklubayır Dergâh-ı şerîfinin vakfiyesi sûretidir.

Elhamdülillahi rabbi'l-âlemîn ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî Muhammed ve alâ âlihî ve sahbihî ecma'în ve alâ men tebe'ahum bi-ihsâni ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd: İşbu kitâb-ı müstetâbın tahrîr ve imlâ ve tastîr ve inşâsına bâ'is ü bâdî oldur ki: Medîne-i Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî -radiye anhü rabbihi'l-bârî- de Dügmeçiler mahallesinde Oluklubayır nâm mahalde vâkı' tarikat-i Nakşibendiyye zâviyesinde zâviyenişin olan umdetü's-sâlikîn sâhibü'l-hayrât Arabzâde el-Hâc Ali Efendi ibnü'l-Mağribî eş-Şeyh Abdülkerim Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i Ahmedî ve mahfil-i dîn-i münîf-i Muhammedî'de zikr-i câî vakfına li-eclî't-tescîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği İbrâhim Ağa ibn-i Mehmed mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip vakf-ı âti'l-beyânın sudûruna değin yedimde mülk ve hakkım olup bir taraftan bazen Za'im Söyleş Ağa menzili ve bazen bostan ve bir taraftan Oluklubayır ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir mescid-i şerîf ve tahtında üç bâb oda ve bir kenîf ve taş

musluk ve bir matbah ve iki bi'r-i mâ' ve bir havuz ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bahçe ve mâ-i lezîz-i câriyi müştemil tûlen ve arzen bi hesâb-ı terbî'î iki bin beş yüz elli dokuz zirâ' arsalı zâviye-i mezkûreyi hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li-merzâti'r-rabbi'l-a'lâ vakf-ı sahîh-i muhalled ve habs-i sarîh-i müebbed ile vakf ü habs [edib] (ve şöyle şart eyledim ki zâviye-i mezbûrenin tevliyet ve zâviyedârlığı lâbis-i libâs-ı hayât oldukça bana meşrûta ola irtihâl-i dâr-ı bekâ eylediğimde zâviyedârlık ve tevliyet-i merkûmeye evlâdımın ve evlâd-ı evlâdımın ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdımın zükûrunun batnen ba'de batnin ekberi mutasarrıf ola ve iyâzen billâhi'l-Feyyâz ba'de inkırâzi'l-evlâd zâviyedârlık ve tevliyet evvelen kendi hulefâmin eslahına ve ba'dehum evlâdımın ve evlâd-ı evlâdımın ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdımın hulefâsından eslahına ve ba'dehum Mesnevihân Şeyh Niyâzi-i Buhârî hulefâsının eslahına meşrûta ola) ve vakf-ı mezbûr nezâret-i hazret-i Şeyhülislâmî'de âsûde ola ve vakf-ı mezbûra ri'âyet müte'azzire olur ise vakf-ı mezbûr vakf-ı fukarâ-i müslimîn ola ve şürût-ı mezkûrenin tebdîl ve tağyîri merreten ba'de uhrâ yedimde ola deyü tenbîh-i şürût ve tebyîn-i kuyûd birle zâviye-i mezbûreyi fârîğan anîş-şevâgil mütevellî-i mezbûra teslim ol dahi tesellüm ve kabz ve emsâli gibi tasarruf eyledi dedikde gibbe't-tasdirî'ş-şer'î vâkıf-ı mezbûr semt-i vefâdan cânib-i ukbâya âzim olup vakf-ı akâr İmâm-ı A'zam ve himâm-ı akdem Ebû Hanîfetü'l-Kûfî mezheb-i hatîrlerinde eğer ki sahîh lâkin gayr-i lâzım olduğundan mâ'adâ vâkıf menfa'at-i vakfı nefsi-ne şart etmekle İmâm Muhammed b. Hasen eş-Şeybânî hazretleri katında vakıf bâtil olmağın vakf-ı mezbûrdan rücu' ve mevkûfu ke'l-evvel mülkûme istirdâd ederim dedikde mütevellî-i mezbûr dahi cevâbında hâl bast olunan minvâl üzeredir lâkin vakf-ı akar İmâm Ebî Yûsuf hazretleri katında vâkıf menfa'at-i vakfı nefsi-ne şart eylediği [s. 48] sûrette bile mücerred vakaftü demekle vakf sahîh ve lâzım olmağla onların kavli-i şerîfleri üzere lüzûmuna dahi hüküm ricâ ederim deyü redd ü teslimden imtinâ' birle hâkim-i muvakki' sadr-ı kitâb hazretleri huzûrunda kemâ hüve'l-mastûr fi'l-kütübî'l-fikhiyye müterâfi'ân ve her biri fasl ü hasma tâlibân oldukda hâkim-i mûmâ-ileyh dahi alâ kavli men yerâhu mine'l-eimmeti'l-eslâf vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna hüküm ve fasl etmekle min ba'd vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım ve mütehattim olup nakz ve nakîzine mecâl muhâl oldu ve ecru'l-vâkıfu alâ hayyi'l-kayyûm.

Cerâ zâlik ve hurrire fi'l-yevmi's-sâlis min Recebi'l-ferd li-sene ihdâ ve semânîn ve miete ve elf. İşbu sûret Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti Arâzi-i Vakfiyye Kalemî Müdiriyyeti'nin 23 Şubat sene [13]38 târih ve 62 numaralı müzekkiresiyle taleb olunmağla aslından ihrâc kılınmıştır.

Fî 9 Mart sene [1]338 [9 Mart 1922]

Evkâf-ı Hümâyûn Mahkemesi Kâdılığı

Mukâbele olunmuştur, Kâmil

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0044

Emîr Buhârî Dergâhı'nın vakfiyesi.

[s. 49]

الحمد لله الذي تفرد بوصف عظمتة وكماله وتقديس بعض كبريائه وجلاله وتوحد بلخلق والابداع فلا مشارك له في شئ من أفعاله والافهام عن ادراك ذاته واحاطة صفاته قاصرة والافكار والاهوام في تصور عظمتة واهية حائرة والانظار لما نظرت في عجائب مصنوعات وغرائب مخلوقاته رجعت خاسرة الاول والاخر بالقدم

والبقاء والظاهر والباطن بالقهر والكبرياء القدوس الصمد الغني عن جميع الاشياء الواحد الفرد المنزه عن الاشباه والشركاء الحي العليم فلا يخفى عليه حافية السميع البصير فسواء عنده السر والعلانية المدبر القدير فشواهد قدرته واضحة كافية المتكلم بالكلام القديم الازلي الذي اوصلت بركاته الى القلوب عافية فيا سعادة من عظم ربه باثبات صفات الكمال وجعل كلام خالقه اماما وصار من عباده الَّذِينَ يَفْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا²⁵ احمده على ما اسبغ علينا جزيل العطاء واشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له رب الارض والسماء شهادة صافية عن الريب والرياء واشهد ان محمدا عبده ورسوله خاتم الرسل والانبياء شهادة خالصة كافية لاصلها يوم الحشر والجزاء صلى الله عليه وعلى اله واصحابه الاصفاء ما انتظم الكلام وناح الحمام وضحي الارض بالابتسم صلاة زاكية خالصة صافية دائمة الى يوم الحشر والجزاء ما دامة الارض البقراء والسموات العليا.

ما تضمن هذا السفر و يحويه وشموله هذا الزبر ويطويه من اصل الوقف ومصارفه وشرائطه والتسبيل وقواعده صح لدى وجرى بين يدى في مجلس الشريعة الغر ومحفل الملة الحنفية البقا واني حكمت بصحته ولزومه اصلا و فرعا على وجه يقتديه دينا و شرعا عالما بالخلاف ومراعى لشرائط صحة القضاء بالاوقاف وانا الفقير سيد ابن اويس المولا مخروسة قسطنطينية غفي عنهما في يوم الجزاء

اما بعد: فهذا زبر صحيح شرعي اصوله و سفر صريح مرعي فروعه مبنى منطقوه ومشعر مفهومه معرب مضمونه ومشرب مكنونه عما عقر واعترف مولانا المرشد الكامل الاعظم مقتدى مشايخ الامم امام اهل الوصال حائز درجات الكمال محيط الكرامة والالهام الداعي الى الملك العلام والاحيا فى الانس ساكن رياض القدس قطب فلك التكوين مركز دائرة التمكين مرجع [s. ٥٠] الفضلاء الكبار مجمع اسرار النبي المختار مظهر حقائق المعاني حيز الثاني الیوح

Vâlid-i mâcid-i câmi'î'l-mehâmid cenâb-ı pâdişâhî adn-âşiyân Sultan Abdülmecid Hân-ı Gâzî -tâbe serâhu- efendimiz hazretlerinin türbe-i şerîfelerinde türbedârlardan mâ'adâ hademe-i sâire mevcûd ve müretteb olmadığından bilâ-istîzân şeref-sânih olan irâde-i ilhâm-ifade-i cenâbı zillullâhi ve vahyile cedd-i büzürgvar mahmûdü'l-âsâr-ı hilâfet-penâhî cennet-mekân Sultan Mahmud Hân-ı Sâni hazretleri türbe-i celîlesine tatbîkan ve salı ve cuma günleri kırâet etmek üzere dört nefer *Buhârî* hocasına ve bir nefer şeyhü'l-kurrâ ve cumartesi ve çarşamba günleri için bir nefer Şifâhân ve âyin-i behîn-i Hâlidîyye üzere hatm-i hâce kırâeti için dahi bir şeyh ile on nefer müridân ve cuma ve salıdan mâ'adâ eyyâmında ale's-seher bir hizb-i Kur'ân-ı azîmü's-şân kırâeti için dahi otuz nefer cüzhân ve perşembe günleri üçer cüzden bir hatm-i şerîf tilâvet olunmak üzere on nefer cüz hocası ta'yîni ve *Buhârî* cihetlerinin Cumâ-yı Atîkli Hâfız Ahmed'e ve Eğinli Mehmed Hilmi ve Moravî Murtazâ ve Vodinalı Mustafa efendilere ve *Şifâ-yı Şerif* ciheti İşkodralı Receb Efendi'ye ve şeyhü'l-kurrâlık ciheti ile perşembe günleri okuyacak on nefer cüzhân du'âcılığı Duhânîzâde Hâfız Mehmed Efendi'ye ve hatm-i hâce meşîhati Şeyh Mehmed Şerif Kuddûsî Efendi'ye tevcihi ve cuma ile salıdan mâ'adâ günler için otuz ve perşembe günleri için dahi on nefer cüzhânın intihâbı Evkâf-ı Hümâyûn Müfettişliği'ne ihâle buyurulduğundan on nefer müridânın intihâbı şeyh-i mûmâ-ileyh tarafından ve bir noktacı ile otuz nefer cüzhânlık

25 Furkân, 25/63: Rahmân'ın has kulları yeryüzünde vakarla yürüyen, cahiller onlara laf attığı zaman, "selâm" deyip geçen kullardır.

du'acılığı dahi kezâlik müfettiş-i müşârun-ileyh cânibinden intihâbı ve bunlara tahsîs kılınacak vezâif ve foduların müşârun-ileyh Abdülmecid Hân -tâbe serâhu- efendimiz hazretleri vakf-ı şerîfinden olarak cedd-i emced-i müşârun-ileyh hazretleri cüzhân ve hademelerine muhassas olduğu mikdâr olacağı ve taraf-ı müfettişiden intihâb olunacak zevât mağfûr-ı müşârun-ileyhin türbeleriyle Sultan Selim Hân -tâbe serâhu- hazretleri dergâh-ı şerîfi hademesinin ehil ve erbâbından usûlu üzere bi'l-imtihân nasb ve ihtiyâr ve hademe-i mûmâ-ileyhimden mecmû'una ehil ve erbâb bulunmaz ise hâricden ikmâl olunacağı cihetle mûmâ-ileyhim celb ile ber-mûceb-i tevcih-i cenâb-ı pâdişâhî vazîfelerini icrâya mübâşeret etmelerini bi't-tefhîm mikdâr-ı vazîfelerini beyânen lâzım gelen berevât-ı şerîfenin yedlerine verilmek üzere bi't-tastîr tesyârı husûl-i şeref-vârid olan tezkire-i cenâb-ı Meşihat-penâhî'de emr ü iş'âr buyurulmuş ve hazînece tedkikât-ı kuyûdiyye ve lâzime lede'l-icrâ cennet-mekân-ı müşârun-ileyh [s. 51] Sultan Abdülmecid Hân efendimiz hazretleri evkâf-ı şerîfesinin altı yük elli altı bin altı yüz kırk iki buçuk guruş vâridâtı ve dokuz yük otuz bin dört yüz yedi guruş masârîfâtı olup lede'l-muvâzene iki yük yetmiş üç bin yedi yüz altmış dört buçuk guruş açığı ve ta'vîzi bulunduğu anlaşılmış ve şu hâlde müşârun-ileyh efendimiz hazretlerinin evkâf-ı celîlesi yeniden vazîfe ve fodula tahsîsine müsâ'id değilse de mücerred mûte'allık buyurulan emr ü irâde-i seniyyeye imtisâlen zikrolunan türbedâr ve cüzhân ve noktacı ve du'acı cihetleri için âti'z-zikr kesânın lede'l-imtihân ehliyetleri zâhir olarak intihâb kılındığı misillü müşârun-ileyh Mahmud Hân-ı Sâni -tâbe serâhu- hazretlerinin türbe-i celîlesi hademesinin vazîfeleri vakt ü hâle nazaran dünca olduğundan vazîfelerinin dahi derece-i kifâyede olmak üzere cihât-ı mezkûreden beher hafta cuma ve salı günleri türbe-i müşârun-ileyhde ale's-sabâh bi'l-ictimâ' her biri birer cüz kırâet etmek üzere dört aded kârî-i *Buhârî-i Şerif* cihetlerinin şehri yüz ellişer guruş vazîfe ve yevmi ikişer çift fodula ile mûmâ-ileyhimden Cuma-i Atıklı Hâfız Ahmed ve Eğinli Mehmed Hilmî ve Moravî Murtazâ ve Vodinalı Mustafa efendilere ve şehri yüz elli guruş vazîfe ve yevmi iki çift fodula ile cumartesi ve çarşamba günleri de türbe-i mezkûrede kârî-i *Buhârî* ve *Şifâ-yı Şerif* cihetinin İşkodralı Receb Efendi ve şehri yüz elli guruş vazîfe ve yevmi iki çift fodula ile beher gün türbe-i mezkûrede şeyhül-kurrâlık ve şehri otuz guruş vazîfe ve yevmi bir çift fodula ile perşembe günleri okunacak eczâ-i şerîfe du'acılığının Duhânîzâde Hâfız Mehmed Efendi'ye ve türbe-i şerîfesine türbedâr-ı râbî' cihetinin şehri iki yüz guruş vazîfe ve yevmi iki çift fodula ile Seyyid Hacı Hâfız Mehmed Tâhir Efendi ibn-i Ahmed Şâkir'e ve beher hafta cuma ve dergâh-ı şerîf nezâretinde bulunan Ârif Efendi ve Aziz Efendi ve Halim Efendi ve Reşid Efendi nâm on nefer müridânıyla cem' olunarak hatm-i hâcêgân usûlü icrâ olunmak ve müridân-ı mûmâ-ileyhimin beherine şehri yirmişer guruşdan cem'an iki yüz guruş verilmek üzere şehri altmış guruş vazîfe ve yevmi iki çift fodula ile hatm-i hâcê meşihatının mûmâ-ileyh Mehmed Şerif Kuddûsî Efendi'ye ve beher hafta perşembe günleri türbe-i şerîfede ba'de'z-zuhr bi'l-ictimâ' mevcûd olan eczâ-i şerîfeden üçer cüzden bir hatm-i şerîf tilâvet olunmak üzere şehri yirmişer guruş vazîfe ve yevmi birer çift fodula ile on aded hatm-hân cihetlerinin şeyhül-kurrâ Hâfız Mehmed Efendi ibn-i Hacı Mustafa ve reîsül-kurrâ Hâfız İsmâil Efendi ibn-i Hacı Mehmed ve Hâfız Hakkı Efendi ibn-i Hacı Osman ve İmâm-ı sâni Abdülaziz Efendi ibn-i Ali ve İmâm-ı sâlis Hâfız Ahmed Nazif Efendi ibn-i Abdullah ve Hâfız Mustafa Efendi ibn-i Ahmed ve Türbedâr-ı evvel diğer Mustafa Efendi ibn-i Ömer Sâlih ve Türbedâr-ı sâni Hâfız Halil Efendi ibn-i Ali ve Türbedâr-ı sâlis Osman Efendi ibn-i Hüseyin ve Türbedâr-ı râbî' Âsitâneli Seyyid Hacı Hâfız Mehmed Tâhir Efendi ibn-i Ahmed Şâkir'e ve

cuma ve salı günlerinden mâ'adâ eyyâmda ale's-sabâh türbe-i şerîfede [s. 52] ictimâ' ile birer hizb-i şerîf kırâet ederek haftada bir kere perşembe günleri hatm-i şerîf itmâm olunmak üzere şehri ellişer gurus vazîfe ile otuz aded cüzhân cihetlerinin Mustafa Efendi ibn-i Ömer Sâlih ve Hâfız Halil Efendi ibn-i Ali ve Osman Efendi ibn-i Hüseyin ve diğer Halil Efendi ibn-i Halil ve Hâfız Hasan Efendi ibn-i Hasan ve Hâfız Mehmed Tevfik Efendi ibn-i Ahmed ve Ahmed Efendi ibn-i Hâfız Halil ve diğer Hacı Ahmed Efendi ibn-i Halil ve Hüseyin Efendi ibn-i Osman ve diğer Halil Efendi ibn-i Mustafa ibn-i Ahmed ve Hâfız Ahmed Efendi ibn-i Bilal ve Hâfız Mehmed Efendi ibn-i İbrâhim ve Hâfız Hasan Efendi ibn-i Halil ve Hâfız Ârif Efendi ibn-i Mustafa ve Hâfız Hüsnü Efendi ibn-i Sâlih ve Hacı Hâfız Hasan Efendi ibn-i Mustafa ve Hâfız Mustafa Efendi ibn-i İsmâil ve Hâfız Habîb Efendi ibn-i Ahmed Nazif ve Hâfız Abdullah Efendi ibn-i Ârif ve Hâfız Mahmud Efendi ibn-i Hacı Osman ve mûmâ-ileyh Hacı Hâfız Mehmed Tâhir Efendi ibn-i Ahmed Şâkir ve Hâfız Ali Efendi ibn-i İbrâhim ve Hâfız Mehmed Bahir Efendi ibn-i Mustafa ve Hâfız Yûsuf Efendi ibn-i Abdullah ve Hâfız Ahmed Efendi ibn-i Hacı Osman ve şehri otuz gurus vazîfe ile nezâret ve noktacı-i uhrâ cihetlerinin türbedâr-ı evvel-i mûmâ-ileyh Mustafa Efendi ibn-i Ömer Sâlih'e ve şehri otuz gurus vazîfe ile müstahfız-ı eczâ ve buhûrî cihetlerinin dahi Türbedâr-ı sâni mûmâ-ileyh Hâfız Halil Efendi ibn-i Ali'ye doksan iki sene-i mâliyyesi şehri eylülünden i'tibâren tevcihi tertîb ve tensîb olunarak icrâ-yı îcâbı re'y-i âliye ve cihât-ı mezkûreden kârî-i *Buhârî-i Şerif* ve *Şifâ-yı Şerif* ve şeyhü'l-kurrâ ve hatm-i hâce meşîhati cihetlerinin tevcihi işâret-i aliyye-i Fetvâ-penâhî'ye mütevakkıf idiği Mahkeme-i Teftîş'ten olunan i'lâm ile Cihât İdâresi'nden yazılan derkenârda gösterilmesi üzerine mezkûr kârî-i *Buhârî* ve *Şifâ-yı Şerif* ve hatm-i kurrâ ve hatm-i hâce meşîhat cihetlerinin tevcihi cânib-i vâlâ-yı Meşîhat-penâhîden i'lâm-ı mezkûr bâlâsına işâret buyurulmuş olmasıyla re'y ve irâde-i aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerine tevâfuk eylediği hâlde cihât-ı muharrerinin mûmâ-ileyhime tevcihini ve vezâif-i mezkûrenin şehrisi cem'an üç bin yüz elli gurus ve fodulanın dahi yevmî yirmi yedi çifte bâliğ olarak bunların cennet-mekân müşârun-ileyh Sultan Abdülmecid Hân Efendimiz hazretleri evkâf-ı celîlesinden sarf ve i'tâ olunmak üzere târih-i mezkûrdan i'tibâren tahsîsiyle lâzım gelen berevât-ı aliyyenin tanzîm ve i'tâ ve mu'amelât-ı sâirenin ifâsı husûsunun savb-ı kemterîye havâle buyurulması bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Buyuruldu-i Âlî Sûretidir.

Evkâf-ı Hümâyûn nâzırı devletlü paşa hazretleri ber-mûceb-i takrîr icrâ-yı iktizâsına bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte'allik buyurulmuş olmağla ifâ-yı muktezâsına himmet buyurular deyü.

Fî 28 Cumâdelâhire sene 1294 [10 Temmuz 1877]

[s. 53] Bâb-ı Fetvâ Mektûbî Kalemi ifâdesiyle vârid olan fî 8 Mart sene [1]336 târih ve 54 numaralı tezkire-i aliyye-i hasret-i Meşîhat-penâhî ile vukû' bulan talebe binâen ihrâc kılınan işbu takrîr sûreti kaydına mutâbık olduğu tasdik kılındı.

Fî 14 Nisan sene [1]336 [9 Nisan 1920]

Mukâbele olunmuştur, Rıfka

Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Vakfiyye Dâiresi, Ârif

IST_MFT_MSH_DFT02_01780_0001_0046

Kocamustafapaşa Ali Fakih Mahallesi'ndeki Bedeviyye Dergâhı'nın vakfiyesi.

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn'a mülhak evkâftan İstanbul'da Kocamustafapaşa kurbünde Ali Fakih mahallesinde sâkin Şeyh Seyyid Hacı Ahmed Niyâzî Efendi b. Seyyid Mehmed'in nukûduyla tarîk-i Bedeviyye Dergâhı Vakfı'nın yevmî kırk akçe vazîfe ile ber-vech-i meşrûta meşihat ve yevmî beş akçe vazîfe ile meşihatine meşrûta tevliyeti 8 Ca. sene [1]294 târihinde ekber ve erşed ve eslah ve mukdim batn-ı evlâd-ı vâkıf olan es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Ârif Efendi'ye meşrûtiyet üzere tevcih olunduğunu mutazammın berâtı i'tâ olunduğu kayden anlaşılmış ve Ahmed Niyâzî Efendi'nin bin iki yüz altmış beş târihiyle müverrah ve bin iki yüz altmış sekiz târihiyle mukayyed vakfiyesinde vakf-ı mezkûruna vazîfe-i mezkûreler ile lâbis-i libâs hayâtta oldukça kendisi vefâtından sonra mutlaka evlâdı ve evlâd-ı evlâdının batnen ba'de batnin ekber ve erşed ve eslahı ve ba'de inkırâzî'l-evlâd akraba ve ta'allukâtının ekber ve eslahı şeyh ve mütevellî ola ve ba'de'l-inkırâz hulefâsının eslahına ve ba'de inkırâzî'l-küll mutlaka sâir turuk-ı aliyye hulefâsının eslahına meşihat ve tevliyet-i mezkûr meşrûta ola ve bin iki yüz altmış altı târihiyle müverrah ve bin iki yüz altmış sekiz târihiyle mukayyed diğer vakfiyesinde vakf-ı mezkûruma vazîfe-i mezkûreler ile hayatta oldukça şeyh efendi câbî ve kâtib olup vefâtından sonra mutlaka evlâdı ve evlâd-ı evlâdının batnen ba'de batnin ekber ve erşed ve eslahı şeyh ve mütevellî ve câbî ve kâtib ve vezîfe-i mezkûrelere mutasarrıf ola ve ba'de inkırâzî'l-evlâd akraba ve ta'allukâtının ekber ve erşed ve eslahı şeyh ve mütevellî ve câbî ve kâtib ola ve ba'de'l-inkırâz hulefâsının eslahına ve ba'de'l-inkırâzî'l-küll mutlaka turuk-ı sâire-i aliyye hulefâsının eslahına meşihat ve tevliyet ve cibâyet ve kitâbet-i mezkûreler meşrûta ola deyü etmiş olduğu şartdan rücû ile vakf-ı mezkûrunun kitâbeti vazîfe-i mersûmesiyle li-ebeveyn er karındaşı es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa'nın sulbî kebîr oğlu es-Seyyid Ali Vasfî Efendi'ye ve cibâyeti dahi vazîfe-i mersûmesiyle li-ebeveyn hemşîrezâdesi İsmâil Zühdî Efendi ibn-i Mustafa'ya meşrûta olup ba'de vefâtihimâ mezbûrânın zükûr evlâd-ı evlâd-ı evlâd ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdının ekberine batnen ba'de batnin meşrûta ola ve ekber batn-ı evvelde bulunan veled-i zükûr sağır bulunursa veled-i mezkûra bi't-tevcîh bülûğuna değin tekke-i mezkûremde şeyh ve mütevellî bulunan kimesne cibâyet ve kitâbet-i mezkûreleri bi'n-niyâbe idâre ile ve ekber batn-ı evvelde veled-i zükûr bulunmayıp da batn-ı sâni'de dahi veled-i zükûr bulunmayıp batn-ı sâni'de bulunan veled-i zükûra tenezzül olunduğu takdîrce yani batn her ne kadar nakl ederse dahi cibâyet ve kitâbet-i mezkûreler de minvâl-i muharrer üzere şart-ı mezkûra ri'âyet oluna ve ba'de'l-inkırâz evlâduhümâ kitâbet ve cibâyet-i mezkûrelerinin tekke-i [s. 54] mezkûremde evlâdımdan şeyh [ve] mütevellî bulunan kimesneye derece-i sinde evlâd-ı zükûrum müte'addid bulunur ise kitâbet ve cibâyet-i mezkûrelerden her biri başka başka şeyh ve mütevellî olan kimesneden gayrı evlâdına bi't-tertib meşrûta ola ve eğer şeyh ve mütevellî olan evlâdı derecesinde evlâd-ı zükûru ta'addüd etmez ise kitâbet ve cibâyet-i mezkûreler şeyh ve mütevellî bulunan kimesneye meşrûta ola ve her bâr ki evlâd-ı zükûru şeyh ve mütevellî bulunan batında ta'addüd eder ise cihât-ı mezkûre bi't-tefrîk ber-minvâl-i meşrûh meşihat ve tevliyet bir veledime ve kitâbet bir veledime ve cibâyet bir veledime başka başka alâ merâtib kebîr ve reşâdetihim meşrûta ola ve meşihat ve tevliyet-i mezkûreler dahi batn-ı evvelde veled-i zükûru olup da sağır bulunursa batn-ı sâniye tenezzül olunmayıp veled-i mezkûra bi't-tevcîh bülûğuna değin meşihat ve tevliyet-i mezkûreler hulefâmın eslahı niyâbetine idâre ile ve batn-ı sâni ve batn-ı sâlis yani batn

her ne kadar nakl ederse dahi şart-ı mezkûr kitâbet ve cibâyet cihetlerinde cârî olduğu misillü meşîhat ve tevliyet cihetlerine dahi mer'î ve mu'teber tutula ve bade inkırâzi'l-evlâd ve meşîhat ve tevliyet-i mezkûreler akraba ve ta'allukâtına meşrûta olmayıp kendi hulefâsının eslah ve erşedine meşrûta ola ve ba'de inkırâzi'l-küll gerek meşîhat ve tevliyet ve gerek kitâbet ve cibâyet ve cihât-ı sâire-i muharrere-i mezkûre mutlaka Azîz Mahmud Hüdâî hazretleri Hânkâhında ki-mesneye meydân-ı zikr ve tevhîd olan devrânın eslah ve erşedine teşrîd ola vakf-ı mezkûrumun gerek cihet-i meşîhat ve tevliyet ve gerek cihet-i cibâyet ve kitâbet ve cihât-ı sâire-i mezkûresinin hal vukû'unda ber-minvâl-i meşrûh ehline tevcîhi ve gerek niyâbet husûsu vukû'unda ber-vech-i muharrer erbâbına ihâlesi seccâdenişîn-i hânkâh-ı azîz-i müşârun-ileyh bulunan eş-şeyh efendi arzıyla icrâ buyurula deyü mestûr bulunmuş olmağla evveleminde muhâsebesi keyfiyyeti Muhâsebe-i Umûmiyye İdâresinden îfâsı lâzım gelir.

Fi 23 Teşrîn-i evvel sene [1]307 [4 Kasım 1891] Mahmud

Muhâsebe 7/351

Evkâf-ı Hümâyûn Mektûbculuğu Tevcîhât İdâresi.